

Budapest,
2002. május 14.,
kedd

64. szám
I. kötet

Ára: 1036,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK		Oldal
105/2002. (V. 14.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Tunéziai Köztársaság Kormánya között a szervezett bűnözés elleni harcban történő együttműködésről szóló, Tuniszban, 1998. november 12-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről	4187
106/2002. (V. 14.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Makaó Különleges Közigazgatási Terület Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló, Makaóban, 2001. október hó 30. napján aláírt Megállapodás kihirdetéséről	4190
107/2002. (V. 14.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló, Hongkongban, 2002. január hó 8. napján aláírt Megállapodás kihirdetéséről	4195
108/2002. (V. 14.) Korm. r.	A „Professor Emeritus” címmel rendelkezők rendszeres juttatásairól szóló 53/1995. (V. 10.) Korm. rendelet módosításáról	4200
109/2002. (V. 14.) Korm. r.	A vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról	4200
110/2002. (V. 14.) Korm. r.	A magánszemélyek közműfejlesztési támogatásáról szóló 73/1999. (V. 21.) Korm. rendelet módosításáról	4201
111/2002. (V. 14.) Korm. r.	A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet módosításáról	4201
25/2002. (V. 14.) EüM r.	A betegszállításhoz szükséges járművek műszaki felépítéséről szóló 19/1998. (VI. 3.) NM rendelet módosításáról	4202
26/2002. (V. 14.) EüM r.	A mentésről szóló 20/1998. (VI. 3.) NM rendelet módosításáról	4208
27/2002. (V. 14.) EüM—SZCSM e. r.	A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 42/1996. (XI. 29.) NM rendelet módosításáról	4213
40/2002. (V. 14.) FVM r.	A halászati termékek termelésének és forgalomba hozatalának élelmiszer-higiéniai feltételeiről	4217
41/2002. (V. 14.) FVM r.	Egyes, a számítógépes adatbázisból történő lekérdezés útján szolgáltatható ingatlan-nyilvántartási adatok igazgatási szolgáltatási díjáról és az adatátviteli vonalon történő adatszolgáltatásról	4231
42/2002. (V. 14.) FVM r.	A földhivatalokról szóló 62/1999. (VII. 21.) FVM rendelet módosításáról	4234
43/2002. (V. 14.) FVM—EüM—GM e. r.	Az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló 1/1996. (I. 9.) FM—NM—IKM együttes rendelet, valamint a dohánytermékek előállításáról, forgalmazásáról és ellenőrzéséről szóló 36/1996. (XII. 11.) FM—NM—IKM együttes rendelet módosításáról	4235
15/2002. (V. 14.) NKÖM r.	Egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról, illetőleg műemléki védetség megszüntetéséről	4242
16/2002. (V. 14.) NKÖM r.	Felügyeleti jogok átruházásáról	4244

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

62/2002. (V. 14.) KE h.	Határőr dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről	4245
1050/2002. (V. 14.) Korm. h.	A közoktatás tankönyvellátásához 2002. évben szükséges állami készíztető kezességvállalásról	4245
1051/2002. (V. 14.) Korm. h.	A cigányság életkörülményeinek és társadalmi helyzetének javítására irányuló középtávú intézkedéscsomagról szóló 1047/1999. (V. 5.) Korm. határozat végrehajtásának egységes szakmai és pénzügyi utókövetési rendszeréről	4246
1052/2002. (V. 14.) Korm. h.	A Debrecenben felépítendő új, többcélú rendezvénycsarnok felépítésével összefüggő egyes beruházások finanszírozásához kapcsolódó pótlólagos állami kezességvállalásról	4252
1053/2002. (V. 14.) Korm. h.	A Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról	4253
	A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata	4255
	Az Országos Rádió és Televízió Testület közleménye	4257
	Tájékoztató a közigazgatási szakvizsga kötelező vizsgatárgyának 2002. május 1-jétől hatályos követelményrendszeréről	4257
	Nemzetközi szerződések közzététele	
	Szabadkereskedelmi Megállapodás a Magyar Köztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság között*	4256

* A nemzetközi szerződést a Magyar Közlöny 2002. évi 64. számának II. kötete tartalmazza, melyet az előfizetők kérésére megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 105/2002. (V. 14.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Tunéziai Köztársaság Kormánya között a szervezett bűnözés elleni harcban történő együttműködésről szóló, Tuniszban, 1998. november 12-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Tunéziai Köztársaság Kormánya között a szervezett bűnözés elleni harcban történő együttműködésről szóló, Tuniszban, 1998. november 12-én aláírt Megállapodást e rendelettel kihirdeti.

[A Megállapodás jóváhagyásáról szóló jegyzékváltás 2002. április 26. napján megtörtént. A Megállapodás, annak 11. Cikkének (1) bekezdésére figyelemmel, 2002. április 26. napján hatályba lépett.]

2. §

A Megállapodás magyar nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás
a Magyar Köztársaság Kormánya és a Tunéziai Köztársaság Kormánya között a szervezett bűnözés elleni harcban történő együttműködésről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Tunéziai Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: a Felek)

kifejezve a két baráti ország által az együttműködés különböző területein elért eredmények feletti örömeiket,

arra törekedve, hogy tovább erősítsék, sokoldalúbbá és szervezettebbé tegyék együttműködésüket a hatáskörükbe tartozó valamennyi területen, és kölcsönösen támogassák, segítsék egymást,

abban a meggyőződésben, hogy ezzel hozzájárulhatnak a két baráti ország között fennálló példa értékű kapcsolataik fejlődéséhez,

aggodalommal a kábítószerrel és pszichotrop anyagokkal folytatott visszaélések és azok meg nem engedett forgalmazásának világszerte tapasztalt növekedése miatt,

tudatában annak, hogy az együttműködés a szervezett bűnözés, a nemzetközi terrorizmus, a kábítószerrel folytatott bűnözés megelőzésében, az ellenük való közös fellépés lényeges jelentőséggel bír,

tekintettel

— a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezményre, valamint az Egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló, Genfben, 1972. március 25-én kelt Jegyzőkönyvre,

— a Pszichotrop Anyagokra vonatkozó, Bécsben, 1971. február 21-én aláírt Egyezményre,

— a Kábítószeres és Pszichotrop Anyagok Tiltott Forgalmazása elleni fellépésre vonatkozó, Bécsben, 1988. december 19-én kelt Egyezményre,

figyelemmel különösen

— a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló 1963. szeptember 14-én, Tokióban kötött Egyezményre,

— a légi járművek jogellenes hatalomba kerítésének leküzdéséről Hágában, 1970. december 16-án kötött Egyezményre,

— a polgári repülés biztonsága elleni jogellenes cselekmények leküzdéséről Montreálban, 1971. szeptember 23-án kötött Egyezményre,

— a nemzetközileg védett személyek, köztük a diplomáciai képviselők ellen elkövetett bűncselekmények megelőzéséről, üldözéséről és büntetéséről szóló, New Yorkban, 1973. december 14-én elfogadott Egyezményre,

— az 1979. december 18-án, New Yorkban kötött, a Tűszeszedés elleni nemzetközi Egyezményre,

— a polgári repülés biztonsága elleni jogellenes cselekmények leküzdéséről Montreálban, 1971. szeptember 23-án kötött Egyezmény 1988. február 24-én aláírt Kiegészítő Jegyzőkönyvére, a repülőtereken elkövetett erőszakos cselekmények leküzdéséről,

az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

(1) A Felek, hatályos jogszabályi rendelkezéseikre figyelemmel, együttműködnek a szervezett bűnözés, a nemzetközi terrorizmus, a kábítószeres tiltott forgalmazásának megakadályozásában, a jelen Megállapodásban foglalt bűncselekmények megelőzésében és üldözésében.

(2) A Felek különösen azokban az esetekben működnek együtt, amelyekben a bűncselekmények vagy azok előkészületei az egyik Fél felségterületén valósulnak meg, és adatok utalnak arra, hogy a cselekmény a másik Fél felségterületét is érinti.

2. Cikk

A Felek illetékes szervei folyamatos információcserét folytatnak — beleértve a személyes adatok és egyéb információk cseréjét is — különösen az alábbi területeken:

- a) a szervezett bűnözés elleni harc területén:
  1. fegyverek, lőszer, robbanóanyagok illegális kereskedelme, csempészete,
  2. műtárgyak és régiségek csempészete,
  3. pénzmosás, pénz-, értékpapír- és okmányhamisítás,
  4. gazdasági bűnözés, beleértve a pénzügyi bűncselekményeket,
  5. szervezett embercsempészet,
  6. prostitúció, beleértve a prostitúcióra kényszerítést,
  7. sugárzó anyagok illegális kereskedelme és csempészete terén;
- b) az illegális kábítószer-kereskedelem ellen folytatott küzdelem területén:
  1. kábítószer előállítására alkalmas, valamint pszichotrop anyagok,
  2. a kábítószerek illegális előállításának módszerei,
  3. nemzetközi illegális kábítószer-kereskedelem és az ellene folytatott harc módszerei,
  4. lefoglalt kábítószerek bizonyítékainak és mintáinak átadása terén;
- c) a nemzetközi terrorizmus elleni harc területén:
  1. terrorista csoportok, terrorista merényletek és egyéb, terrorizmussal összefüggő események,
  2. terrorista fenyegetettség, valamint a terrorizmus megelőzésére kifejlesztett módszerek,
  3. a közlekedés biztonságát veszélyeztető terrorcselekmények megelőzése terén.

3. Cikk

A Felek együttműködése a kábítószerek és pszichotrop anyagok, valamint prekurzorok tiltott termelése és kereskedelme, különösen azok tiltott megszerzése, fogyasztása, behozatala, kivitele és átszállítása elleni harcban különösen az alábbiakra terjed ki:

1. közlik egymással a jelen Cikkben meghatározott bűncselekményekben részt vevő személyek adatait, e személyek rejtekhelyeinek és szállítóeszközeinek adatait, elkövetési módszereit, a kábítószerek és pszichotrop anyagok származási és rendeltetési helyeit, valamint az ilyen bűncselekmények különleges részleteit;
2. közlik egymással a tiltott nemzetközi forgalmazás módszereiről szerzett és egyéb idevonatkozó ismereteiket;
3. kicserélik a kábítószerrel való visszaélésre vonatkozó szakmai és tudományos kutatási eredményeiket;
4. a Felek, hatályos jogszabályi rendelkezéseik alapján, összehangolt rendőri intézkedéseket fogantatosítanak

— beleértve az ellenőrzött szállítást — a kábítószerek és pszichotrop anyagok tiltott forgalmazásának megakadályozására.

4. Cikk

A Felek együttműködése a súlyos bűncselekmények, különösen a szervezett bűnözés megakadályozásában és az ilyen bűncselekmények üldözésében az alábbiakra terjed ki:

1. közlik egymással a jelen Megállapodás tárgyát képező bűncselekmények elkövetésében részt vevő személyek adatait, a tettesek kapcsolataira, a bűnöző szervezetek felépítésére, működésükre és módszereire vonatkozó adatokat, valamint az így elkövetett bűncselekmények körülményeit, a megsértett jogszabályokat és a megtett intézkedéseket;

2. megkeresésre olyan rendőri intézkedéseket fogantatosítanak, amelyeket a megkeresett Fél jogszabályai megengednek;

3. a nyomozás során együttműködnek — a hatályos jogszabályi rendelkezéseikkel összhangban, tekintettel a Magyar Népköztársaság és a Tunéziai Köztársaság között Budapesten, az 1982. évi december hó 6. napján aláírt, a polgári és bűnügyi jogsegély, a bírói határozatok elismerése és végrehajtása, valamint a kiadatásról szóló szerződésre is — egyeztetett rendőri intézkedésekkel, személyi, tárgyi és szervezési támogatással;

4. adatokat és tapasztalatokat cserélnek a nemzetközi szervezett bűnözés elkövetési módszereiről, új formáiról;

5. kicserélik szakmai és tudományos kutatási eredményeiket, valamint a nyomozati munkára vonatkozó tapasztalataikat és módszereket;

6. kérelemre egymás rendelkezésére bocsátanak bűncselekményekből származó anyagokat vagy mintákat,

7. a Felek kölcsönös megállapodás alapján szakembereket küldhetnek egymáshoz képzésre vagy továbbképzésre magasabb szintű szakismeretek megszerzése, a bűnözéssel szemben alkalmazott hatékony eszközök és módszerek megismerése céljából.

5. Cikk

A Felek együttműködése kiterjed továbbá

1. a jelen Megállapodás tárgyát képező bűncselekményekkel kapcsolatos jogi szabályozással összefüggő információk cseréjére;

2. a bűncselekménnyel szerzett haszonnal kapcsolatos információk cseréjére;

3. a szervezett illegális migráció, valamint a munkaerővel való tiltott kereskedelem elleni harcra vonatkozó jogszabályok, tapasztalatok és információk cseréjére.

6. Cikk

Az együttműködés során átadott személyes adatok védelme érdekében a Felek hatályos jogszabályi rendelkezéseinek figyelembevételével a következőket kell alkalmazni:

1. a fogadó Fél az adatokat csak a jelen Megállapodás céljaira, az átadó Fél által meghatározott feltételekkel használhatja fel;

2. az átadó Fél kérésére a fogadó Fél tájékoztatást nyújt az adatok felhasználásáról és az elért eredményekről;

3. a Megállapodás alapján átadott személyes adatokat kizárólag a jelen Megállapodás 8. Cikke értelmében illetékes hatóságok használhatják fel. Az adatok továbbadása más hatóságoknak csak az átadó hatóság előzetes engedélyével történhet;

4. az átadó Fél köteles az átadandó adatok helyességéről meggyőződni, valamint arról, hogy az átadás szükség-szerű-e és arányban áll-e az átadás céljával. Ha az adatok átadását követően az átadó Fél meggyőződött arról, hogy téves vagy át nem adható adatok is átadásra kerültek, erről haladéktalanul tájékoztatja a fogadó Felet, mely köteles helyesbíteni a téves adatokat, illetve megsemmisíteni az át nem adhatókat;

5. az átadott személyes adatokat a felhasználásukat követően azonnal törölni kell. Az átvett adat törléséről, annak okáról az átadó Felet azzal egy időben értesíteni kell. Az átvett adatot a jelen Megállapodás megszűnésekor azonnal törölni kell;

6. az adatkezeléssel megbízott szervek kötelesek a személyes adatok átadásáról, átvételéről és törléséről nyilván-tartást vezetni, és ezzel az adatokat védeni a jogosulatlan hozzáférés, változtatás és nyilvánosságra hozatal ellen.

7. Cikk

(1) A Felek biztosítják a másik Fél által átadott minősített adatok védelmét, titkosságát, amennyiben azokat az átadó Fél jogszabályai értelmében titkosnak kell tekinteni.

(2) A jelen Megállapodás értelmében átadott anyagok, adatok és technikai eszközök harmadik ország részére történő továbbadása csak az átadó Fél illetékes szervének előzetes hozzájárulásával lehetséges.

8. Cikk

(1) A Felek felhatalmazzák a belügyminisztereiket, hogy a jelen Megállapodás hatálybalépésével egyidejűleg diplomáciai úton tájékoztassák egymást arról, hogy a jelen Megállapodás végrehajtása szempontjából mely központi hatóságokat tekintik illetékes szerveknek. A központi szervek

felsorolására vonatkozó módosításról a Felek késedelem nélkül, diplomáciai úton tájékoztatják egymást.

(2) A Felek biztosítják, hogy az (1) bekezdésben foglaltak szerint felhatalmazott központi hatóságok saját hatáskörükben és hatályos jogszabályaikban foglaltaknak megfelelően a jelen Megállapodásban foglaltak végrehajtása érdekében közvetlenül vagy diplomáciai úton együttműködnek.

(3) A jelen Megállapodás 2—5. Cikkében szereplő segítségnyújtás tárgyában történő megkereséseket és az azokra adott válaszokat, valamint az ott megjelölt információkat írásban kell megküldeni.

(4) A központi hatóságok között a kapcsolattartás nyelve, lehetőség szerint a francia vagy az angol nyelv.

(5) A Megállapodás végrehajtásában illetékes központi hatóságok írásban tájékoztatják egymást a közvetlen kapcsolattartásra kijelölt szervezeti egységeikről.

9. Cikk

(1) A Felek képviselőikből „Magyar—tunéziai Szervezeti Bűnözés Elleni Együttműködési Vegyes Bizottságot” hoznak létre. A Vegyes Bizottság feladata a jelen Megállapodás végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése, az együttműködés elősegítése és továbbfejlesztése.

(2) A Vegyes Bizottság elnöki tisztét mindkét Fél részéről a belügyminiszter vagy az általa meghatalmazott személy tölti be.

(3) A Vegyes Bizottság üléseire a Felek megállapodása szerint kerülhet sor. A bizottság Magyarországon és Tunéziában felváltva tartja üléseit.

(4) A Vegyes Bizottság ülésével kapcsolatos költségeket az utazási költségek kivételével a fogadó Fél viseli.

10. Cikk

(1) Bármelyik Fél a megkeresés teljesítését részben vagy egészben megtagadhatja vagy feltételektől teheti függővé, ha az szuverenitását, biztonságát avagy más alapvető érdekeit veszélyezteti, illetőleg sérti nemzeti jogrendjét. A megkeresés teljesítésének megtagadásáról haladéktalanul értesíteni kell a másik Felet.

(2) A jelen Megállapodás rendelkezései nem érintik a Felek által kötött egyéb két- vagy többoldalú nemzetközi szerződések rendelkezéseinek végrehajtását.

(3) A Felek jelen Megállapodásban szabályozott együttműködése nem érinti a bűnügyi rendőrség nemzetközi szervezete (O.I.P.C. Interpol) keretében létező együttműködést.

11. Cikk

(1) A jelen Megállapodás azon a napon lép hatályba, amikor a Felek értesítik egymást arról, hogy eleget tettek a hatálybalépéshez szükséges belső jogszabályi előírásoknak.

(2) Jelen Megállapodást a Felek határozatlan időre kötik. A Megállapodást bármelyik Fél diplomáciai úton felmondhatja. A felmondás attól az időponttól számított hat hónap elteltével lép hatályba, amikor az a másik Félhez megérkezett.

Készült Tuniszban, 1998. november 12. napján, két eredeti példányban magyar, arab és francia nyelven, mindhárom nyelvű szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén a francia nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság   A Tunéziai Köztársaság
Kormánya nevében   Kormánya nevében''

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2002. április 26. napjától kell alkalmazni.

(2) E rendelet végrehajtásáról a belügyminiszter és a pénzügyminiszter gondoskodik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
106/2002. (V. 14.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Kínai Népköztársaság Makaó Különleges
Közigazgatási Terület Kormánya között
a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló,
Makaóban, 2001. október hó 30. napján aláírt
Megállapodás kihirdetéséről**

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Makaó Különleges Közigazgatási Terület Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló, Makaóban, 2001. október hó 30. napján aláírt Megállapodást e rendelettel kihirdeti.

2. §

A Megállapodás magyar és angol nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás
a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Kínai Népköztársaság Makaó
Különleges Közigazgatási Terület Kormánya között
a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Makaó Különleges Közigazgatási Terület Kormánya, melyet a Kínai Népköztársaság Központi Népi Kormánya a jelen Megállapodás megkötésére felhatalmazott, (a továbbiakban: Szerződő Felek)

törekedve a köztük meglévő barátság és együttműködés fenntartására és megerősítésére,

a köztük lévő utazási formalitások enyhítésének céljából, valamint

az illegális bevándorlás elleni küzdelem terén közöttük fennálló bizalom és kölcsönös együttműködés fejlesztése céljából,

az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

A jelen Megállapodás mellékletében felsorolt érvényes magyar útlevelel rendelkező magyar állampolgárok, az utasforgalom számára kijelölt határátkelőhelyeken vízum nélkül utazhatnak be a Makaó Különleges Közigazgatási Területre, ott külön engedély nélkül az első belépéstől számított hat (6) hónap alatt legfeljebb kilencven (90) napig tartózkodhatnak, és kiutazhatnak.

2. Cikk

A Makaó Különleges Közigazgatási Terület által kibocsátott érvényes útlevelel rendelkező személyek, az utasforgalom számára kijelölt határátkelőhelyeken vízum nélkül utazhatnak be a Magyar Köztársaság területére, ott külön engedély nélkül az első belépéstől számított hat (6) hónap alatt legfeljebb kilencven (90) napig tartózkodhatnak, és kiutazhatnak.

3. Cikk

(1) Azon érvényes magyar útlevelel rendelkező magyar állampolgároknak, akik kilencven (90) napot meghaladó időtartamra, letelepedés, valamint tanulmányok folytatása céljából kívánnak belépni a Makaó Különleges Közigazgatási

Területre, vagy ott jövedelemszerző tevékenységet kívánnak folytatni, beutazásuk előtt vízumért kell folyamodniuk.

(2) Azon Makaó Különleges Közigazgatási Terület által kibocsátott érvényes útlevéllel rendelkező személyeknek, akik kilencven (90) napot meghaladó időtartamra, letelepedés, valamint tanulmányok folytatása céljából kívánnak belépni a Magyar Köztársaság területére, vagy ott jövedelemszerző tevékenységet kívánnak folytatni, beutazásuk előtt vízumért kell folyamodniuk.

4. Cikk

(1) Azon érvényes magyar útlevéllel rendelkező magyar állampolgárok, akik Makaó Különleges Közigazgatási Területére szóló érvényes lakhatási engedéllyel rendelkeznek, vízum nélkül léphetnek be a Makaó Különleges Közigazgatási Területre.

(2) Azon Makaó Különleges Közigazgatási Terület által kibocsátott érvényes útlevéllel rendelkező személyek, akik az illetékes magyar hatóságok által kiadott érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, vízum nélkül léphetnek be a Magyar Köztársaság területére.

5. Cikk

A jelen Megállapodás hatálya alatt álló azon személyek, akik a másik Szerződő Fél területén elvesztették útlevelüket, vagy azt ellopták, illetve útlevelük megsemmisült, megrongálódott vagy lejárt, kötelesek ezt a tényt azon Szerződő Fél illetékes hatóságánál bejelenteni, ahol tartózkodnak.

6. Cikk

A Szerződő Felek az általuk kibocsátott érvényes útlevelek mintapéldányait, valamint az útlevelek használatára vonatkozó információkat a jelen Megállapodás hatálybalépését megelőzően egymásnak megküldik. Ha a Szerződő Felek egyike a jelen Megállapodás hatálybalépése után az érvényben lévő, a jelen Megállapodás mellékletében felsorolt úti okmányait megváltoztatja vagy újfajta úti okmányt vezet be, azok érvénybe lépése előtt legalább harminc (30) nappal, diplomáciai úton, a minták és azok leírásának csatolásával értesíti a másik Szerződő Felet.

7. Cikk

A vízumkötelezettség megszüntetése nem mentesíti a Szerződő Felek által kibocsátott érvényes útlevelek birtokosait a másik Szerződő Fél területén érvényben lévő, a beutazásra, a tartózkodásra és a kiutazásra vonatkozó, valamint egyéb jogszabályok betartásának kötelezettsége alól.

8. Cikk

A jelen Megállapodás nem érinti a Szerződő Felek azon jogát, hogy azoknak a személyeknek a beléptetését vagy saját területükön való tartózkodását megtagadják, akik nemkívánatosak, illetőleg a be- és kiutazásra vagy tartózkodásra vonatkozó előírásoknak nem tesznek eleget.

9. Cikk

(1) Saját jogszabályaik figyelembevétele és az egyéb kétoldalú megállapodások tiszteletben tartása mellett a Szerződő Felek kölcsönösen együttműködnek az illegális bevándorlás elleni küzdelem terén, különösen az alábbi területekkel kapcsolatos információk folyamatos vagy kérelemre történő megküldésével:

a) a területükre történő belépés, ott-tartózkodás és ki lépés jogszabályi feltételei;

b) illegális bevándorlási és csempészési tevékenységek, beleértve a hamis bevándorlási és személyazonossági okmányok behozatalára, készítésére és eladására, a csempészetben részt vevő szervezetek szervezőire és az illegális bevándorlók kísérőire vonatkozó információkat is.

(2) A jelen Cikk végrehajtása során a kapcsolattartó hatóságok:

a) a magyar Szerződő Fél részéről: az Országos Rendőr-főkapitányság Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központja (NEBEK);

b) a makaói Szerződő Fél részéről: Makaó Különleges Közigazgatási Terület Egységes Rendőri Szolgálat.

10. Cikk

(1) Amennyiben a jelen Megállapodás végrehajtásával kapcsolatban személyes adatok átadására kerül sor, az ilyen információ kizárólag az alábbiakat tartalmazhatja:

a) kérelemre az érintett személy személyes azonosító adatait (családi és utónév, adott esetben korábbi név, gúnynév vagy álnév, születési hely és idő, nem, korábbi és jelenlegi állampolgárság);

b) a személyazonosító igazolványban vagy útlevélben feltüntetett adatokat (az okmány száma, érvényességi ideje, a kiállítás helye és ideje, a kiállító hatóság megnevezése stb.);

c) a jelen Megállapodás 9. Cikk (1) bekezdés b) pontja értelmében átadandó információk esetén felmerülő személyes adatot;

d) egyéb, az érintett személy azonosításához szükséges adatot.

(2) A Szerződő Felek az átadott személyes adatokat csak a jelen Megállapodásban meghatározott célra, és az átadó Szerződő Fél által közölt feltételekkel használhatják fel.

(3) Az átadó Fél kérésére a fogadó Fél tájékoztatást nyújt az átadott személyes adatok felhasználásáról és az elért eredményekről.

(4) A személyes adatok csak a jelen Megállapodás végrehajtásában illetékes hatóságoknak adhatók át. Az adatok továbbadása más hatóságoknak csak ezen adatokat átadó Fél előzetes engedélyével történhet.

(5) Az átadó Fél felel az átadott adatok teljességéért és helyességéért. Ha bebizonyosodik, hogy téves vagy át nem adható adatok is átadásra kerültek, akkor erről a tényről a fogadó Felet haladéktalanul értesíteni kell, amely azonnal intézkedik a téves adatok helyesbítéséről, illetve az át nem adható adatok megsemmisítéséről.

(6) Amikor azt a Szerződő Felek jogszabályai lehetővé teszik, az érintett személy számára — kérésére — felvilágosítást kell adni a személyével kapcsolatban kezelt adatokról. Az érintett személy kérheti személyes adatainak helyesbítését vagy törlését, ha bebizonyosodik, hogy téves vagy át nem adható adatok is átadásra kerültek.

(7) Az átadó Fél az átadásakor közli a saját jogszabályai-ban meghatározott, érvényes adattörlési határidőket. Ezekről függetlenül az átadott személyes adatokat a szükségesség megszűnésekor törölni kell.

(8) A Szerződő Felek kötelesek a személyes adatok átadásáról, átvételéről és törléséről nyilvántartást vezetni.

(9) A Szerződő Felek kötelesek az átadott személyes adatokat hatásonként védeni a jogosulatlan hozzáférés, valamint a változtatás és nyilvánosságra hozattal szemben.

11. Cikk

A jelen Megállapodás értelmezésével, alkalmazásával vagy végrehajtásával kapcsolatban felmerülő esetleges vitákat a Szerződő Felek illetékes hatóságai között szóban vagy írásban folytatott kölcsönös egyeztetés és vélemény-csere útján kell rendezni.

12. Cikk

Bármelyik Szerződő Fél a jelen Megállapodást közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból részben vagy egészben felfüggesztheti. A felfüggesztésről, illetve annak megszűnéséről a másik Szerződő Felet diplomáciai úton, írásban haladéktalanul értesíteni kell.

13. Cikk

A jelen Megállapodás az aláírást követő 60. napon lép hatályba, határozatlan időre szól, és mindaddig hatályban marad, amíg azt bármelyik Szerződő Fél írásban, diplomáciai úton fel nem mondja. A Megállapodás a felmondásról

szóló értesítés keltét követő 90. (kilencvenedik) napon vesztí hatályát.

Készült Makaón, 2001. év október hónap 30. napján, két eredeti példányban, magyar, kínai és angol nyelven, mindhárom nyelvű szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság Kormánya
nevében

A Kínai Népköztársaság Makaó Különleges
Közigazgatási Terület
Kormánya nevében

Melléklet

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Makaó Különleges Közigazgatási Terület Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló Megállapodáshoz

Érvényes útlevelek a jelen Megállapodás alkalmazásában:

1. A Magyar Köztársaság tekintetében:

- diplomata-útlevel,
- külügyi szolgálati útlevel,
- szolgálati útlevel,
- hajós szolgálati útlevel,
- magánútlevel;

2. Makaó Különleges Közigazgatási Terület tekintetében:

- Makaó Különleges Közigazgatási Terület útlevele.

Agreement between the Government of the Republic of Hungary and the Government of the Macao Special Administrative Region of the People's Republic of China, concerning the mutual abolition of the visa requirement

The Government of the Republic of Hungary and the Government of the Macao Special Administrative Region of the People's Republic of China, duly authorised to conclude this Agreement by the Central People's Government of the People's Republic of China (hereinafter referred to as the „Contracting Parties”)

wishing to maintain and reinforce the friendship and co-operation between them,

to alleviate the travel formalities between them,

with a view to the development of the trust between them in the field of combating illegal immigration and mutual co-operation
have agreed as follows.:

Article 1

Hungarian nationals in possession of a valid Hungarian passport listed in the Annex to this Agreement may enter the Macao Special Administrative Region without a visa at the border crossing points designated for passenger traffic, where they may stay for at most 90 (ninety) days during the six (6) months from first entry without a separate permission, and may exit.

Article 2

Persons having a valid passport issued by the Macao Special Administrative Region may enter the territory of the Republic of Hungary without a visa at the border crossing points designated for passenger traffic, where they may stay for at most 90 (ninety) days during the 6 (six) months from first entry without a separate permission, and may exit.

Article 3

(1) Hungarian nationals having a valid Hungarian passport, who wish to enter the Macao Special Administrative Region with a view to the settlement or the pursuance of studies for a period in excess of 90 (ninety) days, or who wish to engage in an income generating activity there, shall apply for a visa prior to their entry.

(2) Persons in possession of a valid passport issued by the Macao Special Administrative Region, who wish to enter the territory of the Republic of Hungary with a view to the settlement or the pursuance of studies for a period in excess of 90 (ninety) days, or wish to engage in an income generating activity there, shall apply for a visa.

Article 4

(1) Hungarian nationals having a valid Hungarian passport who are also in possession of a valid residence permit for the Macao Special Administrative Region may enter the Macao Special Administrative Region without a visa.

(2) Persons in possession of a valid passport issued by the Macao Special Administrative Region who are in possession of a valid permission to stay issued by the competent Hungarian authorities may enter the territory of the Republic of Hungary without a visa.

Article 5

Persons subject to this Agreement, who have lost their passport in the territory of the other Contracting Party or

whose passport was stolen or annihilated, damaged or expired shall report this fact to the competent authorities of the Contracting Party where they are staying.

Article 6

The Contracting Parties shall send one another samples of the valid passports issued by them as well as the necessary information concerning the passports, prior to the entry into force of this Agreement. When either of the Contracting Parties alters its valid travel documents listed in the Annex to this Agreement or introduces a new type of travel document, it shall notify the other Contracting Party including samples and their descriptions through diplomatic channels at least 30 (thirty) days prior to their entry into force.

Article 7

The abolition of the visa requirement does not exempt the holders of valid passports issued by the Contracting Parties from the obligation to abide by legal regulations concerning entry, stay and exit and other statutory provisions in force in the territory of the other Contracting Party.

Article 8

This Agreement does not affect the right of the Contracting Parties to refuse the entry or stay in their territory of persons who are *persona non grata*, or who fail to meet the requirements concerning entry, exit or stay.

Article 9

(1) Taking their own domestic legal regulations into account and honouring other bilateral agreements, the Contracting Parties shall mutually co-operate in combating illegal immigration, in particular by sending information concerning the areas listed below on an ongoing basis or on request:

a) statutory conditions of entry to, staying in and exiting their territory,

b) illegal immigration and smuggling activities including information concerning the importation, production and sale of forged immigration and personal identity documents, the organisers of organisations participating in smuggling and the escorts of illegal immigrants.

(2) For the purpose of this Article, the following authorities shall maintain contact with one another:

a) for the Hungarian Contracting Party: International Criminal Co-operation Centre (NEBEK) of the National Police Headquarters,

b) for the Macao Contracting Party: Unitary Police Service (Servicos de Policia Unitarios) of the Macao Special Administrative Region.

Article 10

(1) When personal data are communicated in relation to the implementation of this Agreement, such information may contain exclusively the following:

a) upon request, personal identification data of the person concerned (surname and given name, former name, nickname or alias, place and date of birth, sex, former and current nationality);

b) the data indicated in the personal identification card or passport (number of the document, its period of validity, date and place of issue, description of the issuing authority, etc.;

c) personal data arising in the case of information to be communicated pursuant to Article 9 (1) b) of this Agreement;

d) other data required for the identification of the person concerned.

(2) The Contracting Parties may use the personal data communicated only for the purposes specified in this Agreement under the conditions notified by the communicating Contracting Party.

(3) Upon request of the communicating Contracting Party, the receiving Contracting Party shall provide information on the use of the personal data communicated and the results achieved.

(4) Personal data may be communicated only to the authorities competent in the implementation of this Agreement. Forwarding the data to other authorities may only be effected with the prior permission of the Contracting Party communicating these data.

(5) The communicating Contracting Party shall be responsible for the completeness and correctness of the data communication. Should it be revealed that erroneous data or data that should not have been communicated have also been communicated, the recipient Contracting Party shall be immediately notified of this fact and it shall take immediate action to have the erroneous data rectified or to have the data that should not have been communicated deleted.

(6) When permitted by the statutory provisions of the Contracting Parties, information shall be provided to the person concerned upon his/her request concerning the data managed in relation to his/her person. The person

concerned may request the rectification or deletion of his/her personal data should it be proven that erroneous data or data that should not have been communicated have also been communicated.

(7) Upon communication, the communicating Contracting Party shall disclose the valid deadlines for deleting data set forth in its legal regulations, if there is any. Notwithstanding the above, communicated personal data must be deleted when they are no longer needed.

(8) The Contracting Parties shall keep records of the communication, receipt and deletion of personal data.

(9) The Contracting Parties shall effectively protect the personal data communicated against unauthorised access, alteration and disclosure.

Article 11

The Contracting Parties shall settle any disputes that may eventually arise in relation to the interpretation, application or implementation of this Agreement by way of mutual reconciliation and exchange of opinions between the competent authorities of the Contracting Parties, in spoken words or in writing.

Article 12

Either Contracting Party may suspend this Agreement in part or in full for reasons of public order, public security or public health. The other Contracting Party shall be immediately notified of such suspension and its termination in writing, through diplomatic channels.

Article 13

This Agreement shall enter into force on the 60th day following the signing thereof, and shall remain in force until either Contracting Party terminates it in writing through diplomatic channels. The Agreement shall lose effect on the 90th (ninetieth) day following the date of the notice of termination.

Done in Macao on 30 October 2001, in two originals, each in the Hungarian, Chinese and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

On behalf of the
Government of the Republic of Hungary

On behalf of the
Government of the Macao Special Administrative
Region of the People's Republic of China

Annex

**To the Agreement between the Government
of the Republic of Hungary and the Government
of the Macao Special Administrative Region
of the People's Republic of China, concerning
the abolition of the visa requirement**

For the purposes of this Agreement, valid passports are:

1. With respect to the Republic of Hungary:
  - diplomatic passport,
  - service passport for foreign affairs purposes,
  - service passport,
  - service passport of mariners,
  - private passport.

2. With respect to the Macao Special Administrative Region:

- Macao Special Administrative Region Passport (Passaporte da Regiao Administrativa Especial de Macau)''

3. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, a Megállapodás rendelkezéseit azonban 2001. december hó 29. napjától alkalmazni kell.

(2) A rendelet végrehajtásáról a külügyminiszter és a belügyminiszter gondoskodik.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf Istán s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

**A Kormány
107/2002. (V. 14.) Korm.
rendelete**

**a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai
Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási
Terület Kormánya között a vízumkötelezettség
kölsönös megszüntetéséről szóló, Hongkongban,
2002. január hó 8. napján aláírt Megállapodás
kihirdetéséről**

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös

megszüntetéséről szóló, Hongkongban, 2002. január hó 8. napján aláírt Megállapodást e rendelettel kihirdeti.

2. §

A Megállapodás magyar és angol nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás
a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai
Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási
Terület Kormánya között a vízumkötelezettség
kölsönös megszüntetéséről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Kormánya, melyet a Kínai Népköztársaság Központi Népi Kormánya a jelen Megállapodás megkötésére felhatalmazott, (a továbbiakban: Szerződő Felek)

törekedve a köztük meglévő barátság és együttműködés fenntartására és megerősítésére,

a köztük lévő utazási formalitások enyhítésének céljából, valamint

az illegális bevándorlás elleni küzdelem terén közöttük fennálló bizalom és kölcsönös együttműködés fejlesztése érdekében,

az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

A jelen Megállapodás mellékletében felsorolt érvényes magyar útlevéllel rendelkező magyar állampolgárok, az utasforgalom számára kijelölt határátelöhelyeken vízum nélkül utazhatnak be a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Területre, ott az első belépéstől számított hat (6) hónap alatt legfeljebb kilencven (90) napig tartózkodhatnak, és kiutazhatnak.

2. Cikk

A Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület által kibocsátott érvényes útlevéllel rendelkező személyek, az utasforgalom számára kijelölt határátelöhelyeken vízum nélkül utazhatnak be a Magyar Köztársaság területére, ott az első belépéstől számított hat (6) hónap alatt legfeljebb kilencven (90) napig tartózkodhatnak, és kiutazhatnak.

3. Cikk

(1) Azon érvényes magyar útlevéllel rendelkező magyar állampolgároknak, akik kilencven (90) napot meghaladó

időtartamra, letelepedés, tanulmányok folytatása, munkavégzés vagy jövedelemszerző tevékenység céljából kívánnak belépni a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Területére, beutazásuk előtt vízumért kell folyamodniuk.

(2) Azon a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület által kibocsátott érvényes útlevéllel rendelkező személyeknek, akik kilencven (90) napot meghaladó időtartamra, letelepedés, tanulmányok folytatása, munkavégzés vagy jövedelemszerző tevékenység céljából kívánnak belépni a Magyar Köztársaság területére, beutazásuk előtt vízumért kell folyamodniuk.

4. Cikk

(1) Azon érvényes magyar útlevéllel rendelkező magyar állampolgárok, akik a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Területére szóló lakhatási engedéllyel rendelkeznek, vízum nélkül léphetnek be a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Területre.

(2) Azon a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület által kibocsátott érvényes útlevéllel rendelkező személyek, akik az illetékes magyar hatóságok által kiadott érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, vízum nélkül léphetnek be a Magyar Köztársaság területére.

5. Cikk

A jelen Megállapodás hatálya alá tartozó azon személyek, akik a másik Szerződő Fél területén elvesztették útlevelüket vagy azt ellopták, illetve útlevelük megsemmisült, megrongálódott vagy lejárt, kötelesek ezt a tényt azon Szerződő Fél illetékes hatóságánál bejelenteni, ahol tartózkodnak.

6. Cikk

A Szerződő Felek az általuk kibocsátott érvényes útlevelek mintapéldányait, valamint az útlevelek használatára vonatkozó információkat a jelen Megállapodás hatálybalépését megelőzően egymásnak megküldik. Ha a Szerződő Felek egyike a jelen Megállapodás hatálybalépése után, a jelen Megállapodás mellékletében felsorolt úti okmányait megváltoztatja vagy újfajta úti okmányt vezet be, azok bevezetése előtt legalább harminc (30) nappal, a minták és azok leírásának csatolásával értesíti a másik Szerződő Felet.

7. Cikk

A vízumkötelezettség megszüntetése nem mentesíti a Szerződő Felek által kibocsátott érvényes útlevelek birto-

kosait a másik Szerződő Fél területén érvényben lévő, a beutazásra, a tartózkodásra és a kiutazásra vonatkozó, valamint egyéb jogszabályok betartásának kötelezettsége alól.

8. Cikk

A jelen Megállapodás nem érinti a Szerződő Felek azon jogát, hogy azoknak a személyeknek a beléptetését vagy saját területükön való tartózkodását megtagadják, akik nemkívánatosak, illetőleg a be- és kiutazásra vagy tartózkodásra vonatkozó előírásoknak nem tesznek eleget.

9. Cikk

(1) Saját jogszabályaiknak megfelelően és az egyéb kétoldalú megállapodások tiszteletben tartása mellett a Szerződő Felek kölcsönösen együttműködnek az illegális bevándorlás elleni küzdelem terén, különösen az alábbi területekkel kapcsolatos információk folyamatos vagy kérelemre történő kölcsönös megküldésével:

a) a területükre történő belépés, ott-tartózkodás és kilépés jogszabályi feltételei;

b) illegális bevándorlási és csempészési tevékenységek, beleértve a hamis bevándorlási és személyazonossági okmányok behozatalára, készítésére és eladására, a csempészetben részt vevő szervezetek szervezőire és az illegális bevándorlók kísérőire vonatkozó információkat is.

(2) A jelen Cikk céljából a kapcsolattartó hatóságok:

a) a magyar Szerződő Fél részéről: az Országos Rendőr-főkapitányság Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központja (NEBEK), Belügyminisztérium, Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal;

b) a hongkongi Szerződő Fél részéről: Bevándorlási Főosztály Végrehajtó és Kapcsolattartó Kirendeltsége (Enforcement and Liaison Branch of the Immigration Department).

10. Cikk

(1) A személyes adatok közlése csak akkor történhet, ha a jelen Megállapodás végrehajtása céljából ez szükséges. A személyes adatokra vonatkozó eljárás és azok kezelése egyedi esetben a Szerződő Felek belső joga szerint történik. A személyes adatok közlése az alábbiakra terjed ki:

a) kérelemre az érintett személy, és ha szükséges családtagjai, személyes azonosító adatait (családi és utónév, adott esetben korábbi név, gúnynév vagy álnév, születési hely és idő, nem, korábbi és jelenlegi állampolgárság);

b) a személyazonosító igazolványban vagy útlevélben feltüntetett adatokat (az okmány száma, érvényességi ide-

je, a kiállítás helye és ideje, a kiállító hatóság megnevezése stb.);

c) a jelen Megállapodás 9. Cikk (1) bekezdés b) pontja értelmében átadandó információk esetén felmerülő személyes adatot;

d) egyéb, az érintett személy azonosításához szükséges adatot.

(2) A továbbiakban a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) A Szerződő Felek az átadott személyes adatokat csak a jelen Megállapodásban meghatározott célra, és az átadó Szerződő Fél által közölt feltételekkel használhatják fel.

b) Az átadó Fél kérésére a fogadó Fél tájékoztatást nyújt az átadott személyes adatok felhasználásáról és az elért eredményekről.

c) A személyes adatok csak a jelen Megállapodás végrehajtásában illetékes hatóságoknak adhatók át. Az adatok továbbadása más hatóságoknak csak ezen adatokat átadó Fél előzetes engedélyével történhet.

d) Az átadó Fél felel az átadott adatok teljességéért és helyességéért. Ha bebizonyosodik, hogy téves vagy át nem adható adatok is átadásra kerültek, akkor erről a tényről a fogadó Felet haladéktalanul értesíteni kell, amely azonnal intézkedik a téves adatok helyesbítéséről, illetve az át nem adható adatok megsemmisítéséről.

e) Amikor azt a Szerződő Felek jogszabályai lehetővé teszik, az érintett személy számára — kérésére — felvilágosítást kell adni a személyével kapcsolatban kezelt adatokról. Az érintett személy kérheti személyes adatainak helyesbítését vagy törlését, ha bebizonyosodik, hogy téves vagy át nem adható adatok is átadásra kerültek.

f) Az átadó Fél az átadáskor közli a saját államának jogszabályaiban meghatározott, érvényes adattörlési határidőket. Ezekről függetlenül az átadott személyes adatokat a szükségesség megszűnésekor törölni kell.

g) A Szerződő Felek kötelesek a személyes adatok átadásáról, átvételéről és törléséről nyilvántartást vezetni.

h) A Szerződő Felek kötelesek az átadott személyes adatokat hatáson védeni a jogosulatlan hozzáférés, valamint a változtatás és nyilvánosságra hozatallal szemben.

11. Cikk

A jelen Megállapodás értelmezésével, alkalmazásával vagy végrehajtásával kapcsolatban felmerülő esetleges vitákat a Szerződő Felek illetékes hatóságai között szóban vagy írásban folytatott kölcsönös egyeztetés és vélemény-csere útján kell rendezni.

12. Cikk

Bármelyik Szerződő Fél a jelen Megállapodást közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból részben vagy egészben felfüggesztheti. A felfüggesztésről, illetve

annak megszűnéséről a másik Szerződő Felet írásban haladéktalanul értesíteni kell.

13. Cikk

A jelen Megállapodás az aláírást követő harmincadik (30.) napon lép hatályba. A jelen Megállapodás határozatlan időre szól, és mindaddig hatályban marad, amíg azt bármelyik Szerződő Fél írásban fel nem mondja. A Megállapodás a felmondásról szóló értesítés keltét követő kilencvenedik (90.) napon veszti hatályát.

Készült Hongkongban, 2002. január 8-án, két eredeti példányban, magyar és angol nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság Kormánya
nevében

A Kínai Népköztársaság Hongkong
Különleges Közigazgatási Terület
Kormánya nevében

Melléklet

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló Megállapodáshoz

Érvényes útlevelek a jelen Megállapodás alkalmazásában:

1. A Magyar Köztársaság tekintetében:
  - diplomata útlevel,
  - külügyi szolgálati útlevel,
  - szolgálati útlevel,
  - hajós szolgálati útlevel,
  - magánútlevel.

2. A Kínai Népköztársaság Hongkong Különleges Közigazgatási Terület tekintetében:

„Hongkong Különleges Közigazgatási Terület” útlevele („Hong Kong Special Administrative Region” passport).

Agreement

between the Government of the Republic of Hungary and the government of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China on Abolition of visa Requirements

The Government of the Republic of Hungary and the Government of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China, which has been

duly authorised to conclude this Agreement by the Central People's Government of the People's Republic of China (hereinafter referred to as the „Contracting Parties”)

wishing to maintain and reinforce the friendship and co-operation between them,

to alleviate the travel formalities between them,

with a view to the development of the trust between them in the field of combating illegal immigration and mutual co-operation

have agreed as follows:

Article 1

Hungarian nationals holding a valid Hungarian passport listed in the Annex to this Agreement may enter the territory of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China without a visa at the border crossing points designated for passenger traffic, and may stay for at most 90 (ninety) days per period of (6) months from first entry, and may exit.

Article 2

Persons holding a valid passport issued by the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China may enter the territory of the Republic of Hungary without a visa at the border crossing points designated for passenger traffic, and may stay for at most 90 (ninety) days per period of 6 (six) months from first entry, and may exit.

Article 3

(1) Hungarian nationals holding a valid Hungarian passport, who wish to enter the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China with a view to staying for a period exceeding 90 (ninety) days, or who wish to study or to take up employment or to pursue an income generating activity or residence, shall apply for a visa prior to their entry.

(2) Persons holding a valid passport issued by the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China, who wish to enter the territory of the Republic of Hungary with a view to staying for a period exceeding 90 (ninety) days, or wish to study or to take up employment or to pursue an income generating activity or residence, shall apply for a visa prior to their entry.

Article 4

(1) Hungarian nationals holding a valid Hungarian passport who are also in possession of a residence permit

for the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China may enter the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China without a visa.

(2) Persons holding a valid passport issued by the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China who are in possession of a valid permission to stay issued by the competent Hungarian authorities may enter the territory of the Republic of Hungary without a visa.

Article 5

Persons subject to this Agreement, who have lost their passport in the territory of the other Contracting Party or whose passport was stolen or annihilated, damaged or expired shall report this fact to the competent authorities of the Contracting Party where they are staying.

Article 6

The Contracting Parties shall send to each other samples of the valid passports issued by them as well as information concerning the use of passports, prior to the entry into force of this Agreement. When either of the Contracting Parties changes its valid travel documents listed in the Annex to this Agreement or introduces a new type of travel document, it shall notify the other Contracting Party and provide samples and descriptions through appropriate channels at least 30 (thirty) days prior to their introduction.

Article 7

The abolition of visa requirement does not exempt the holders of valid passports issued by the Contracting Parties from the obligation to abide by legal regulations concerning entry, stay and exit and other statutory provisions in force in the territory of the other Contracting Party.

Article 8

This Agreement does not affect the right of the Contracting Parties to refuse the entry or stay in their territory of persons who are considered undesirable, or who fail to meet requirements concerning entry, exit or stay.

Article 9

(1) In accordance with their own domestic legal regulations and notwithstanding other bilateral

agreements, the Contracting Parties shall mutually co-operate in combating illegal immigration, in particular by exchanging information concerning the areas listed below on an ongoing basis or on request:

- a) legal requirements concerning entry to, staying in and exit from their territory,
- b) illegal immigration and smuggling activities including information concerning the importation, production and sale of forged immigration and personal identity documents, the organisers of organisations participating in smuggling and the escorts of illegal immigrants.

(2) For the purpose of this Article, the following authorities shall maintain contact with one another:

- a) for the Hungarian Contracting Party: International Criminal Co-operation Centre (NEBEK) of the National Police Headquarters, Ministry of the Interior, Office for Immigration and Nationality Affairs;
- b) for the Hong Kong Contracting Party: Enforcement and Liaison Branch of the Immigration Department.

Article 10

(1) The communication of personal data shall only take place if such communication is necessary for the implementation of this Agreement. The processing and treatment of personal data in a particular case shall be subject to the domestic laws of the Parties. The communication of personal data shall be limited to:

- a) upon request, personal identification data of the person concerned and, when needed, his/her family members (surname and given name, former name, nickname or alias as appropriate; place and date of birth; sex; former and current nationality);
- b) the data indicated in the personal identification card or passport (number of the document, its period of validity, date and place of issue, description of the issuing authority, etc.;
- c) personal data arising in the case of information to be transferred pursuant to Article 9 (1) b) of this Agreement;
- d) other data required for the identification of the person concerned.

(2) In addition the following principles shall apply:

- a) The Contracting Parties may use the personal data transferred only for the purposes specified in this Agreement under the conditions notified by the transferring Contracting Party.
- b) Upon request of the transferring Contracting Party, the receiving Contracting Party shall provide information on the use of the personal data transferred and the results achieved.
- c) Personal data may be transferred only to the authorities competent in the implementation of this Agreement. Forwarding the data to other authorities may

only be effected with the prior permission of the Contracting Party transferring these data.

d) The transferring Contracting Party shall be responsible for the completeness and correctness of the data transfer. Should it be revealed that erroneous data or data that should not have been transferred have also been transferred, the recipient Contracting Party shall be immediately notified of this fact and it shall take immediate action to have the erroneous data rectified or to have the data that should not have been transferred deleted.

e) When permitted by the statutory provisions of the Contracting Parties, information shall be provided to the person concerned upon his/her request concerning the data managed in relation to his/her person. The person concerned may request the rectification or deletion of his/her personal data should it be proven that erroneous data or data that should not have been transferred have also been transferred.

f) Upon transfer, the transferring Contracting Party shall disclose the valid deadlines for deleting data set forth in the legal regulations of its State. Notwithstanding the above, transferred personal data must be deleted when they are no longer needed.

g) The Contracting Parties shall keep records of the transfer, receipt and deletion of personal data.

h) The Contracting Parties shall effectively protect the personal data transferred against unauthorised access, alteration and disclosure.

Article 11

The Contracting Parties shall settle any disputes that may eventually arise in relation to the interpretation, application or implementation of this Agreement by way of mutual consultation and exchange of opinions between the competent authorities of the Contracting Parties, orally or in writing.

Article 12

Either Contracting Party may suspend this Agreement in part or in full for reasons of public order, public security or public health. The other Contracting Party shall be immediately notified of such suspension and its termination in writing.

Article 13

This Agreement shall enter into force on the 30th (thirtieth) day following the signing. It is concluded for an indefinite period and shall remain in force until either Contracting Party terminates it in writing. The Agreement

shall cease effect on the 90th (ninetieth) day following the date of the receipt of the notice of termination.

Done at Hong Kong on 8 January 2002, in two originals, each in the Hungarian, and English languages, both texts being equally authentic.

For the Government
of the Republic of Hungary

For the Government
of the Hong Kong Special Administrative Region
of the People's Republic of China

Annex

**To the Agreement between the Government
of the Republic of Hungary and the Government
of the Hong Kong Special Administrative Region
of the People's Republic of China, concerning
the abolition of the visa requirement**

For the purpose of this Agreement, valid passports are:

1. With respect to the Republic of Hungary:
  - diplomatic passport,
  - service passport for foreign affairs purposes,
  - service passport,
  - service passport of mariners,
  - private passport.

2. With respect to the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China:

- „Hong Kong Special Administrative Region” passport.”

3. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, a Megállapodás rendelkezéseit azonban 2002. február hó 7. napjától alkalmazni kell.

(2) A rendelet végrehajtásáról a külügyminiszter és a belügyminiszter gondoskodik.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

A Kormány 108/2002. (V. 14.) Korm. rendelete

a „Professor Emeritus” címmel rendelkezők rendszeres juttatásairól szóló 53/1995. (V. 10.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 17. § (8) bekezdésében, valamint a 72. § f) pontjában kapott felhatalmazás alapján a „Professor Emeritus” címmel rendelkezők rendszeres juttatásairól szóló 53/1995. (V. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

A Rendelet 1. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) A „Professor Emeritus” címmel rendelkezőket rendszeres juttatás (a továbbiakban: juttatás) illeti meg. Ennek mértéke havonta a költségvetési törvényben rögzített, az egyetemi tanári munkakör garantált illetményére megállapított összeg 30%-a, de legalább 100 000 forint, amelyet személyi jövedelemadó fizetésének kötelezettsége terhel.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

A Kormány 109/2002. (V. 14.) Korm. rendelete

a vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII. 26.) Korm. rendeletet a következők szerint módosítja:

1. §

A vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet 22. §-ának (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„[...] Amennyiben az érdekeltségi hozzájárulás meghatározott részének megfizetését a kötelezettől harmadik személy polgári jogi szerződés alapján átvállalta, úgy a társulat által felvett hitel ezen része visszafizetésének kötelezettsége a harmadik személyt terheli.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően létrejött polgári jogi szerződésekre kell alkalmazni.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

A Kormány 110/2002. (V. 14.) Korm. rendelete

a magánszemélyek közműfejlesztési támogatásáról szóló 73/1999. (V. 21.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a magánszemélyek közműfejlesztési támogatásáról szóló 73/1999. (V. 21.) Korm. rendeletet a következők szerint módosítja:

1. §

A magánszemélyek közműfejlesztési támogatásáról szóló 73/1999. (V. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) 1. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a § jelenlegi (2)—(6) bekezdésének megjelölése (3)—(7) bekezdésre változik:

„(2) Nem jár visszatérítés a közműfejlesztési hozzájárulás azon része után, melyet a magánszemély önkormányzati támogatásból, továbbá az önkormányzat harmadik személlyel kötött polgári jogi szerződése alapján átvett pénzeszközből fizetett meg.”

2. §

A rendelet 3. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A közműfejlesztési támogatás jogosultja által a közműfejlesztési támogatásra vonatkozó igény nem engedélyezhető.”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően megál-

pított közműfejlesztési hozzájárulások esetén kell alkalmazni.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

A Kormány 111/2002. (V. 14.) Korm. rendelete

a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendeletet a következők szerint módosítja:

1. §

A Korm. rendelet 16. § (6)-ának bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet alapján működő társulat útján megvalósuló helyi jelentőségű közcélú közműlétesítményeknek, vagy egyedi szennyvízelvezetés építéséhez a lakosság érdekeltségi hozzájárulásból fedezett munkáihoz felvett hitel kamatainak a törlesztés első öt évében 70%-át, a második öt évében 35%-át — a kölcsönt igénylő társulat helyett — a költségvetés a hitelintézetnek megtéríti, függetlenül attól, hogy a beruházást vagy a beruházás lebonyolítását ki végzi. A kamatkedvezmény számítási alapja legfeljebb az egyéves futamidejű állampapír referenciahozama tárgyév január 1-jét megelőző féléves átlagának 1,3-szerese lehet. A kedvezményes kölcsön összege a közcélú szennyvíz-beruházás összköltségének legfeljebb 65%-a. A kölcsön folyósítása szakaszosan — a támogatási cél teljesítését igazoló számla alapján — történik.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezését a hatálybalépését követően megkötött hitelszerződésekre kell alkalmazni.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 25/2002. (V. 14.) EüM rendelete

a betegszállításról szóló 19/1998. (VI. 3.) NM rendelet módosításáról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 247. §-a (2) bekezdésének f) és g) pontjában foglalt felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

1. §

A betegszállításról szóló 19/1998. (VI. 3.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-a az alábbi e)—g) pontokkal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában)

„e) *betegszállítás kúraszerű kezelésre*: a betegszállításra jogosító kúraszerű kezelésről külön jogszabály rendelkezik;

f) *éjszakai betegszállítás*: a beteg — nem mentési céllal — 22 óra és 6 óra között egészségügyi ellátásra szállítása, illetve ellátás utáni visszaszállítása;

g) *betegszállító szolgáltató szállítási kapacitása*: a szolgáltató által üzemeltetett és működési engedéllyel rendelkező — legalább 3+1 fő és legfeljebb 8+1 fő szállítására alkalmas — közúti betegszállító gépjárművek összessége.”

2. §

Az R. 3. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) A működési engedélyben rögzíteni kell

a) a betegszállító szervezet és állomás adatait,

b) a betegszállítási tevékenység végzésére jogosult szervezet a 4. §-ban foglalt feladatok közül melyek végzésére jogosult,

c) a szállítási feladatok ellátását biztosító betegszállító gépjármű azonosítására szolgáló adatokat (érvényes rendszám, forgalmi engedély száma, a gépjármű típusa, az egy-szerre szállítható beteg személyek száma), az egyes gépjárművek gyártásának időpontját, a rögzített ülések számát.”

3. §

Az R. 5. §-a az alábbi (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Éjszakai időszakban a beteg egészségügyi ellátásra, különösen művesekezelésre, 24 órát üzemelő diagnosztikus vizsgálatra (CT, MRI) szállítható, illetve az egészségügyi ellátást követően visszaszállítható.”

4. §

Az R. 6. §-ának (4) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(4) A kúraszerű kezelésre történő betegszállítást megrendelő orvosnak a szállítás megrendelése, illetve ütemezése előtt a betegszállítási tevékenységet végző szervezettel és a kezelést végző egészségügyi intézménnyel egyeztetnie kell. Ebben az esetben a beteg szállítását megrendelő orvos — a betegszállítási utalvány első alkalommal történő kitöltése mellett — a kezelés első időpontjára vonatkozóan a 4. számú melléklet szerinti adattartalommal és időpont feltüntetésével rendelhet szállítást. A további szállítás megrendelése a kezelést végző intézmény orvosának a feladata. A kezelési, illetve szállítási időpontok módosítása, bármely okból történő megváltozása esetén az információval rendelkező fél a másik két érintett felet haladéktalanul értesíteni köteles.”

5. §

Az R. 8. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) A betegszállítási tevékenységet végző szervezet elérhetőségét (hívószám, illetve frekvencia és hívójel) be kell jelenteni az OMSZ-nak.”

6. §

Az R. 10. §-ának (4) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(4) A beteg szállításáról ki kell tölteni a 3. számú melléklet szerinti adatokat tartalmazó adatlapot. Ha az egészségügyi intézmény a beteget nem tudja fogadni, ugyanazon betegszállító gépjárművel való továbbszállítás esetén a betegszállító a 3/a. számú melléklet szerinti adatlapot is kitölti. Ha a továbbszállítást más betegszállító gépjármű végzi, a továbbszállítást megrendelő orvos új betegszállítási utalványt tölt ki.”

7. §

(1) Az R. 1. számú melléklete e rendelet 1. számú melléklete szerint módosul.

(2) Az R. 2. számú melléklete helyébe e rendelet 2. számú melléklete lép.

(3) Az R. 3. számú melléklete helyébe e rendelet 3. számú és 3/a. számú melléklete lép.

(4) Az R. e rendelet 4. számú mellékletével egészül ki.

8. §

(1) Ez a rendelet kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésének napján betegszállítási tevékenység végzésére jogosító működési engedéllyel ren-

delkező egészségügyi szolgáltató e rendelet hatálybalépésétől számított 90 napon belül kérheti a működési engedélye módosítását.

(3) Az R. e rendelet hatálybalépése előtti 2. és 3. számú mellékletében foglalt betegszállítási utalvány és adatlap 2002. december 31-ig használható.

(4) E rendelet hatálybalépésével az R. 4. §-a (1) bekezdésének *d)* pontja hatályát veszti.

Dr. Mikola István s. k.,
egészségügyi miniszter

1. számú melléklet a 25/2002. (V. 14.) EüM rendelethez

a) Az R. 1. számú mellékletében a II/B. Betegszállító járművek meghatározását tartalmazó szövegrész helyébe a következő szövegrész kerül:

„Közúti betegszállító gépjármű az ÁNTSZ engedély kiadásakor a gyártás évétől számítva 6 évesnél idősebb nem lehet, és legfeljebb a gyártás évétől számított 15 évig üzemeltethető, feltéve, hogy az időszakos vizsgálaton a műszaki feltételeknek megfelelt.

A gépkocsi valamennyi ülésének rendelkeznie kell biztonsági övvel.

A szolgáltatónak a működési engedélye módosítását kell kérnie az illetékes megyei (fővárosi) ÁNTSZ intézettől, ha az általa üzemeltetett és működési engedéllyel rendelkező közúti betegszállító gépjárművet más közúti betegszállító gépjárművel váltja ki.”

b) Az R. 1. számú mellékletében a II/B rész a következő 4. ponttal egészül ki:

„4. *Tartalék gépkocsi:* az adott állomás betegszállítási feladatainak ellátását biztosító, műszaki vagy egyéb ok miatt üzemén kívül helyezett közúti gépjármű pótlására szolgáló, azzal azonos követelménynek megfelelő gépjármű. Magasabb szintű ellátásra szolgáló gépjármű alacsonyabb szintű ellátásra szolgáló gépjárművel nem helyettesíthető.

A betegszállítási feladatok ellátását biztosító gépkocsik számától függően az alábbiak szerint kell tartalék gépkocsit biztosítani:

5 db aktív gépjármű kapacitásig minimum 1 db tartalék gépkocsit,

6—10 db aktív gépjármű kapacitásig minimum 2 db tartalék gépkocsit,

11—20 db aktív gépjármű kapacitásig minimum 3 db tartalék gépkocsit,

minden további 10 db aktív gépjármű kapacitásonként további 1 db tartalék gépkocsit.”

3/a. számú melléklet a 25/2002. (V. 14.) EüM rendelethez

[3/a. számú melléklet a 19/1998. (VI. 3.) NM rendelethez]

A beteg továbbszállítási adatlapja

A beteg neve:		
TAJ száma: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>		
Diagnózis:		
Szállítandó		
honnan		
hová		
Kíséret	Szállítás módja:	
mentőápoló ☐		
betegkísérő ☐	ülve ☐ fekvő ☐	
kíséretet nem igényel ☐		
A továbbszállítást elrendelő orvos neve, pecsétje:		
A megrendelés időpontja: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> év <input type="text"/> <input type="text"/> hó <input type="text"/> <input type="text"/> nap <input type="text"/> <input type="text"/> óra <input type="text"/> <input type="text"/> perc		
A továbbszállítási adatai:	km/h állása	óra/perc
Átadási helyére érkezéskor		
Továbbinduláskor		
Összesen		
Az átvető intézetbe érkezés időpontja: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> év <input type="text"/> <input type="text"/> hó <input type="text"/> <input type="text"/> nap <input type="text"/> <input type="text"/> óra <input type="text"/> <input type="text"/> perc		
..... gyógyítóintézetben átvettem		
Intézmény ÁNTSZ kódja:		
Átvétel időpontja: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> év <input type="text"/> <input type="text"/> hó <input type="text"/> <input type="text"/> nap <input type="text"/> <input type="text"/> óra <input type="text"/> <input type="text"/> perc		
..... átvető orvos aláírása és bélyegzője		

4. számú melléklet a 25/2002. (V. 14.) EüM rendelethez

[4. számú melléklet a 19/1998. (VI. 3.) NM rendelethez]

Kúraszerű kezelésre történő betegszállítás kiegészítő utalványa Beteg neve: ..... Születési dátum: A beteg TAJ száma:

Lakcíme irányítószámmal: .....

Honnan: ..... Diagnózis: .....

Hová szállítandó: .....

A szállítást végző szolgáltató OEP kódja: .....

A kúraszerű kezelést végző szolgáltató OEP kódja: .....

Beszállítás (ez a gyógyintézzel egyeztetett időpontok listája),
illetve a visszaszállítás időpontjai:Be év hó nap óra percVissza év hó nap óra percBe év hó nap óra percVissza év hó nap óra percBe év hó nap óra percVissza év hó nap óra percBe év hó nap óra percVissza év hó nap óra percBe év hó nap óra percVissza év hó nap óra percBe év hó nap óra percVissza év hó nap óra percBe év hó nap óra percVissza év hó nap óra percBe év hó nap óra percVissza év hó nap óra perc

Adatlapot nem helyettesít!

**Az egészségügyi miniszter
26/2002. (V. 14.) EüM
rendelete**

**a mentésről szóló 20/1998. (VI. 3.) NM rendelet
módosításáról**

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 247. §-a (2) bekezdésének *f*) és *g*) pontjában, valamint az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, a működési engedélyről és az egyéni vállalkozás keretében végezhető egészségügyi szolgáltatásról szóló 69/2002. (IV. 12.) Korm. rendelet 29. §-ának (6) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

1. §

A mentésről szóló 20/1998. (VI. 3.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E rendelet hatálya kiterjed a Magyar Köztársaság területén mentést végző minden szervezetre, személyre és egészségügyi intézményre.”

2. §

(1) Az R. 2. §-ának *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„*b*) mentési tevékenységet végző szervezet: az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) szervezete és e jogszabály szerint mentési tevékenység végzésére jogosult más szervezet, ha megfelelnek az 1. számú melléklet szerinti személyi és tárgyi feltételeknek, és rendelkeznek az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) által külön jogszabály szerint kiadott működési engedéllyel (a továbbiakban: működési engedély);”

(2) Az R. 2. §-ának *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és egyúttal a § kiegészül az alábbi *f*) ponttal:

(E rendelet alkalmazásában)

„*d*) mentési készenlétet igénylő őrzött szállítás: amelynek során a beteg orvosi vagy mentőtiszt, illetve neonatológiai szállítás esetén neonatológiai orvosi, szakasszisztensi szakfelügyelete szükséges;

f) mozgóórség: mentési készenlét a rendezvények, mentési tevékenységet igénylő egyéb események egészségügyi ellátásának biztosítására a 2. számú mellékletben meghatározott személyi, tárgyi és finanszírozási feltételeknek megfelelően.”

3. §

(1) Az R. 3. §-ának (2) bekezdése kiegészül az alábbi *f*) és *g*) pontokkal és a jelenlegi *f*) pont jelölése *h*) pontra változik:

[(2) A mentés az alkalmazott mentőegység szerint lehet]

„*f*) gyermekmentő-rohamkocsival,

g) mentőorvosi kocsival,”

(2) Az R. 3. §-a az alábbi (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Neonatológiai ellátás során inkubátorban szállítást igényel minden koraszülött, újszülött vagy egészségügyi dolgozó által megállapított életveszélyben lévő 6 kg-ot és/vagy 60 cm-t meg nem haladó csecsemő.”

4. §

(1) Az R. 4. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Az OMSZ szolgálatvezetője a bejelentés alapján dönt]

„*a*) a mentés szükségességéről és ennek alapján — a rendelkezésre álló mentőkapacitás függvényében — a megfelelő szintű mentőegység(ek), illetve az adott típusú feladatra szakosodott ellátó szervezet riasztásáról,”

(2) Az R. 4. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Koraszülött mentés és szállítás esetén a riasztás és a szolgálatvezetés az OMSZ és a Magyar Koraszülött Mentő Közalapítvány által kötött együttműködési megállapodásnak megfelelően történik.”

5. §

Az R. 5. §-a (3) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) Az Eütv. 94. § (4) bekezdés c) pontja szerinti]

„*a*) életmentő gyógyszer szállításának rendelésére, amennyiben a gyógyszerhez való hozzájutás más módon nem biztosítható, az egészségügyi intézmény osztályvezető főorvosa vagy az ügyeletvezető,”

(jogosult.)

6. §

Az R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) Az egészségügyi intézmény az életveszélyes állapotban lévő beteget haladéktalanul, illetve minden beteget, az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről szóló 21/1998. (VI. 3.) NM rendelet szerinti fogadóhelyen a mentőegység megérkezésétől számított 15 percn belül átveszi a mentőegységtől vagy dönt a beteg továbbküldéséről.

(2) A sürgősségi betegellátó osztályra vagy fogadóhelyre kijelölt ügyeletes orvos (vezető) dönt a betegfelvétel és a sürgősségi betegellátás során keletkező vitás ügyekben. A kijelölt ügyeletes orvos (vezető) felelős az akut betegek felvételéért, ellátásuk intézményen belüli szervezéséért, illetve, ha az intézmény a beteg átvételére nem alkalmas, elvégzi a beteg továbbszállításához szükséges beavatkozásokat és intézkedik a beteg továbbszállításáról az ellátásra alkalmas és fogadóképes legközelebbi egészségügyi intézménybe.

(3) A mentőegység a beteget — az ügyeletes orvos (vezető) írásos utasításának megfelelően — a mentésirányítást végző személlyel történt egyeztetés után, illetve Budapesten a Központi Ágynylvántartó adatai alapján, az ellátásra alkalmas és fogadóképes legközelebbi egészségügyi intézménybe szállítja.

(4) Az egészségügyi intézmény folyamatosan tájékoztatja a mentésirányítást a fogadóképességében felmerült akadályról, illetve ennek megszüntetéséről.

(5) A mentés során keletkezett veszélyes hulladékot a beteg fogadó egészségügyi intézmény térítésmentesen átveszi a mentőegységtől.”

7. §

Az R. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) Mentési tevékenység végzésére az OMSZ-on és a Kormány által alapított közalapítványon kívül annak a szervezetnek adható működési engedély, amely

a) az Egészségügyi Minisztérium (a továbbiakban: EüM) által nyilvánosan meghirdetett, az EüM, az OMSZ, valamint a mentésben részt vevő egyéb mentőszervezetek képviselőiből álló vegyes bizottság által elbíralt pályázaton eredményesen részt vett, és meghatározott terület ellátására, ellátás kiegészítésére vagy meghatározott mentési feladat végzésére szerződést (a továbbiakban: szerződés) köt az EüM-mel, amelynek melléklete az OMSZ-szal kötött együttműködési megállapodás, kivéve az Eütv. 94. § (4) bekezdésében meghatározott mentés esetén, ha a mentést végző szervezet finanszírozása nem az állami költségvetésből történik, és

b) rendelkezik az 1. számú mellékletben foglalt személyi és tárgyi feltételekkel.

(2) A működési engedélyben részletesen rögzíteni kell, hogy a mentési tevékenységet végző szervezet a 3. §-ban foglalt mentési feladatok közül az alkalmazott mentőegység szerint mely feladatokat lát el, továbbá a működési engedély területi hatályát, illetve a mentést milyen szolgálati időben, valamint milyen személyzettel és mentőjárművekkel végzi.

(3) A működési engedély területi hatályán kívül folytandó alkalmi mentő tevékenység (mozgóórség, ügyelet stb.) végzése esetén a tevékenységet végző 15 nappal korábban köteles írásban értesíteni a tevékenység végzésének

helye szerint illetékes megyei (fővárosi) ÁNTSZ intézetét, illetve az OMSZ területi szervezetét megjelölve a tevékenységet végző, illetve mozgóórséget ellátó egység mozgóórség alatti elérhetőségét. Szabálytalan tevékenység végzése esetén az ellenőrzést végző ÁNTSZ intézet értesíti a működési engedélyt kiállító ÁNTSZ megyei (fővárosi) intézetét az engedély korlátozása érdekében, illetve ismételt súlyos szabálytalanság esetén a működési engedély visszavonását kezdeményezi.

(4) Az OMSZ az Eütv. 96. § (2) bekezdése szerinti koordináló tevékenysége körében együttműködési megállapodást köt azokkal a működési engedéllyel rendelkező mentési tevékenységet végző szervezetekkel, amelyek működésükhöz nem igényelnek az állami költségvetésből pénzügyi támogatást.”

8. §

Az R. 11. §-ának (2)—(4) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az OMSZ-on kívül mentést végző szervezetek működési támogatásának pénzügyi forrását 2003. január 1-jétől az EüM fejezeti kezelésű előirányzatából biztosítja a pénzügyi fedezet céljának egyidejű megjelölésével. A biztosított keretösszeg más, mentésre feljogosított szervezeteken kívüli címzettek támogatására nem használható fel. A megkötött szerződésekben szereplő támogatás költségvetéstől függő változását az Egészségügyi Minisztérium évente az Egészségügyi Közlönyben meghirdeti.

(3) Az OMSZ-on kívüli mentőszervezetekkel való szerződéskötés feltételrendszerét az EüM és az OMSZ közösen dolgozza ki. A feltételrendszer valamennyi pályázó számára egységes, a hozzáférhetőség szempontjából nyilvános. E szervezetek számára új mentési tevékenység ellátására az EüM írhat ki pályázatot.

(4) Az OMSZ-on kívüli mentési tevékenységet végző szervezetek évente részletes pénzügyi és szakmai beszámolót, jelentést kötelesek küldeni az általuk elvégzett, az állami költségvetésből finanszírozott mentésre vonatkozóan — a szerződésben meghatározott módon — az EüM részére. Az EüM évente értékeli és felülvizsgálja a mentésben részt vevő szervezetek tevékenységét.”

9. §

(1) Az R. mellékletének számozása 1. számú mellékletre változik, és e rendelet 1. számú melléklete szerint módosul és egészül ki.

(2) Az R. e rendelet 2. számú mellékletével egészül ki.

10. §

(1) Ez a rendelet — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet 11. §-a 2002. szeptember 30-án lép hatályba.

(3) E rendelet hatálybalépése előtt, az R.-ben foglalt szabályok szerinti engedéllyel rendelkező mentőjármű az engedély érvényességéig üzemeltethető.

(4) Az OMSZ-on kívüli mentőszervezetek pénzügyi forrását 2002. december 31-ig az EüM az OMSZ intézményi költségvetésében biztosítja a pénzügyi fedezet egyidejű megjelölésével.

(5) Az R. e rendelet 7. §-ával megállapított 10. § (1) bekezdés a) pontja szerinti pályázati kiírást 2002. október 31-ig kell az Egészségügyi Közlönyben közzétenni. Amennyiben az R. szerint szerződéssel rendelkező mentési tevékenységet végző OMSZ-on kívüli szervezet változatlan feltételekkel kívánja folytatni a tevékenységét, nem kell új pályázatot benyújtania.

11. §

(1) Az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről szóló 21/1998. (VI. 3.) NM rendelet (a továbbiakban: Rm.) 5/B. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„5/B. § (1) Akut beteg felvételére jogosított kórház, ha nem rendelkezik sürgősségi betegellátó osztállyal vagy általános célra használható sürgősségi fogadóhellyel, kórházi sürgősségi fogadóhelyet köteles kialakítani a jogszabályokban meghatározott sürgősségi betegellátási feladatok ellátására.

(2) A kórházi sürgősségi betegellátó osztályt, illetve fogadó helyet könnyen megközelíthető helyen kell kialakítani. Az elhelyezkedéséről, az elérhető útvonaláról és az ügyeletes orvos (vezető) nevééről az intézet bejáratainál jól látható és egyértelmű módon tájékoztatást kell kifüggeszteni.

(3) A sürgősségi betegellátó osztályra vonatkozó szakmai minimumfeltételeket a 9/B. számú melléklet határozza meg. A sürgősségi fogadóhelyre vonatkozó szakmai minimumfeltételeket a 9/C. számú melléklet határozza meg.”

(2) Az Rm. e rendelet 3. számú melléklete szerinti 9/C. számú melléklettel egészül ki.

Dr. Mikola István s. k.,
egészségügyi miniszter

1. számú melléklet

a 26/2002. (V. 14.) EüM rendelethez

Az R. 1. számú mellékletének

a) I/A. rész 5. pontja a következőre változik:

„5. Mentőorvosként esetkocsin az foglalkoztatható, aki legalább szakorvosjelöltként a törzsképzési idő sürgősségi blokkját teljesítette, vagy a 4.2. pont szerint meghatározott mentőtisztként az OMSZ-nál legalább 500 órát dolgozott. Rohamkocsira az osztható be, aki oxyológus vagy aneszteziológia és intenzív terápiás szakorvos, vagy legalább 5 éves mentőgyakorlattal rendelkező részfoglalkozású szakorvos, vagy aki oxyológus szakorvosjelöltként a 2 éves törzsképzési időt teljesítette és szakmai felettese (állomásvezető, illetve mentőszervezet vezető főorvos) meggyőződött arról, hogy az alapvetően szükséges diagnosztikai, eszközhasználati, reanimációs, gyógyszerelési, illetve szervezési készségek birtokában van.”

b) I/A. rész a következő 8. és 9. pontokkal egészül ki:

„8. Gyermekmentő-rohamkocsin olyan orvos foglalkoztatható, aki legalább fél évig teljes munkaidőben gyermekintenzív osztályon dolgozott, vagy gyermekgyógyász, vagy aneszteziológia- és intenzív terápiás, vagy oxyológus szakképesítéssel rendelkezik, és szakmai felettese meggyőződött arról, hogy a feladatkör betöltésére alkalmas. Orvosként alkalmazható továbbá az az orvos, aki a fenti szakvizsgára készül, gyermekgyógyászati, intenzív terápiás és oxyológiai gyakorlattal rendelkezik és gyermek-oxyológiai képzésben részesült.

9. Légi mentőjárművön olyan orvos, mentőtiszt, ápoló foglalkoztatható, aki megfelel az R. 1. számú melléklete személyi feltételek pontjaiban foglaltaknak és kiképzést kapott a légi mentőjárművek fedélzetén végrehajtott munkavégzésre is.

A követelmények elsajátításához 12 órás elméleti és 2 órás gyakorlati tanfolyam szükséges. A tanfolyamot a légi mentőszervezetek végzik.

A kiképzés tematikája:

A repülés élettani hatásai. Hang, vibráció, gyorsulás, légnyomás változásai, oxigén-tensió változásai, psychés terhelés, Jet-lag szindróma, kinetózis.	2 óra
Légimentés, betegszállítás, célja, indikációi, kontraindikációi. Mentőhelikopterrel, mentőrepülőgéppel végrehajtható egyéb feladatok. Betegátadással kapcsolatos egységes módszerek.	2 óra
A mentőhelikopterek felszerelése. Mentéstechnikai eszközök alkalmazása a fedélzetén.	2 óra
Tűzbiztonsági ismeretek. Munkavédelmi előírások.	2 óra
Általános repülési ismeretek, repülési szabályok.	3 óra
Vészhelyzetek fajtái, követendő eljárások, kényszerleszállás.	1 óra
Gyakorlati foglalkozás.	2 óra

Mentőpilótaként az foglalkoztatható, aki az 1. számú Légügyi előírás szerint meghatározott mentőpilótai képesítéssel rendelkezik.”

c) II. Tárgyi feltételek B) pont Mentőjárművek első mondata a következőre változik:

„Közúti mentőjármű az ÁNTSZ engedély kiadásakor a gyártás évétől számítva 6 évesnél idősebb nem lehet, és legfeljebb a gyártás évétől számított 10 évig üzemeltethető.”

d) II/B. rész 1. pontjában a mentőkocsi betegterének minimális méreteiből

„szélesség: 1200 mm”

szövegrész helyébe

„szélesség: 1300 mm,”

szövegrész lép.

II/B. rész „1.2. Egészségügyi alapfelszerelés:”

szövegrész helyébe

„1.2. Egészségügyi minimum felszerelés:”

szövegrész lép.

II/B. rész 1.2. pont nyolcadik francia bekezdés

„— Vérnyomásmérő (phonendoscoppal);”

szövegrész helyébe

„— Vérnyomásmérő és phonendoscop;”

szövegrész lép.

II/B. rész 1.2. pont tizenkettedik francia bekezdés

„adsorbens és hashajtó (carbo activatus, magnesium vagy natrium sulfuricum);”

szövegrész helyébe

„adsorbens és hashajtó (carbo activatus)”

szövegrész lép.

d) II/B. rész 2. pont esetkocsi betegterének minimális méretéből

„szélesség: 1300 mm,

magasság: 1600 mm,”

szövegrész helyébe

„szélesség: 1500 mm,

magasság: 1800 mm.”

szövegrész lép.

II/B. rész 2.1. pont ötödik francia bekezdés

„EKG (scop)”

szövegrész helyébe

„EKG (graph — lehet a defibrillátor részegysége is)”

szövegrész lép.

e) II/B. rész 3. pont a következőre változik:

„3. *Rohamkocsi*: oxyológus szakorvossal, vagy az I/A. 5. pontban rohamkocsira beosztható orvossal kivonuló, többletfelszereléssel ellátott esetkocsi.

A betegtérben a hordágyat úgy kell elhelyezni, hogy a beteg mindkét oldalról és a fejrész felől is hozzáférhető legyen (ergonómiai tér: minimum 450 mm)”

II/B. 3.1. pont harmadik francia bekezdés „EKG (graph — lehet a defibrillátor részegysége is)” sor törlésre kerül.

II/B. 3.1. pont ötödik francia bekezdés „Infusios pumpa (perfusor)” sor törlésre kerül.

f) A II/B. rész 6. és 7. pontja helyébe a következő 6. és 7. pontok kerülnek, egyúttal kiegészül az alábbi 8. ponttal:

„6. *Gyermekmentő-rohamkocsi*: gyermekintenzíves gyakorlattal rendelkező orvossal kivonuló, többletfelszereléssel ellátott, gyermekellátásra szakosodott mentőkocsi.

6.1. Gyermekmentő-rohamkocsi többletfelszerelése:

— csecsemők, gyermekek és felnőttek lélegeztetésére alkalmas transport respirátor, kis- és nagyméretű steril légzőkörrrel,

— pulzus, vérnyomás, saturáció, légzésszám, kilégzésvégi szén-dioxid folyamatos monitorozására alkalmas monitor gyermekekre illeszthető érzékelőkkel több méretben (defibrillátor részegysége is lehet),

— EKG-defibrillátor gyermeklapáttal, külső és belső gyermek pacemakerrel,

— párástító és gyógyszerporlasztó,

— gyermek gerincágy, gyermek vákuummatrac,

— gyermek biztonsági autóülés

— infúziós és volumetrikus pumpa (vagy cseppszámláló),

— speciális, steril égési kötszer (water jel),

— mellkasdraináló szett több méretben,

— intraosseális tű,

— kézi leszívó,

— egyszerhasználatos eszközök minden méretben,

— laryngoscop lapoc, maszkok, pipák minden méretben,

— fülbe helyezhető hőmérő,

— melegítő takaró.

6.2. Gyermekmentő-rohamkocsi többletgyógyszerei: szakmai vezető főorvos meghatározása alapján.

7. *Mentőhelikopter és mentőrepülőgép*: a legalább esetkocsi szintű földi mentőjárművekre meghatározott, a szak-kíséret igényének megfelelő egészségügyi személyzettel (neonatólógiai szállítás esetén neonatólógiai szakszemélyzettel) és felszereléssel (kivéve nitrogénoxidul és oxigén 50-50 százalékos keverékét tartalmazó palack és inhalátor), a légiközlekedéssel kapcsolatos jogszabályoknak megfelelő szervezeti háttérrel, pilótával (pilótákkal) és műszaki személyzettel, valamint a légiközlekedésről szóló hatályos jogszabályi rendelkezésekben előírt, a légijármű használatára és a légiközlekedésben való részvételre vonatkozó feltételekkel rendelkező légijármű.

8. *Mentőorvosi kocsi*: legalább esetkocsi szintű egészségügyi felszereléssel (kivéve hordágy, nitrogénoxidul és oxigén 50-50 százalékos keverékét tartalmazó palack és inhalátor) és rohamkocsira beosztható orvossal, valamint mentőgépkocsi-vezetővel kivonuló, megkülönböztetett jelzéssel ellátott személygépkocsi. Speciális feladatokat ellátó mentőorvosi kocsi orvosa a feladatnak megfelelő szakorvosi képesítésen kívül oxyológiai gyakorlattal is rendelkezék.”

2. számú melléklet
a 26/2002. (V. 14.) EüM rendelethez

[2. számú melléklet
a 20/1998. (VI. 3.) NM rendelethez]

**Rendezvények egészségügyi biztosításának formái,
szintjei és módja**

1. Gyalogórség, ügyelet

Mentőgépjármű nélkül a rendezvény résztvevőinek egészségügyi biztosítását végző személy(ek). A feladatot elláthatja mentőszakápoló, mentőtiszt, (mentő)orvos vagy oxyológus szakorvos. Épületben vagy kis területre korlátozott szabadtéren szervezett rendezvény, 500—1000 fő részvétele esetén biztosítható gyalogórséggel. A rendezvény helyszínén biztosítani kell betegvizsgálatra alkalmas (állandó vagy ideiglenes) helyiséget fektetési lehetőséggel. Gondoskodni kell vezeték vagy vezeték nélküli hírközlő eszközről. A gyalogórséget, ügyeletet adó személy rendelkezzen szakelsőséggel biztosításhoz szükséges felszereléssel, amelynek összetételét az OMSZ szakmai útmutatóban határozza meg.

2. Mozgóórség

(1) Mozgóórség: mentési készenlét biztosítása mentőgépjárművel, meghatározott helyen, meghatározott ideig. Mentési készenlét: a várható oxyológiai ellátás helyszínén orvosi vagy mentőtiszt szintű ellátás biztosítása.

(2) A mozgóórséget mentésre jogosító működési engedéllyel rendelkező szervezet (intézmény, mentőszervezet) végezhet. A mentésben nem vehet részt olyan szervezet vagy személy aki, vagy amely a mentésre nem rendelkezik működési engedéllyel.

A mozgóórségen a mentőgépjármű felszerelését a várható oxyológiai ellátásnak megfelelő szinten a jogszabály szerint kell biztosítani. Ha több mentőegység mozgóórségi készenlétét igénylő rendezvény biztosítását nem az OMSZ látja el, a mentésre jogosult szervezet köteles 3 nappal a rendezvény megkezdése előtt a területileg illetékes megyei Mentőszervezetet írásban tájékoztatni. Működési engedély területi hatályán kívül folytatott mozgóórségi tevékenység esetén a rendelet 10. § (3) bekezdése érvényes.

(3) A rendezvény egészségügyi biztosítása lehet:

- a) mentőkocsival (a helyszínén orvos vagy mentőtiszt biztosítása szükséges),
- b) esetkocsival,
- c) rohamkocsival,
- d) mentőhelikopterrel

végzett mozgóórségi feladat, az 1. számú mellékletben meghatározott személyi és tárgyi feltételeknek megfelelően,

e) oxyológiai ambulancia, telepített fektető: járóbetegek és mentőellátásban részesített személyek pihenő- és megfigyelőhelye. Felszereltsége az oxyológiai ellátás biztosításához szükséges eszközöket és műszereket foglalja magában. Biztosítani kell az előírás szerinti higiénés feltételeket a betegek és az ellátó személyzet számára. Az eseményjellegének

és méretének megfelelő fogyóeszközzel (gyógyszer, kötszer, textília stb.) kell rendelkeznie. Halott(ak) ideiglenes elhelyezésére elkülönített helyiség szükséges. Vezetője oxyológus szakorvos vagy gyakorlott mentőorvos, személyi állománya mentőtisztekből, mentőápolókból, kiegészítő személyzetből tevődik össze, URH- és/vagy telefonkapcsolat szükséges a mozgóórség vezető orvosával, a területileg illetékes mentőállomással, a megyei szolgálatvezetéssel.

3. Rendezvények egészségügyi biztosításának szintjei:

(1) Kisebb létszámú rendezvények abban az esetben igényelnek egészségügyi biztosítást, ha azt kifejezetten betegek vagy időskorúak számára szervezik, vagy külön jogszabály a sportesemény jellegére tekintettel a mozgóórség szervezését kötelezően előírja. Egyéb esetekben a rendezvény szervezőjének gondoskodnia kell vezeték vagy vezeték nélküli hírközlő eszköz biztosításáról a rendezvény helyszínén, amellyel sürgős ellátás igénye esetén értesíthető a mentőszolgálat.

(2) 1 000—5 000 fő részvétele esetén szükséges minimum egy esetkocsi.

(3) 5 001—10 000 fő részvétele esetén szükséges minimum egy esetkocsi és egy mentőkocsi.

(4) 10 001—50 000 fő részvétele esetén szükséges minimum egy rohamkocsi, egy esetkocsi és egy mentőkocsi.

Minden további 10 000 fő részvétele esetén szükséges minimum még egy esetkocsi.

(5) 100 000 főt meghaladó rendezvény esetén szükséges további rohamkocsi (50 000 fő részvevőre kell számítani egy rohamkocsit). Szükséges továbbá legalább 10 ágyas fektető, ambulanciával. 100 000 főt befogadó rendezvény esetén készíteni kell mentési tervet, amelyet 15 nappal a rendezvény előtt egyeztetni kell a biztosításba bevonásra kerülő szakmai szervezetekkel.

(6) Szabadtéri technikai sportrendezvény esetén — a veszélyforrásra figyelemmel — ajánlott egy mentőhelikopter is, különös tekintettel a nagy területen zajló, mentőkocsival nehezen bejárható, illetve az ellátó gyógyintézetből távoli rendezvényekre.

(7) Több mentőegység igénye esetén ki kell jelölni egy, az ellátásért felelős vezetőt, aki a szakmai felügyelet mellett szoros kapcsolatot tart a helyszín biztosításában résztvevő társszervek kijelölt vezetőivel is.

4. Díjazás

Az egészségügyi biztosítás költségeit a rendező szervnek kell megtérítenie a mindenkor érvényes díjszabás alapján.

5. Rendezvényen ellátott beteg elszállítása

Gyalogórség, ügyelet, mozgóórség által ellátott betegek szükség esetén — az egészségi állapotának megfelelő ellátásra alkalmas — a legközelebbi egészségügyi intézménybe való szállítása, illetve a szállítás megrendelése az OMSZ-on keresztül történik. Olyan rendezvényen, amelyen 10 000 feletti résztvevő várható, a mozgóórséget ellátó

szervezetnek saját betegszállító-kapacitást kell biztosítania. Ha a biztosítási tervben szereplő egészségügyi biztosítás elégtelennek bizonyul, és ezzel az OMSZ-ot terhelő igazolt többletköltség merül fel, ezt az egészségügyi biztosítást végző szervezet köteles megtéríteni.

3. számú melléklet

a 26/2002. (V. 14.) EüM rendelethez

[9/C. számú melléklet

a 21/1998. (VI. 3.) NM rendelethez]

A sürgősségi beteg-fogadóhelyre vonatkozó szakmai minimumfeltételek

A sürgősségi beteg-fogadóhelyen a személyi feltételeket a fekvőbeteg-ellátó intézmény működési engedélyében meghatározott személyi feltételek szerint kell biztosítani.

Tárgyi feltételek	
1. Általános helyiségek	
— fedett mentőbeálló	1
2. Gép-műszerpark	
— hordozható EKG 6 csatornás, képernyővel, vizsgálóként	1
— defibrillátor (hordozható)	1
— vércukormérő refraktometriás	1
— laringoscop, felnőtt, gyerek sorozat	1
— kézi lélegeztető (felnőtt, gyermek, csecsemő) ambuballon vizsgálóként	1
— légút biztosítás eszközei	1
— endotracheális tubussorozat	1
— leszívó	1
— oxigénpalack vagy központi O ₂	1
— gyomormosó készlet	1
— telefon	1

Az egészségügyi miniszter, valamint a szociális és családügyi miniszter 27/2002. (V. 14.) EüM—SZCSM együttes rendelete

a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 42/1996. (XI. 29.) NM rendelet módosításáról

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 87. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeljük el:

1. §

(1) A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 42/1996. (XI. 29.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 9. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A lakás a felügyeletet gyakorló egészségügyi miniszter vagy szociális és családügyi miniszter előzetes hozzájárulásával akkor idegeníthető el, ha”

(2) Az R. 9. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Önkormányzati tulajdonú és a költségvetési szerv bérlőkijelölési vagy bérlőkiválasztási jogával terhelt lakás elidegenítéséhez — az (1)—(2) bekezdésekben foglalt rendelkezések figyelembevételével — a felügyeletet gyakorló egészségügyi miniszter vagy szociális és családügyi miniszter előzetes hozzájárulása szükséges.”

2. §

Az R. 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § Az ingatlan értékesítésének ellenértékéből származó bevétel felhasználására a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 8. §-ának (1)—(3) bekezdéseiben foglalt rendelkezések az irányadóak.”

3. §

Az R. 2. számú mellékletének 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. A havi lakbér mértéke azonos az ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat rendeletében az azonos komfortfokozatú önkormányzati bérlakások bérleti díjaként meghatározott összeg 75%-ával. Amennyiben az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat nem rendelkezik bérlakással, ez esetben a legközelebbi bérlakással rendelkező települési önkormányzat rendeletében foglaltak az irányadóak.”

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A 3. §-ban szabályozott lakbér mértékét a bérlővel e rendelet hatálybalépésétől számított 30 napon belül kell közölni, és ezt követően 30 nap múlva kerülhet sor az emelt bérleti díj fizetésére.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 1. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

Dr. Mikola István s. k.,
egészségügyi miniszter

Harrach Péter s. k.,
szociális és családügyi miniszter

Melléklet a 27/2002. (V. 14.) EüM—SZCSM együttes rendelethez

„1. számú melléklet a 42/1996. (XI. 29.) NM rendelethez

**A) Az Egészségügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó
költségvetési szervek**

Sor- szám	Az intézmény pontos neve	Rövidített neve	Az intézmény pontos címe
1.	Országos Tisztifőorvosi Hivatal		1097 Budapest, Gyáli út 2—6.
2.	Fodor József Országos Közegészségügyi Központ — Országos Környezet-egészség- ügyi Intézet	OKK	1097 Budapest, Gyáli út 2—6.
3.	Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ	OEK	1097 Budapest, Gyáli út 2—6.
4.	Országos Egészségfejlesztési Központ		1062 Budapest, Andrássy út 82.
5.	Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Fővárosi Intézete		1939 Budapest, Váci út 174.
6.	ÁNTSZ Bács-Kiskun Megyei Intézete		6000 Kecskemét, Balaton u. 19.
7.	ÁNTSZ Baranya Megyei Intézete		7601 Pécs, Szabadság u. 7.
8.	ÁNTSZ Békés Megyei Intézete		5600 Békéscsaba, Gyulai út 61.
9.	ÁNTSZ Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Intézete		3501 Miskolc, Meggyesalja u. 12.
10.	ÁNTSZ Csongrád Megyei Intézete		6726 Szeged, Derkovics fasor 7—11.
11.	ÁNTSZ Fejér Megyei Intézete		8000 Székesfehérvár, Mátyás király krt. 13.
12.	ÁNTSZ Győr-Moson-Sopron Megyei Intézete		9024 Győr, Jósika u. 16.
13.	ÁNTSZ Hajdú-Bihar Megyei Intézete		4028 Debrecen, Rózsahegy u. 4.
14.	ÁNTSZ Heves Megyei Intézete		3301 Eger, Klapka Gy. u. 11.
15.	ÁNTSZ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Intézete		5001 Szolnok, Ady Endre út 35.
16.	ÁNTSZ Komárom-Esztergom Megyei Intézete		2800 Tatabánya, Erdész út 5—7.
17.	ÁNTSZ Nógrád Megyei Intézete		3101 Salgótarján, Bem út 7—9.
18.	ÁNTSZ Pest Megyei Intézete		1300 Budapest, Váradi S. u. 15.
19.	ÁNTSZ Somogy Megyei Intézete		7400 Kaposvár, Fodor J. tér 1.
20.	ÁNTSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Intézete		4400 Nyíregyháza, Árok út 41.
21.	ÁNTSZ Tolna Megyei Intézete		7100 Szekszárd, Dr. Szentgáli Gy. u. 2.
22.	ÁNTSZ Vas Megyei Intézete		9701 Szombathely, Sugár u. 9.
23.	ÁNTSZ Veszprém Megyei Intézete		8201 Veszprém, József Attila u. 36.

Sor- szám	Az intézmény pontos neve	Rövidített neve	Az intézmény pontos címe
24.	ÁNTSZ Zala Megyei Intézete		8901 Zalaegerszeg, Göcseji út 24.
25.	Állami Szanatórium Sopron		9401 Sopron, Várisi u. 2.
26.	Állami Szívkórház Balatonfüred		8230 Balatonfüred, Gyógy tér 2.
27.	Egészségügyi Készletgazdálkodási Intézet	EKI	1037 Budapest, Bécsi út 324/7.
28.	Egészségügyi Minisztérium Gazdasági Igazgatósága		1051 Budapest, Arany János u. 6—8.
29.	Egészségügyi Minisztérium Orvostechnikai Hivatala		1051 Budapest, Arany János u. 6—8.
30.	Egészségügyi Minisztérium Pénzellátási Szervezete		1051 Budapest, Arany János u. 6—8.
31.	Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet	ETI	1085 Budapest, Horánszky u. 15.
32.	EüM Gyógyító Ellátás Információs Központja	GYÓGY-INFOK	7100 Szekszárd, Arany J. u. 23—25.
33.	Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet		1096 Budapest, Haller u. 29.
34.	Mátrai Állami Gyógyintézet		3233 Mátraháza
35.	Országos Alapellátási Intézet	OALI	1135 Budapest, Szabolcs u. 33—35.
36.	Országos Alkoholológiai Intézet		1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 116.
37.	Országos Baleseti és Sürgősségi Intézet		1081 Budapest, Fiumei út 17.
38.	Országos Egészségügyi Információs Intézet és Könyvtár	MEDINFO	1088 Budapest, Szentkirályi u. 21.
39.	Országos Gyógyintézeti Központ	OGYK	1113 Budapest, Diószegi u. 64.
40.	Országos Gyógyszerészeti Intézet		1051 Budapest, Zrínyi u. 3.
41.	Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet		1426 Budapest, Amerikai út 57.
42.	Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet		1529 Budapest, Pihenő út 1.
43.	Országos Mentőszolgálat		1134 Budapest, Róbert Károly krt. 77.
44.	Országos Onkológiai Intézet		1122 Budapest, Ráth György u. 7—9.
45.	Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet	OORI	1528 Budapest, Szanatórium u. 2.
46.	Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet		1281 Budapest, Hűvösvölgyi út 116.
47.	Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet		1525 Budapest, Frankel Leó u. 25—29.
48.	Országos Röntgen és Sugárfizikai Intézet		1047 Budapest, Baross u. 105—107.
49.	Országos Sportegészségügyi Intézet		1525 Budapest, Alkotás u. 48.

Sor- szám	Az intézmény pontos neve	Rövidített neve	Az intézmény pontos címe
50.	Országos Vérellátó Szolgálat		1113 Budapest, Karolina u. 19—21.
51.	Orvos- és Kórháztechnikai Intézet	ORKI	1125 Budapest, Diósárok u. 3.
52.	Parádfürdői Állami Kórház		3244 Parádfürdő, Kossuth u. 221.
53.	Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár		1013 Budapest, Apród u. 1—3.
54.	Svábhegyi Állami Gyermekgyógyintézet		1121 Budapest, Mártonhegyi u. 6.
55.	Szent András Állami Reumatológiai és Rehabilitációs Kórház Hévízfürdő		8380 Hévíz, Dr. Schulhof V. sétány 1.

**B) A Szociális és Családügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó
kölségvetési szervek:**

1.	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (NCSSZI)		1134 Budapest, Tüzér u. 33—35.
2.	Értelmi Fogyatékosok Rehabilitációs Intézete		2120 Dunakeszi, Fóti u. 55.
3.	Reménysugár Habilitációs Intézet		1223 Budapest, Kápolna u. 3.
4.	Mozgássérültek Állami Intézete		1022 Budapest, Marcibányi tér 3.
5.	Vakok Állami Intézete		1146 Budapest, Hermina út 21.
6.	Szociális és Családügyi Minisztérium Aszódi Javítóintézete		2170 Aszód, Baross tér 2.
7.	Szociális és Családügyi Minisztérium Budapesti Javítóintézete		1300 Budapest, Szőlő u. 60.
8.	Szociális és Családügyi Minisztérium Debreceni Javítóintézete		4032 Debrecen, Böszörményi út 173.
9.	Szociális és Családügyi Minisztérium Rákospalotai Javítóintézete		1151 Budapest, Pozsony u. 36.
10.	Szociális és Családügyi Minisztérium Károlyi István Gyermekközpont		2153 Fót, Vörösmarty tér 2.
11.	Szociális és Családügyi Minisztérium Esztergomi Gyermekotthona		2501 Esztergom, Budai Nagy A. u. 40.
12.	Szociális és Családügyi Minisztérium Kalocsai Gyermekotthona		6301 Kalocsa, Szent István u. 16—22.
13.	Szociális és Családügyi Minisztérium Zalaegerszegi Gyermekotthona		8901 Zalaegerszeg, Posta u. 144.
14.	Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség	OMFF	1024 Budapest, Margit körút 85.’’

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 40/2002. (V. 14.) FVM rendelete

a halászati termékek termelésének és forgalomba hozatalának élelmiszer-higiéniái feltételeiről

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 45. §-ának (a továbbiakban: Áeü.) 11. pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) Ez a rendelet az emberi fogyasztásra szánt tengeri és édesvízi halászati termékek termelésének és forgalomba hozatalának élelmiszer-higiéniái feltételeit határozza meg.

(2) A szabályozás kiterjed az emberi fogyasztásra szánt 2. § 3—4. pontja szerint meghatározott csigahús és békacomb előállításának, valamint forgalomba hozatalának különös élelmiszer-higiéniái követelményeire is.

2. §

A rendelet alkalmazásában:

1. *Halászati termék*: minden tengeri vagy édesvízi állat, illetve annak részei, beleértve a halikrákat is, kivéve a vízi emlősöket, békákat és más vízi állatokat.

2. *Akvakultúra termék*: az ellenőrzött körülmények között szaporított és tenyésztett emberi fogyasztásra alkalmas hal. Akvakultúra terméknek minősül az a fiatal korban természetes környezetéből kifogott hal is, amit a környezetének megfelelő módon tartanak, amíg emberi fogyasztásra alkalmas méretét el nem éri. Azok a kereskedelmi méretű halak és rákfélék, amelyeket természetes környezetükben fogtak ki és tartottak, nem minősülnek akvakultúra terméknek, ha tartásuk során súlyuk vagy méretük növelésére nem törekedtek.

3. *Csigahús*: „Helix nembe”, valamint az achátcsigák (Achatinidae) családjába tartozó szárazföldi csiga húsa.

4. *Békacomb*: a „Rana” fajtába (Ranidae család) tartozó állatok testének — a bőr és a zsigerek eltávolítása után — haránt irányban feldarabolt, az elülső végtagok mögötti hátulsó része, amelyeket frissen, fagyasztva vagy feldolgozva hoznak forgalomba.

5. *Hűtés*: olyan folyamat, amely a halászati termékek hőmérsékletét az olvadó jég hőmérsékletéhez közelíti.

6. *Friss termék*: bármilyen egész vagy előkészített halászati termék, beleértve a vákum vagy védőgázos csomagolású termékeket, amelyeket eltarthatóság céljából a hűtésen kívül másként nem kezeltek.

7. *Friss élettelen hal*: a természetes körülmények között élő hal, vagy tenyésztett édesvízi hal, amelyet a kifogás, illetve lehalászás után azonnal — étkezési jéggel vagy más módon — hűtöttek, és így legfeljebb negyvennyolc óráig tartottak.

8. *Előkészített termék*: a belső részek, a fej eltávolításával, szeleteléssel, filézéssel, darabolással létrehozott olyan halászati termék, amely már nem felel meg az adott faj anatómiai egészének.

9. *Feldolgozott termék*: az a halászati termék, amelyen — akár más élelmiszerrel együtt — kémiai vagy fizikai kezelést végeztek, mint a hőkezelés, a füstölés, a sózás, a szárítás, marinírozás, vagy ezeknek az eljárásoknak az együttes alkalmazása.

10. *Tartósítás konzerválással*: olyan eljárás, amellyel a terméket légmentesen zárt dobozban vagy tartályban hőkezelésnek vetik alá, s ennek során minden szaporodásra képes mikroorganizmus elpusztul vagy inaktívvá válik, függetlenül a termék tárolási hőmérsékletétől.

11. *Fagyasztott termék*: olyan halászati termék, amelynek maghőmérséklete a fagyasztási eljárás következtében legalább —18 °C-ra csökkent.

12. *Csomagolás*: a halászati termék védelme érdekében csomagolóanyag, tartály felhasználásával vagy bármilyen más alkalmas módon végzett eljárás.

13. *Tétel*: a halászati termékek gyakorlatilag azonos körülmények között előállított, tartott mennyisége.

14. *Szállítmány*: a halászati termékek olyan mennyisége, amelyet a rendeltetési országba egy vagy több vásárlónak szánnak, és részükre ugyanazon szállítóeszközzel juttatják el.

15. *Szállítóeszköz*: szárazföldi, légi vagy vízi szállításra alkalmas járművek raktere vagy konténer.

16. *Létesítmény*: olyan hatóságilag engedélyezett hely, ahol halászati terméket állítanak elő vagy feldolgoznak, továbbá hűtenek, fagyasztanak, csomagolnak és tárolnak. Nem tekintendő létesítménynek az árverések és a nagybani piacok helye, ahol csak a termék bemutatását és nagybani árusítását végzik.

17. *Halászati gyártóhajó*: bármilyen hajó, amelyen a halászati termék előállítása céljából a filézés, szeletelés, nyúzás, aprítás, darabolás, fagyasztás vagy feldolgozás műveleteit végzik. A rendelet alapján nem minősül gyártóhajónak az, amin csak garnélarákot (shrimp) vagy puhatestűeket főznek, továbbá az a haláshajó sem, amelyen kizárólag fagyasztást végeznek.

18. *Tiszta tengervíz*: az a tengeri vagy sós víz, amely mentes a mikrobiológiai szennyeződésektől, káros anyagoktól, illetve a mérgező tengeri planktonok olyan mennyiségétől, amely káros hatással lehet a halászati termék fogyasztásra való alkalmasságára, és amit a rendeletben foglaltak szerint használnak fel.

19. *Forgalomba hozatal*: az értékesítésre szánt áru tartalása, értékesítésre való bemutatása és felkínálása eladásra,

átadásra stb. Ez nem vonatkozik a külön jogszabály szerint helyi piacokon folytatott kiskereskedelemre és a halászok által kis mennyiségben történő eladásra kiskereskedők, fogyasztók részére.

3. §

(1) A halászati terméket az alábbi feltételekkel kell forgalomba hozni:

a) a kifogása és ahol lehetséges kivézetése, a fejének és uszonyának eltávolítása, belezése, továbbá hűtése vagy fagyasztása hatóságilag engedélyezett halászati gyártóhajón történt a vonatkozó higiéniai követelményeknek megfelelően;

b) a kezelése hatóságilag engedélyezett létesítményen az előírt követelményeknek megfelelően történt;

c) a garnélarák és puhatestű kagyló főzését kizárólag e célra szolgáló hajón, az előírt követelményeknek megfelelően végezték;

d) a kirakodásnál és ezt követő műveleteknél a kezelési előírásokat betartották;

e) a kezelés, a termék kiolvasztása és feldolgozása során, a paraziták eltávolítása érdekében a szárazföldi létesítményekre előírt higiéniai követelményeket betartották;

f) a termelési feltételek élelmiszer-higiéniai ellenőrzése és vizsgálata megtörtént;

g) a csomagolást az előírt higiéniai feltételek szerint végezték;

h) az előállított terméket megfelelő azonosító jelöléssel ellátták; továbbá

i) az előírt higiéniai feltételek szerint tárolták;

j) a szállítmányt címkével és kísérő okmánnyal ellátták, a szállítás az előírt higiéniai feltételekkel történik.

(2) Az 1. számú melléklet tartalmazza a halászati gyártóhajókra, a rakodásra, a szárazföldi létesítményekre, a halászati termékek kezelésére, csomagolására, címkézésére (jelölésére), valamint a termelés élelmiszer-higiéniai ellenőrzésére és vizsgálatára vonatkozó feltételeket. A csigahús és békacomb előállításának és forgalomba hozatalának különös élelmiszer-higiéniai feltételeit a 2. és 3. számú melléklet tartalmazza.

(3) Ahol a bél eltávolítása a technikai feltételek és a kereskedelmi szempontok figyelembevételével lehetséges, akkor azt a kifogás vagy partra juttatás után haladéktalanul végre kell hajtani.

(4) Az akvakultúra terméket az alábbi feltételekkel kell forgalomba hozni:

a) ha azt e rendeletben foglalt higiéniai követelmények szerint vágta le és nem szennyeződött földdel, iszappal, nyálkás lepedékkel vagy fekáliával;

b) ha a feldolgozás nem követte azonnal a levágást, akkor a feldolgozásig a termékeket hűtve tartották; továbbá

c) megfelel az (1) bekezdés e)—j) pontjában foglaltaknak.

(5) A feldolgozott kagylóhéjú puhatestűek forgalmazására is alkalmazni kell az (1) bekezdés e)—j) pontjában foglaltakat.

4. §

Az élve forgalomba hozott halászati terméket az életben maradásához megfelelő környezetben kell tartani.

5. §

Az alábbi termékeket tilos forgalomba hozni:

a) a „Tetraodontidae”, „Molidae”, „Diodontidae”, „Canthigasteridae” családokhoz tartozó mérgező halakat, valamint

b) a biotoxint (így ciguatera-t vagy izombénító mérget) tartalmazó halászati terméket.

6. §

(1) A létesítmény működését a fekvése szerint illetékes (megyei) fővárosi állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás, a halászati gyártóhajó működését pedig a fővárosi állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban együtt: állomás) engedélyezi az Országos Élelmiszervizsgáló Intézet szakvéleményének kikérése és az élelmiszer-előállító helyek engedélyezésében érdekelt szakhatóságok hozzájárulása alapján.

(2) A működés engedélyezéséhez a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy rendelkezik a tevékenység folytatásához rendeletben előírt feltételekkel.

(3) Az állomás indokolt esetben hozzájárulhat az engedélytől eltérő tevékenység folytatásához.

7. §

(1) Az állomás az engedélyezett ellenőrzési számmal jelölt létesítményt, valamint a halászati gyártóhajót nyilvántartásba veszi és erről jegyzéket vezet. Azokról a hajókról, ahol garnélarákot és puhatestű kagylót állítanak elő, külön nyilvántartást kell vezetni.

(2) Az állomás köteles nyilvántartásba venni azokat az árverési helyeket és nagybani piacokat is, amelyek nem minősülnek létesítménynek, de felszereltségükben megfelelnek a rendeletben foglaltaknak.

8. §

(1) A létesítmény tulajdonosa, üzemeltetője, illetve a kijelölt felelős személy (a továbbiakban együtt: üzemeltető) köteles a szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy a halászati termék előállításának mindegyik szakaszában betartsák e rendelet előírásait.

(2) A létesítmény üzemeltetője köteles önellenőrzést végezni az alábbiak szerint:

a) az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer-higiéniái feltételeiről szóló külön jogszabály alapján a feldolgozás során alkalmazni kell a HACCP rendszer elemeit;

b) mintavételezést kell végezni a tisztítás, fertőtlenítés hatékony elvégzésének felülvizsgálata és e rendeletben foglalt követelmények betartásának ellenőrzése céljából;

c) az elemzés céljára vett mintákat az illetékes állomás laboratóriumában kell megvizsgáltatni;

d) írásos feljegyzéseket kell vezetni az a)–c) pontban előírtak teljesítéséről és azt az Áeü. 23. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti hatósági állatorvosnak (a továbbiakban: hatósági állatorvos) be kell mutatni;

e) legalább két évig meg kell őrizni a különböző vizsgálatok és ellenőrzések eredményeit.

(3) Ha az (1) bekezdés szerinti üzemeltető saját vizsgálatai vagy egyéb információ alapján tudomást szerez az egészségügyi kockázat fennállásáról, vagy erre utaló jelekről, köteles — az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer-higiéniái feltételeiről szóló külön jogszabályban foglaltak szerint — az illetékes ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat) intézetet és az illetékes állomást is haladéktalanul értesíteni, valamint a szükséges intézkedésekről gondoskodni.

9. §

(1) A létesítmények felügyeletét és ellenőrzését a hatósági állatorvos látja el.

(2) Az üzemeltető köteles lehetővé tenni, hogy a hatósági állatorvos feladatai teljesítése körében a létesítményben ellenőrzést végezzen. A hatósági állatorvos által kért adatot, felvilágosítást az üzemeltető köteles megadni.

10. §

(1) Ha a létesítmény működése bármely okból nem felel meg a feltételeknek, az állomás határidő megjelölésével kötelezi az üzemeltetőt az előírások betartására.

(2) Az állomás felfüggeszti vagy visszavonja (részben vagy egészben) az engedélyét, ha a létesítmény üzemelte-

tője az előírt határidőn belül nem szünteti meg a hiányosságokat.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell az árverési helyek és a nagybani piac üzemeltetője kötelezsége vagy mulasztása esetén is.

11. §

A külföldről behozott halászati termék magyarországi forgalomba hozatala céljából figyelembe kell venni e rendeletben foglaltakat, a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 40/1995. (XI. 16.) FM rendelet mellékletének 50. sorszáma alatti 1—3—2406/96 „Bizonyos tengeri halászati termékek minőségi előírásai”-t, valamint a külön jogszabályban előírt határértékeket.

12. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti az Állategészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 1. számú mellékletének 715—722. §-a, 728—730. §-a, valamint a §-ok megelőző alcíme.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, valamint azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, az azt kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

— a Tanács 91/493/EGK irányelve a halászati termékek termelésére és forgalomba hozatalára vonatkozó egészségügyi feltételek megállapításáról;

— a Tanács 92/118/EGK irányelve a 89/662/EGK irányelv A. mellékletének I. fejezetében említett, valamint a kórokozók tekintetében a 90/425/EGK irányelv A. mellékletének I. fejezetében említett, meghatározott közösségi előírásokban megállapított állategészségügyi és közegészségügyi követelmények hatálya alá nem tartozó termékeknek a Közösségen belüli kereskedelmét és a Közösségbe történő behozatalát szabályozó állategészségügyi és közegészségügyi követelmények megállapításáról;

— a Tanács 91/67/EGK irányelve az akvakultúra állatok és termékek forgalomba hozatalára vonatkozó állategészségügyi feltételekről.

1. számú melléklet
a 40/2002. (V. 14.) FVM rendelethez

**A halászati gyártóhajókra, a rakodásra,
a szárazföldi létesítményekre, valamint a halászati
termék kezelésére, a termelés élelmiszer-higiéniai
ellenőrzésére és vizsgálatára vonatkozó feltételek**

I. Fejezet

*A halászati gyártóhajók (a továbbiakban: hajó)
működésének feltételei*

1. A kialakítással, elrendezéssel és felszereltséggel kapcsolatos feltételek

1.1. E hajókra vonatkozó minimális követelmények a következők:

a) fogadótérrel kell rendelkezniük a halászati termékeknek a hajón történő átvételére, amelyek tároló medencékkel vagy rekeszekkel ellátottak és elég nagy méretűek ahhoz, hogy lehetővé tegyék az egymás után beérkező fogások elkülönítését. A fogadótérnek és mozgatható részeinek könnyen tisztíthatóknak kell lenni. Ezt úgy kell kialakítani, hogy a termékeket megvédje a napsugaraktól, a káros természeti hatásoktól, továbbá minden szennyező és fertőző forrástól;

b) szállítóberendezéssel kell rendelkezniük, amely a halászati terméket a fogadótérről a munkaterületre továbbítja, és annak meg kell felelni a higiéniai előírásoknak;

c) tágas munkaterületekkel kell rendelkezniük a halászati termékeknek megfelelő higiéniai feltételek mellett történő előkészítésére és feldolgozására. Ezt oly módon kell kialakítani és felszerelni, hogy megakadályozza a termékek bármilyen szennyeződését;

d) tágas tárolóterekkel kell rendelkezniük a késztermékek részére, amelyeket úgy kell kialakítani, hogy könnyen tisztíthatók legyenek. Ha a hajón hulladékfeldolgozó egység is működik, akkor elkülönített rakteret kell kialakítani e melléktermékek tárolására;

e) tárolóval kell rendelkezniük a csomagolóanyagok részére, amit el kell választani a termék-előkészítő és feldolgozó területektől;

f) speciális szivattyúberendezéssel kell rendelkezniük, ami a szennyvizet vagy az emberi fogyasztásra alkalmatlan halászati termékeket vagy közvetlenül a tengerbe, vagy — ahol azt a körülmények megkövetelik — erre a célra fenntartott vízzáró tartályba juttatja. Ha a szennyvizet a hajó fedélzetén tárolják és kezelik a céllal, hogy azt megtisztítsák, akkor erre elkülönített területeket kell kijelölni;

g) olyan berendezéssel kell rendelkezniük, amely az emberi fogyasztásra szánt ivóvíz minőségű vízre vonatkozó

követelményeknek megfelelő ivóvizet vagy normális nyomás mellett tiszta tengervíz ellátást biztosít. A tengervíz felvételének olyan helyen kell történnie, ahol nincs lehetőség arra, hogy a felvételre kerülő víz érintkezzen a tengerbe ömlő szennyvízzel, hulladékkal és a motor hűtővizével;

h) megfelelő számú öltözővel, mosdóhelyiséggel és WC-vel kell rendelkezniük, ez utóbbiak nem nyílnak közvetlenül olyan helyekre, ahol a halászati termékeket előkészítik, feldolgozzák vagy tárolják. A mosdóhelyiségeket olyan kézmosó és kézsárító berendezésekkel kell felszerelni, amelyek megfelelnek a higiéniai követelményeknek. A kézmosó berendezések nem lehetnek kézzel működtethetők.

1.2. A halászati termékek előkészítésére és feldolgozására vagy fagyasztására szolgáló területeknek, illetve helyiségeknek rendelkezniük kell:

a) csúszásmentes, könnyen tisztítható és fertőtleníthető padozattal, amit úgy kell kialakítani, hogy a vizet könnyen elvezesse. A szerkezetek és a beépített berendezések szétszedhető, hajlékony összeköttetésekkel kell, hogy rendelkezzenek, és legyenek elég nagy méretűek ahhoz, hogy a halhulladéktól ne tömődjenek el, továbbá tegyék lehetővé a víz szabad elfolyását;

b) könnyen tisztítható falakkal és mennyezettel, különösen ott, ahol csövek, láncok és elektromos vezetékek vannak;

c) a hidraulikus vezetékeket úgy kell elhelyezni és megvédeni, hogy az biztosítékot nyújtson minden olyan olajszivárgás ellen, amely beszennyezhetné a halászati termékeket;

d) megfelelő szellőzéssel, és ahol az szükséges, külön páraelszívó berendezéssel;

e) megfelelő világítással;

f) eszközök, berendezések, szerelvények tisztítására és fertőtlenítésére alkalmas felszereltséggel;

g) olyan felszereltségű kézmosó berendezésekkel (kézmosáshoz és fertőtlenítéshez), amelyek kézzel nem működtethetők és rendelkeznek egyszer használatos kéztörlőkkel.

1.3. A hajóknak rendelkezniük kell olyan berendezéssel és eszközökkel, mint a vágó munkaasztalok, konténerok, szállítóberendezések, belező és filézó gépek stb., amelyek ellenállnak a tengervíz korróziójának és könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők, valamint jól karbantarthatók.

1.4. Azoknak a hajóknak, ahol fagyasztják a halászati termékeket, rendelkezniük kell olyan teljesítményű hűtőberendezésekkel, hogy a hőmérséklet gyors csökkentésével mielőbb elérjék a rendelet előírásainak megfelelő maghőmérsékletet, továbbá a tárolókban a rendelet előírásainak megfelelő hőmérsékleten hűtsék a terméket. A tároló-

helyiségeket fel kell szerelni könnyen leolvasható hőmérséklet-regisztráló rendszerrel.

2. A halászati termékek hajón történő kezelésére és tárolására vonatkozó higiéniai feltételek

2.1. A hajón megfelelő szakirányú képesítéssel rendelkező személyt kell foglalkoztatni, aki felelős a halászati termékek előállításának szakszerű gyártási eljárásáért és gyakorlatáért, továbbá a rendeletben foglalt előírások végrehajtásáért. A felelős személy köteles a hivatalos felügyelők rendelkezésére bocsátani a hajó kritikus pontjainak a felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozó programot, továbbá azt a nyilvántartást, ami a feljegyzéseit és az előírt hőmérsékleti értékeket tartalmazza.

2.2. A munkaterületek és berendezések általános higiéniai feltételeire a III. fejezet A) pontja szerinti külön jogszabályban foglaltakat kell alkalmazni. A munkaterületeket, berendezéseket és munkagépeket csak a halászati termékkel kapcsolatos munkára lehet felhasználni. Az állomás kérelemre engedélyezheti, hogy kivételesen egyéb élelmiszerrel kapcsolatos munkára is felhasználják.

2.3. A személyzet általános higiéniai feltételeire szintén a III. fejezet A) pontja szerinti külön jogszabály előírásait kell alkalmazni.

2.4. A halfej és a bél eltávolítását, valamint a filézést a III. fejezet B) 1.2—1.4. pontjában előírt higiéniai feltételek szerint kell végezni.

2.5. A halászati termék hajón történő feldolgozását a III. fejezet B) 2.2—2.3., valamint 4. és 5. pontjaiban foglalt higiéniai feltételek szerint kell végrehajtani.

2.6. A halászati terméket az V. fejezet szerinti egészségügyi feltételek figyelembevételével kell burkolni és csomagolni.

2.7. A halászati termék hajón történő tárolását a VII. fejezet 1. és 2. pontjaiban meghatározott feltételek szerint kell végezni.

II. Fejezet

A kirakodás és az ezt követő tevékenységek követelményei

1. A kirakodásra és rakodásra szolgáló berendezésnek olyan anyagból kell lennie, amely könnyen tisztítható és fertőtleníthető, továbbá azt mindig jó állapotban és tisztán kell tartani.

1.2. A kirakodás és rakodás alatt el kell kerülni a halászati termékek szennyeződését. Feltétlenül biztosítani kell, hogy

— a kirakodást és rakodási műveleteket gyorsan végezzék,

— a halászati terméket haladéktalanul védett környezetben helyezték el a termékre előírt hűtési hőmérsékleten, és ahol szükséges a szállítás, a tárolás vagy a piaci értékesítés során tartsák jégben vagy létesítményben,

— nem engedélyezhető olyan berendezés és kezelési gyakorlat, amely szükségtelen károkat okoz a halászati termék ehető részében.

1.3. Az állomás kérelemre indokolt esetben eltérést engedélyezhet az 1.2. pontban foglaltaktól.

1.4. Az árverési helyek vagy nagybani piacok azon részeit, ahol a halászati termékeket eladás céljából bemutatják:

a) be kell fedni és olyan falat létesíteni, amely könnyen tisztítható;

b) vízzáró padozattal kell borítani, ami könnyen tisztítható és fertőtleníthető, és oly módon kialakított, hogy a vizet könnyen elvezeti, továbbá higiéniai szempontból alkalmas szennyvízelvezető rendszerrel ellátott;

c) megfelelő higiéniai feltételeket kell biztosítani, elegendő számú mosdóhelyiség és vízöblítéses WC létesítésével. A mosdóhelyiségeket kézmosó berendezésekkel és egyszer használatos kéztörölőkkel kell felszerelni;

d) jól meg kell világítani, hogy lehetőség legyen a halászati termékek élelmiszer-higiéniai ellenőrzésére és vizsgálatára (IV. fejezet szerint);

e) a halászati termékek bemutatására vagy tárolására használt részt tilos más célokra igénybe venni;

f) a piac területére tilos beengedni a kipufogógázokat kibocsátó gépjárműveket, továbbá meg kell akadályozni az olyan állatok bejutását, amelyek kárt okozhatnak a halászati termékek minőségében;

g) a térséget és a berendezést rendszeresen, és legalább minden értékesítés után takarítani, tisztítani kell. A ládákat és az edényeket is minden eladás után ki kell tisztítani, majd ezt követően kívülről és belülről ivóvízzel vagy tiszta tengervízzel ki kell öblíteni, és ahol szükséges, fertőtleníteni kell;

h) a dohányzást, köpködést, evést és ivást tiltani kell, ezért jól látható helyen tiltó táblákat kell elhelyezni;

i) a térségnek zárhatónak, illetve zárva tarthatónak kell lenni, ha azt az állomás szükségesnek tartja;

j) el kell látni olyan berendezésekkel, amelyek biztosítják elegendő mennyiségben a megfelelő ivóvíz-szolgáltatást tiszta, illetve megfelelő eljárással kezelt tengervízzel. Kivételes esetben ivásra nem alkalmas víz engedélyezhető a gőztermeléshez, tűzoltáshoz és a fagyasztó berendezések hűtéséhez. Az engedélyezés feltétele, hogy az ilyen célra kiépített csővezetékben keringő vizet egyéb célokra ne lehessen felhasználni, továbbá az ne szennyezze a halászati terméket. Az ivóvíz céljára nem alkalmas csővezeték meg

kell különböztetni az ivóvizet vagy tiszta tengervizet tartalmazó vezetéktől;

k) el kell látni nem korrodálódó anyagból készült, vizet át nem eresztő fedhető tartályokkal, hogy az emberi fogyasztásra nem alkalmas halászati termékek abban elhelyezhetők legyenek;

l) az illetékes hatóság céljaira biztosítani kell megfelelően berendezett, jól zárható helyiséget és a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges felszerelést.

1.5. A halászati terméket a kirakodás vagy az első eladás után (ahol célszerű) késedelem nélkül el kell szállítani a rendeltetési helyére (VII. fejezet szerint).

1.6. Ha az 1.5. pontban előírt feltételek nem teljesülnek, a piacoknak rendelkezni kell elegendő nagyságú és mennyiségű hűtőkamrával, ahol a halászati termékek tárolhatók a rendeltetési helyükre történő szállításig. A hűtőkamrában a halászati terméket az olvadó jég hőmérsékletén kell tárolni, a vonatkozó higiéniai követelmények szerint.

1.7. Azoknak a nagybani piacoknak, ahol halászati terméket árulnak vagy tárolnak, alkalmazni kell az üzemekre, berendezésekre és azok személyzetére vonatkozó higiéniai előírásokat a III. fejezet A) pontja szerinti külön jogszabály szerint (a munkaruha viselésére vonatkozó kötelezettség kivételével).

1.8. A vizsgálati helyiség tisztán tartására, valamint a rágszálók és a rovarok elleni védelemre, továbbá a szállító eszközök tisztítására szintén a III. fejezet A) pontja szerinti külön jogszabály előírásait kell alkalmazni.

III. Fejezet

A szárazföldi létesítmények működésének feltételei

A) Az üzemekre, berendezésekre és azok személyzetére vonatkozó általános feltételek

Az üzemekre és berendezésekre vonatkozó általános feltételekre, valamint a személyzet általános higiéniai követelményeire az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer-higiéniai feltételeiről szóló 17/1999. (II. 10.) FVM—EüM együttes rendelet 1. számú mellékletében foglaltakat kell alkalmazni.

B) Különleges feltételek a halászati termékek szárazföldi létesítményben történő kezelésére

1. A friss termékekre vonatkozó feltételek

1.1. Ha a lehűtött és a csomagolatlan terméket közvetlenül a létesítménybe történő érkezése után nem küldik

tovább, nem készítik elő vagy nem dolgozzák fel, akkor azt a létesítmény hűtőhelyiségében jég között kell elhelyezni és tárolni. A jegelést olyan gyakran kell ismételni, amennyire szükséges. A sóval vagy só nélkül felhasznált jeget ivóvízből vagy tiszta tengervízből kell előállítani, és az erre a célra előkészített tartályokban kell tárolni megfelelő higiéniai feltételekkel. E tartályokat tisztán és jó állapotban kell tartani. Az előre csomagolt friss termékeket jéggel vagy hasonló hőmérsékleti feltételeket biztosító mechanikai hűtőberendezéssel le kell hűteni.

1.2. Ha a hajón nem végezték el az olyan műveleteket, mint a lefejezés és belezés, akkor azokat itt kell elvégezni a higiéniai előírások betartásával. Az említett műveletek után a terméket azonnal le kell mosni ivóvízzel vagy tiszta tengervízzel.

1.3. A filézés és a szeletelés műveletét úgy kell elvégezni, hogy elkerüljék a termék szennyeződését és károsodását. E műveletet olyan helyen kell végezni, amelyet nem használnak a fej eltávolítására és belezésre. A filék és a szeletek csak addig maradhatnak a munkaasztalon, ameddig elkészítésük tart, ezt követően megfelelő csomagolással védeni kell a szennyeződésektől. A friss állapotú, eladásra kerülő kész filéket és szeleteket azonnal le kell hűteni.

1.4. A halszálkák azokat a belső és egyéb részeit, amelyek egészségügyi szempontból veszélyt jelentenek, elkülönítve és távol kell tartani az emberi fogyasztásra szánt termékek közeléből.

1.5. A friss halászati termékek kirakására és tárolására felhasznált tartályokat úgy kell létrehozni, hogy védjen a szennyeződéstől és az olvadákvíz eltávozhasson. A tartályokat megfelelő higiéniai feltételek mellett kell tárolni.

1.6. Ha nem alakítanak ki speciális felszereltséget a hulladék folyamatos eltávolítására, úgy azt vízzáró anyagból készített, lefedhető tartályokba kell elhelyezni, amelyek könnyen tisztíthatók és fertőtleníthetők. A hulladék nem gyűlhet össze a munkahelyeken, vagy folyamatosan kell eltávolítani, vagy akkor, ha a tartályok megtelnek, de legalább a napi munkaidő végén. A hulladékot az erre a célra szolgáló, megjelölt konténerekben vagy helyiségben kell tárolni. A hulladék tárolására szolgáló konténereket, tartályokat, illetve helyiségeket minden alkalommal ki kell tisztítani a használat után, és ha szükséges fertőtleníteni is kell. Az itt tárolt hulladék nem jelenthet szennyezési forrást a létesítményre és környékére.

2. A fagyasztott termékekre vonatkozó feltételek

2.1. Az üzemeknek rendelkezni kell:

a) megfelelő teljesítményű fagyasztóberendezéssel annak érdekében, hogy a hőmérséklet gyorsan csökkenjen és elérje e rendeletben meghatározott hőmérsékleti szintet,

b) megfelelő teljesítményű fagyasztóberendezéssel annak érdekében, hogy a hűtőhelyiségekben levő termékeket olyan hőmérsékleten tartsák, amely nem lépi túl e rendeletben meghatározott hőmérsékletet, függetlenül a környezet hőmérsékletétől. A fagyasztási módszerre és az ilyen termékek kezelésére vonatkozó technológiai okok miatt, a sóoldatban lefagyasztott és dobozokban tartósításra szánt egész halak esetében a rendeletben előírt magasabb hőmérséklet is elfogadható, de nem lépheti túl a $-9\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ot.

2.2. A fagyasztásra vagy gyorsfagyasztásra kerülő termékeknek meg kell felelni a friss termékekre vonatkozó 1.1. pont szerinti feltételeknek.

2.3. A tárolóhelyiségnek rendelkezni kell könnyen leolvasható hőmérséklet-regisztráló berendezéssel. A regisztráló készülék hőérzékelő részét a hidegforrástól legtávolabb eső területen kell elhelyezni ott, ahol a hőmérséklet a legmagasabb. A hőmérsékleti diagrammokat a hatósági vizsgálat alkalmával ellenőrzésre át kell adni, legalább arra az időszakra vonatkozóan, amikor a hűtőhelyiségekben terméket tároltak.

3. A kiolvasztásra kerülő termékekre vonatkozó feltételek

3.1. A műveletek során a létesítményeknek teljesíteni kell a következő előírásokat:

a) a halászati terméket megfelelő higiéniai feltételek mellett kell felengedtetni, el kell kerülni szennyeződését, ennek érdekében gondoskodni kell a keletkező olvadékvíz elvezetéséről. A felengedtetés alatt a termék hőmérséklete csak fokozatosan emelkedhet;

b) a kiolvasztást követően a halászati termék kezelését e rendelet előírásai szerint kell végezni. Amikor sor kerül az előkészítésre vagy feldolgozásra, akkor e műveleteket haladéktalanul el kell végezni. Ha a termék közvetlenül piaci forgalmazásra kerül, a csomagoláson feltűnő módon fel kell tüntetni a hal felengedtetett állapotára vonatkozó közlést és a fogyasztók tájékoztatására előírt adatokat az élelmiszerekről szóló külön jogszabály előírásai szerint.

4. A feldolgozott termékekre vonatkozó feltételek

4.1. A friss, a fagyasztott és a felengedtetett termékeknek meg kell felelni az I—II. fejezetben foglalt, valamint az A) pont szerinti általános higiéniai követelményeknek.

4.2. Ha feldolgozás során kezelést végeznek annak érdekében, hogy megakadályozzák a kórokozó mikroorganizmusok elszaporodását, vagy ez fontos tényező a termék tartósításában, akkor az állategészségügyről szóló külön jogszabályban foglaltak szerint kell eljárni.

4.3. A létesítmény működéséért felelős személynek nyilvántartást kell vezetni az alkalmazott eljárásról. Ez az eljárás típusától függően a hőkezelési idő és hőmérséklet,

a sótartalom, a pH-érték, a víztartalom stb. megfigyelésére és ellenőrzésére terjed ki. Írásban kell rögzíteni a termékek eltarthatóságára és tárolására vonatkozó adatokat, és ezeket az illetékes hatósági állatorvos rendelkezésére kell bocsátani.

4.4. Azoknál a termékeknél, amelyeket olyan eljárásokkal, mint a sózás, füstölés, szárítás vagy marinírozás, csak korlátozott időtartamra tartósítanak, a csomagoláson jól láthatóan fel kell tüntetni az előírt tárolási feltételeket.

4.5. Dobozolás

Ha a halászati terméket légmentesen lezárt tartályokban sterilizálják, az alábbi követelményeket kell teljesíteni:

a) a dobozok előkészítéséhez, mosásához felhasznált víznek ivóvíz minőségűnek kell lenni;

b) a hőkezelésnél használt eljárás során tekintettel kell lenni a töltés megfelelő végrehajtására, a dobozok, illetve tartályok méretére, nagyságára, a hőkezelés idejére és hőmérsékletére stb., amelyekről feljegyzést kell vezetni. A hőkezelésnek alkalmasnak kell lenni arra, hogy elpusztítsa, illetve hatástalanítsa a kórokozókat és a kórokozó mikroorganizmusok spóráit. A hőkezelő berendezésnek rendelkeznie kell olyan felszereltséggel, illetve műszerekkel, amelyek igazolják, hogy a dobozok, illetve tartályok megfelelő hőkezelésen mentek keresztül. A hőkezelést követően a dobozok, illetve tartályok lehűtésére ivóvizet kell használni, a helyes technológiai gyakorlatnak megfelelő kémiai adalékanyagok olyan mennyiségű alkalmazásával, amellyel megelőzhető a berendezés és a tartályok korróziója;

c) a gyártónak szűrőpróbaszerűen el kell végezni a konzervált termékek tartóssági próbáját, amelyet hét napon keresztül $37\text{ }^{\circ}\text{C}$ -on vagy tíz napon át $35\text{ }^{\circ}\text{C}$ -on vagy egyéb, ezekkel egyenértékű kombinációval kell végrehajtani. A termékek és tartályok mikrobiológiai vizsgálatát el kell végezni;

d) a termelésből naponta, előre meghatározott időközökben mintát kell venni, hogy biztosítsák a zárás hatékonyságát. Ennek érdekében megfelelő berendezés szükséges a konzervdobozok zárása vizsgálatához;

e) ellenőrzéseket kell végezni annak megállapítása érdekében, hogy a tartályok nem sérültek-e meg;

f) minden dobozt, illetve tartályt, amelyet hőkezelésnek vetettek alá, azonos feltételek mellett tételazonosító jellel kell ellátni.

4.6. Füstölés

A füstölést külön helyiségben vagy e célra felszerelt helyen kell elvégezni, ha szükséges, megfelelő szellőztető berendezés alkalmazásával, hogy megakadályozzák az égésből származó füst és meleg behatolását azokba a helyiségekbe vagy helyekre, ahol a halászati termékeket előkészítik, feldolgozzák vagy tárolják:

a) a hal füstöléséhez a füst előállítására szükséges anyagokat a füstölés helyétől megfelelő távolságra kell elhelyezni és oly módon kell felhasználni, hogy az ne szennyezhesse a termékeket;

b) a füstöléshez csak keményfát lehet felhasználni;

c) a terméket füstölése után, mielőtt csomagolására sor kerülne, azonnal le kell hűteni a tartósításhoz előírt hőmérsékletre.

4.7. Sózás, pácolás:

a) a sózási műveleteket külön helyiségben kell elvégezni, amely az egyéb műveletek végzésére használt helyektől megfelelően elkülönül;

b) a halászati termékek kezeléséhez felhasznált sónak élelmiszeripari tisztaságúnak kell lenni, és oly módon kell tárolni, hogy kizárják annak szennyeződését. A sót tilos ismételt felhasználni;

c) a sózáshoz vagy a sólében való pácoláshoz használt tartályokat úgy kell kialakítani, hogy a sózás és a sólében pácolás ideje alatt kizárt legyen minden szennyeződés;

d) a sózásra vagy a sólében pácoláshoz használt tartályokat és a munkaterületeket használat előtt tisztítani, takarítani kell.

4.8. Főtt rákfélék és puhatestű kagylók kezelése

A rákféléket és a puhatestű kagylókat a következőképpen kell megfőzni:

a) minden főzést gyors lehűtésnek kell követnie. Erre a célra ivóvizet vagy tiszta tengervizet kell felhasználni. Ha egyéb tartósítási eljárásra nem kerül sor, a hűtést addig kell folytatni, amíg a hőmérséklet meg nem közelíti az olvadó jég hőmérsékletét;

b) a kifejtés vagy lehántás műveletét a termék szennyeződését elkerülő, higiéniai feltételek mellett kell elvégezni. Ha ezeket a műveleteket kézi munkával végzik, különös figyelmet kell fordítani a kézmosásra és a munkaterület teljes kitakarítására. Ha gépeket használnak a célra, akkor ezeket gyakori időközönként tisztítani és a munkanap végén fertőtleníteni kell. A kifejtés vagy lehántás után a megfőzött termékeket azonnal le kell fagyasztani, vagy olyan hőmérsékleten hűtve tartani, amely megakadályozza a kórokozók elszaporodását. A termékeket megfelelő helyiségekben kell tárolni;

c) szabályos időközökben minden gyártónak el kell végeznie a termékek mikrobiológiai vizsgálatát.

4.9. A mechanikusan kinyert halhús

A halhús mechanikai, gépi kinyerését a következő feltételek mellett kell elvégezni:

a) a kibelezett hal mechanikai, gépi kinyerését a filézést követően haladéktalanul el kell végezni a belső részekből mentes nyersanyag felhasználásával. Ha egész halat használnak, azt a bél eltávolítását követően mosni kell;

b) a gépeket gyakori időközökben, de legalább kétóránként ki kell tisztítani;

c) a mechanikus, gépi úton kinyert húst azonnal le kell fagyasztani, vagy be kell dolgozni a fagyasztásra, illetve tartósító kezelésre kerülő termékebe.

5. A paraziták eltávolításának feltételei

5.1. A gyártás során a forgalomba hozatal előtt a halak és haltermékeket szemléléssel vizsgálat alá kell vetni abból a célból, hogy a látható parazitákat eltávolítsák. Azokat a halakat vagy halrészeket, amelyeket láthatóan elleptek a paraziták, el kell különíteni és tilos emberi fogyasztás céljára forgalomba hozni.

5.2. Az 5.3. pontban felsorolt halakat, illetve halászati termékeket a kezelésen kívül le kell fagyasztani legalább $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ra úgy, hogy ez a hőmérséklet 24 órán belül teljes mértékben elérje. Az ilyen fagyasztási eljárásnak alávetett terméknek nyersnek vagy készterméknek kell lenni.

5.3. Az 5.2. pont szerint kezelt halak, illetve halászati termékek:

a) a nyersen vagy majdnem nyersen fogyasztásra kerülő halak, például a nyers hering (maatje),

b) az alábbi hideg füstölési eljárással kezelt halak belső hőmérséklete nem érheti el a $60\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ot

— hering,

— makréla,

— spratt,

— atlanti-óceáni és csendes-óceáni (vadon élő) lazac,

c) a marinírozott, illetve sózott hering, ha a b) pont szerinti eljárás nem elegendő a fonalférgek lárváinak az elpusztításához.

5.4. A gyártónak biztosítani kell, hogy az 5.3. pontban felsorolt halakat és haltermékeket vagy az üzemben felhasználásra kerülő nyersanyagokat aláveti az 5.2. pontban előírt kezelésnek a fogyasztásra történő forgalomba hozatal megelőzően.

5.5. Az 5.3. pontban felsorolt termékeket el kell látni a gyártó által kiadott okmánnyal, amikor a forgalomba hozatal céljából a piacra kerülnek. A terméket kísérő okmánnyal a gyártó igazolja, hogy milyen eljárást alkalmazott.

IV. Fejezet

A termelési feltételek élelmiszer-higiéniai ellenőrzése és vizsgálata

1. Általános vizsgálat

1.1. Az illetékes hatósági állatorvos köteles ellenőrzést, illetve vizsgálatot végezni annak megállapítására, hogy eleget tesznek-e a rendeletben meghatározott előírásoknak. Ezek az intézkedések kiterjednek:

a) a hajón történő ellenőrzésre, ami a kikötőben való tartózkodás alatt végezhető el,

b) a kirakodás és a forgalomba hozatal feltételeinek az ellenőrzésére.

1.2. A létesítményeket rendszeresen felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy

a) az engedélyezési feltételek továbbra is teljesülnek,

b) a halászati termékeket előírás szerűen kezelik,

c) a helyiségek, berendezések és eszközök tisztasága, továbbá a személyzet higiéniai állapota az előírásoknak megfelelő,

d) az azonosításra előírt jelölés szabályszerű-e.

1.3. A felülvizsgálatnak ki kell terjedni:

a) a nagybani piacra és az árverési helyekre, valamint

b) a tárolás és a szállítás feltételeinek ellenőrzésére.

2. Speciális ellenőrzések

2.1. Érzékszervi vizsgálatok

2.1.1. Az illetékes hatósági állatorvosnak a kirakodás-kor vagy forgalomba hozatal előtt minden egyes halászati tételt meg kell vizsgálni annak ellenőrzése céljából, hogy az fogyasztásra alkalmas-e. A vizsgálat mintavételezéssel végzett érzékszervi ellenőrzést jelent.

2.1.2. A halászati termékek forgalomba hozatala után az érzékszervi vizsgálatot meg kell ismételni, ha úgy találják, hogy a rendelet előírásainak nem tettek eleget, vagy ha az szükséges, figyelemmel arra, hogy a halászati termékeknek a frissességi követelményeknek meg kell felelni.

2.1.3. Ha az érzékszervi vizsgálat bármilyen kétséget támaszt a halászati termékek frissessége tekintetében, úgy sor kerülhet kémiai vagy mikrobiológiai vizsgálatokra.

2.1.4. Ha a vizsgálat alapján a halászati termék fogyasztásra alkalmatlannak minősül, akkor az állati eredetű élelmiszerek élelmiszer-higiéniai vizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló külön jogszabály szerint kell eljárni.

2.2. Paraziták ellenőrzése

A halakat és halászati termékeket, mielőtt emberi fogyasztásra forgalomba hozzák, mintavételezéssel és szemléléssel történő vizsgálatnak kell alávetni azzal a céllal, hogy minden látható parazitát felderítsenek. Azokat a halakat vagy halrészeket, amelyeket szemmel láthatólag paraziták lepnek el, el kell különíteni és fogyasztásra alkalmatlannak kell minősíteni. A vizsgálatokat a hal húsvizsgálatára vonatkozó előírások szerint kell elvégezni.

2.3. Vegyi ellenőrzések

A vegyi ellenőrzések céljából mintákat kell venni, és azt laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni a következő paraméterek ellenőrzése céljából:

a) TVB-N (összes illékony alapú nitrogén) és TMA-N (trimetilamin-nitrogén) vizsgálata a külön jogszabály szerint,

b) hisztamin vizsgálat.

Minden egyes tételből kilenc mintát kell venni. Ezeknek a következő követelményeket kell teljesíteniük: az átlag-

érték nem lépheti túl a 100 ppm értéket, két mintának lehet 100 ppm-nél magasabb értéke, de ez nem lehet több 200 ppm-nél, továbbá egyetlen minta sem haladhatja meg a 200 ppm értéket. E felsorolásban szereplő határértékek csak a következő családokhoz tartozó halfajokra vonatkoznak:

— Scrombridae (makréla),

— Clupeidae (hering),

— Engraulidae (szardella),

— Coryphaenidae (aranymakréla).

E családokhoz tartozó olyan halaknak, amelyek sósvízben enzimrelő kezelésen mentek keresztül, lehet magasabb hisztamin szintjük is, de ezek nem haladhatják meg a fenti értékek kétszeresét. A vizsgálatokat megbízható, tudományosan elismert módszerek, mint a HPLC — magasnyomású folyadék kromatográfia — szerint kell elvégezni.

2.4. A vízi környezetben lévő szennyező anyagok

2.4.1. A halászati termékek ehető részei nem tartalmazhatnak vízi környezetben lévő szennyező anyagokat olyan mennyiségben, amely meghaladja a jogszabályokban meghatározott határértéket.

2.4.2. A vegyi anyagok kimutatására mintákat kell venni és azt laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni. A hal és haltermékek vegyi szennyezettségének megengedhető mértékét az élelmiszerek vegyi szennyezettségének megengedhető mértékéről szóló 17/1999. (VI. 16.) EüM rendelet, valamint az állatgyógyászati készítmények élelmiszerekben előforduló maradványának megengedhető mértékéről szóló 2/1999. (II. 5.) EüM rendelet határozza meg.

2.5. Mikrobiológiai vizsgálatok

A mikrobiológiai laboratóriumi vizsgálatok végzésénél az élelmiszerekben előforduló mikrobiológiai szennyeződések megengedhető mértékéről szóló 4/1998. (XI. 11.) EüM rendelet előírásait kell alkalmazni.

3. Az élőhal, a friss élettelen hal, a fagyasztott hal, a halhús és a rákfélék vizsgálata

3.1. A hatósági állatorvosi vizsgálatnak édesvízi, tengeri hal, illetve a rákfélék esetében a következőkre kell kiterjedni:

a) élőhal esetében

— az állat egészségi állapotára,

— a fertőző és parazitás betegségekre,

— a külső sérülésekre;

b) élettelen hal esetében

— az állat frissességi állapotára,

— a külső sérülésekre,

— a romlásra utaló elváltozásokra;

c) fagyasztott hal esetében

— a bőr sérülésére,

— a savóshártyára,

— az izomzat állapotára;

d) rákfélék esetében

— a külső állapot állagára (páncéllal együtt),
 — a rákhús állapotát a páncél eltávolítása után kell vizsgálni abból a célból, hogy mentes-e az idegen szagoktól és a szennyezettségtől.

3.2. Az élőhalat meg kell szemlélni. Az élőállat vizsgálatnál figyelemmel kell lenni a hal úszására, a kopoltyúk mozgására, a kopoltyúk, az úszók, a pikkelyek és a bőr állapotára, illetve színezettségére, valamint a hal szagára.

3.3. A friss élettelen hal és a friss halhús vizsgálata során meg kell vizsgálni a hal

— szagát,
 — bőrét, nyálka minőségét,
 — pikkelyeit,
 — úszóit,
 — kopoltyúját,
 — izomzatának állapotát, illetve rugalmasságát és az esetleges hullamerevség fennállását,
 — a hasfal és a testüreg (halnál minden esetben), valamint a meglévő bél állapotát.

3.4. A fagyasztott hal és halhús vizsgálata során meg kell vizsgálni fagyasztott és felengedett állapotában a bőrt, a savóshártyát, a metszési felületet, annak szagát, továbbá az izomzat állapotát, színét, kiszáradtságát és felengedés utáni rugalmasságát. A fagyasztott halat főző- és sütőpróbával is vizsgálni kell.

3.5. A tengeri hal izomzatát az izomparazita fertőzöttsége szempontjából meg kell vizsgálni, ezért a szűrőpróba szerint kiválasztott egyedeknél be kell metszeni. A húsz centiméternél kisebb halak esetében a hal hátán legalább két haránt metszést kell végezni. A húsz centiméternél nagyobb halaknál a haltest egész hosszában izom metszést kell képezni. A tömbben lévő vagy szeletelt tengeri halat szeletenként kell vizsgálni.

3.6. A hal vizsgálatát tételenként kell elvégezni. Ha azonban egyedi elváltozás fertőző vagy parazitás betegségre, mikrobás szennyezettségre, mérgezésre, illetve egészségre ártalmas vegyi anyag-maradéknak és más idegen anyagnak az egészségügyi jogszabályban meghatározott mértéken felüli jelenlétére utal, a tételenkénti vizsgálat során nyert megállapításokat további egyedi vizsgálattal kell kiegészíteni.

4. A hal- és egyéb halászati termék fogyaszthatósági elbírálása

4.1. Az élőhal, a friss élettelen hal és a rákfélék elbírálása fogyaszthatósági szempontból:

4.1.1. Fogyasztásra alkalmatlan élőhal

a) pontyfélék tavaszi viraemiája, pisztrángok vírusos vérfertőzése, valamint a pisztrángfélék fertőző vérképzőszervi elhalása tüneteinek esetén, továbbá

b) ha a következő betegségek és elváltozások valamelyike kiterjedt mértékben vagy undorkeltő formában megállapítható:

— halhimlő,
 — penészkór,

— darakór,
 — galand-, és
 — fonálférgesség,
 — mételylárva fertőzöttség,
 — piócás fertőzöttség,
 — egyéb külső paraziták tömeges jelenléte,
 — bőrelváltozások (például elhomályosodás, fekély, sebzés, mechanikai sérülés),
 — élő állapotban szagrendellenesség.

4.1.2. Fogyasztásra alkalmatlan a friss élettelen hal és annak húsa, ha

— a hal elhullott, kivéve az oxigénellátás hiányából eredő lefulladás, ebben az esetben az általános elbírálási szabályok az irányadók,
 — az izomzat az emberi egészségre ártalmas mikrobák-kal fertőzött, vagy

— a mikrobás szennyezettsége az egészségügyi jogszabályban meghatározott határértéket meghaladja.

4.1.3. Fogyasztásra alkalmatlan a friss élettelen hal és annak húsa, ha a 4.1.1. b) pontban foglalt betegségek, továbbá a következő elváltozások valamelyike kiterjedt mértékben vagy undorkeltő formában észlelhető:

— a bőre fakó, ráncos, foszlékony vagy szakadozott,
 — a pikkelye borzolt, laza, könnyen kihúzható vagy ledörzsölhető (kivéve a garda, a küsz és a keszeg),
 — a szemgolyó közepén beesett, sárgás, apadt, ki-dülledt, lepedékkel bevont vagy elfolyósodott, a pupilla szürke, továbbá a szaruhártya tejszerű, elhomályosodott, elszűrült,

— a kopoltyúi szürkésvörös vagy szennyes barnás-szürke színűek, sárgás tejszerű, nyálkával erősen borítottak, kimosás után is savanyú, kellemetlen bűzös szagúak,

— a felülete kellemetlen szagú, sárgásszürke opálos nyálkával borított,

— az izomzata nagyfokban elszíneződött (például sárgaság miatt), rugalmatlan, puha, tésztás tapintatú, könnyen leválik a bőrről, a felülete erősen gyűrött,

— a hashártya nem tapad, a has fala szakadékonny, esetleg mállékony, sárral vagy természetes környezetében fellelhető idegen anyagokkal (például növényi részekkel) szennyezett,

— romlásra utaló elváltozás jelei (például füledés, rothadás) észlelhetők,

— egészségre ártalmas vegyi anyaggal vagy más idegen anyaggal mérgezett, vagy az egészségügyi jogszabályban előírt határértéket meghaladó mennyiségben tartalmaz bármilyen vegyi szennyező anyagot, szermaradékot, továbbá vegyi anyagtól eredően idegen szagú,

— hisztamin tartalma az egészségügyi jogszabályban előírt határértéket meghaladja,

— bármely ok miatt idegen szagú,

— antibiotikummal vagy más gyógyszerrel kezelték és az előírt egészségügyi várakozási időn belül fogták ki.

4.1.4. Fogyasztásra alkalmatlan a tengeri hal, a májban és az izomzatban előforduló paraziták esetén.

4.1.5. Fogyasztásra alkalmatlan a rák, ha
 — rákpestisben, penészfoltosságban beteg,
 — kifogáskor élettelen,
 — romlásra utaló szagrendellenesség vagy egyéb idegen szag, illetve szennyezettség esetén.

4.1.6. Fogyasztásra alkalmas az élőhal, a friss élettelen hal, illetve a rák, ha nem tartozik a 4.1.1—4.1.5. pontokban foglalt elbírálás alá.

4.2. A fagyasztott hal és halhús elbírálása fogyaszthatósága szempontjából

4.2.1. Fogyasztásra alkalmatlan a fagyasztott hal és annak húsa, ha

- az állat a fagyasztást megelőzően megállapíthatóan beteg volt,
- fagyasztás előtt romlott volt,
- időközi kiolvadás miatt újrafagyasztották,
- mikrobás fertőzöttsége esetén,
- feltételesen kórokozó vagy szennyező mikrobákat tartalmaz az egészségügyi jogszabályban meghatározott értéken felül,
- bármely ok miatt idegen szagú.

4.2.2. Fogyasztásra alkalmatlan a fagyasztott hal és annak húsa, ha a következő elváltozások valamelyike kiterjedt mértékben vagy undorkeltő formában kerül megállapításra:

- a bőr vagy a metszésfelület szennyezett, nagymértékben beszáradt (taplós),
- a bőr szakadozott, az izomzattól elvált vagy arról könnyen leválasztható,
- a kopolytú a kiolvasztás után kellemetlen, idegen szagú, különös tekintettel az avasodásból és tránosodásból (egyidejű zsír- és fehérjebomlás) eredő szaghibákra,
- az izomzat mállékony, romlásból vagy egyéb okból eredően (például szakszerűtlen tárolás) idegen szagú,
- az izomzat tompa fényű és sárgásszürkén elszíneződött,
- egészségre ártalmas vegyi anyaggal vagy más idegen anyaggal mérgezett, vagy az egészségügyi jogszabályban előírt határértéket meghaladó mennyiségben tartalmaz bármilyen vegyi szennyező anyagot vagy szermaradékot, illetve vegyi anyagtól eredően idegen szagú,
- hisztamin tartalma meghaladja az előírt határértéket.

4.2.3. A tengeri hal izomparazitás fertőzöttségének elbírálásához minden tételből legalább öt egyed (szelet) vizsgálata szükséges. Ha az izomzat metszésénél egy esetben is izomparazita látható, az adott tétel vizsgálatát folytatni kell további száz darab vizsgálatával. Ha a vizsgálati anyag felénél cm²-ben számítva két-három izomparazita fordul elő, az egész tétel fogyasztásra alkalmatlan, húsz-huszonöt százalékos fertőzöttség esetén közvetlen fogyasztói forgalomba csak hőkezelés (sütés) után adható ki.

4.2.4. Fogyasztásra alkalmas a fagyasztott hal és annak húsa, ha nem tartozik a 4.2.1—4.2.3. pontok szerinti elbírálás alá.

4.3. A hallal kapcsolatos egyéb eljárás

4.3.1. Fogyasztásra alkalmatlan a márna ikrája, valamint az angolna, a kecsge és a vicsege bőre.

4.3.2. A *diphyllobothrium latum* fertőzöttséggel gyanús területről származó halból tilos pácolt készítményt előállítani, az ilyen hal csak hőkezelt készítménybe dolgozható fel.

4.4. A halkészítmény elbírálása fogyaszthatóság szempontjából

4.4.1. Fogyasztásra alkalmatlan a halkészítmény, ha a következő elváltozások valamelyike megállapítható:

- kórokozókkal való fertőzöttség,
- feltételesen kórokozó vagy szennyező mikrobataralom az egészségügyi jogszabályban meghatározott értéken felül,
- egészségre ártalmas vegyi anyag-maradék és más, idegen anyag tartalom az egészségügyi jogszabályban meghatározott értéken felül,
- festékanyaggal történt színezés, kivéve a valódi kaviár engedélyezett festését,
- légmentesen tartályba zárt halkészítmény bármely okból megbombásodott.

4.4.2. Fogyasztásra alkalmatlan a halkészítmény, ha a következő elváltozások valamelyike kiterjedt mértékben vagy undorkeltő formában megállapítható:

- romlási jelenség (fülledés, rothadás, erjedés, avasodás, penészesedés, tránosodás),
- idegen szag vagy íz (például dohosodás, megkeseledés),
- színrendellenesség (például elszürkülés, fakultság, sárgulás),
- állomány-rendellenesség (szakadékonyság, kiszáradás, elpuhulás, a burkoló-panírozott réteg átnedvesedése, kenőcsszerűvé válása, állati kártevőktől származó rágottság),
- külső szennyezettség.

V. Fejezet

Csomagolás

1. A csomagolást megfelelő higiéniai feltételek mellett kell elvégezni annak érdekében, hogy kizárják a halászati termék szennyeződését.

1.1. A halászati termékkel közvetlenül érintkező csomagolóanyagoknak meg kell felelni a higiéniai előírásoknak, így különösen az alábbiaknak:

- nem gyakorolhatnak káros hatást a termék érzékszervi tulajdonságaira,
- nem vihetnek át az ember egészségére ártalmas anyagokat a termékre,
- megfelelően erősnek kell lenniük ahhoz, hogy védjék a terméket.

2. A csomagolóanyagokat tilos ismételtel felhasználni, kivéve bizonyos szilárd, sima és nem korrodálódó anyagokból készült tartályokat, amelyek könnyen tisztíthatók és fertőtleníthetők, így azok tisztítás és fertőtlenítés után újra felhasználhatók.

3. A jég között tartott friss termékeknel használt csomagolóanyagokat védeni kell az olvadékvíz megfelelő elvezetésével.

4. A felhasználásra kerülő csomagolóanyagokat külön helyiségekben kell tárolni, és meg kell védeni a portól és a szennyeződéstől.

VI. Fejezet

Azonosítási jelek használata

A feladó létesítménynek ellenőrzés céljából címkével vagy kíséző okmánnyal meg kell jelölni a halászati termékeket tartalmazó szállítmányokat. Erre a célra a következő tájékoztató adatokat kell feltüntetni a csomagoláson vagy a csomagolatlan termékek kíséző okmányán:

- a feladó ország nevét, nagybetűkkel kiírva,
- a létesítmény, illetve hajó hatósági nyilvántartásba vett azonosító számát,
- a külön nyilvántartásba vett árverési helyek és nagybani piacok esetében annak nyilvántartási számát,
- az EGK jelzést.

A jelölésnek (betűknek és számoknak) jól olvashatónak kell lennie és megfelelően csoportosítva, úgy kell elhelyezni a csomagoláson, hogy annak felnyitása nélkül kívülről jól látható legyen.

VII. Fejezet

Tárolás és szállítás

1. A halászati terméket a tárolás és szállítás ideje alatt a rendeletben meghatározott hőmérsékleten kell tartani az alábbi főbb szempontok szerint:

a) a friss vagy felengedett halászati termékeket, valamint a főtt és hűtött rákfélé és puhatestű kagyló terméket az olvadó jég hőmérsékletén;

b) a fagyasztott halászati terméket a konzervgyártásra szánt, sólében pácolt fagyasztott halak kivételével a termék minden részében egyenletesen —18 °C vagy annál alacsonyabb hőmérsékleten. A szállítás alatt megengedett ennél a hőmérsékletnél legfeljebb 3 °C-kal magasabb, rövid ideig tartó hőmérséklet-ingadozás;

c) a feldolgozott termékeket a gyártó által meghatározott, a termék jellegének megfelelő hőmérsékleten, ami megfelel a b) pont szerinti értékeknek.

2. Ha adott hűtőházból a fagyasztott termékeket olyan engedélyezett üzembe szállítják, ahol azokat megérkezésük után felengedtetik előkészítés vagy feldolgozás céljából és a szállítási távolság rövid (nem haladja meg az 50 kilométert vagy az egy órai időtartamot), akkor az állomás kérelemre felmentést adhat az 1. b) pont szerinti előírások alól.

3. A terméket tilos együtt tárolni vagy szállítani más olyan termékekkel, amely szennyeződést okozhat, illetve károsan befolyásolhatja annak higiéniai állapotát, kivéve ha megfelelő védelmet nyújtó módon csomagolták.

4. A halászati termékek szállítására szolgáló tehergépjárművet úgy kell kialakítani és felszerelni, hogy a rendeletben előírt mértéknek megfelelő hőmérséklet a szállítás során betartható legyen. Ha jeget használnak a termék hűtéséhez, akkor biztosítani kell az olvadó jégből keletkező víz megfelelő elvezetését úgy, hogy az ne kerülhessen kapcsolatba a szállított termékkel. A szállítóeszközök belső felületét úgy kell kiképezni, hogy az ne okozzon káros hatást a halászati termékekre, ezért simának, könnyen tisztíthatónak és fertőtleníthetőnek kell lennie.

5. A halászati szállító eszközöket tilos más olyan termékek szállításához igénybe venni, amelyek szennyezhetik, vagy károsan befolyásolhatják a halászati terméket, kivéve, ha annak szennyeződése biztonságosan kizárható úgy, hogy csak tökéletesen megtisztított és fertőtlenített gépjárműveket használnak fel.

6. A halászati terméket tilos olyan szállítóeszközben, illetve konténerben szállítani, amely nem tiszta vagy nem fertőtlenített.

7. A működő piacon a forgalomba hozatalhoz kapcsolódó szállítások szintén nem lehetnek káros hatással a halászati termékekre.

2. számú melléklet

a 40/2002. (V. 14.) FVM rendelethez

Az emberi fogyasztásra szánt csigahús előállításának és forgalomba hozatalának különös élelmiszer-higiéniai feltételei

1. A házuktól kiemelt csigák, csigakészítmények vagy konzerv technológiával tartósított, étkezésre szánt csigák csak akkor hozhatók forgalomba, ha a létesítményért felelős személy kötelezettséget vállal arra, hogy a termék előállítása során

a) teljesíti e mellékletben foglalt különleges előírásokat,

b) kidolgozza és alkalmazza a termelési eljárások alapján a kritikus pontokra irányuló ellenőrzési módszereket és eljárásokat (HACCP),

c) a termék jellegétől függően mintát vesz laboratóriumi vizsgálat céljára, és azt hatósági laboratóriumban vizsgálattja meg,

d) a vizsgálatok eredményéről készülő írásos dokumentációkat a hatósági állatorvos kérésére bemutatja és két évig megőrzi,

e) biztosítja a termékjelölés és címkézés előírászerű végrehajtását,

f) tájékoztatja a hatósági állatorvost a laboratóriumi vizsgálatok eredményéről, a súlyos állategészségügyi vagy élelmiszer-higiéniai veszély előfordulásáról, illetve felderítéséről, továbbá a rendelkezésére álló adatokról,

g) kereskedelmi célra csak olyan okmánnyal ellátott terméket hoz forgalomba, amely feltünteti a termék jellegét, nevét és a létesítmény állatorvosi ellenőrzésének számát.

2. A létesítmény megfelel az 1. számú melléklet III. fejezetében foglalt általános és különleges feltételeknek, és azt az állomás által kiadott engedély száma alapján nyilvántartásba vették.

3. A létesítmény az illetékes állomás felügyelete alatt áll, és ellenőrzését a rendeletben foglaltak szerint végzik.

4. A hatósági ellenőrzés során szűrőpróbaszerű érzékszervi vizsgálatokat végeznek. Ha a vizsgálat során megállapítható, hogy a csigák fogyasztásra alkalmatlanok, akkor intézkedni kell forgalomba hozataluk tiltásáról és denaturálásukról úgy, hogy emberi fogyasztásra alkalmatlanná váljanak.

5. Fogyasztásra alkalmatlan csiga

a) a ki nem éhezett vagy élettelen, illetve sérült, repedt házú, továbbá elszíneződött testű (megbarnult, kifakult),

b) húsa romlásra utaló,

c) mikrobás fertőzöttség és vegyi szennyezettség esetén, ha az meghaladja a külön jogszabályokban előírt határértéket.

6. A háznélküli csigahús előkészítésére vonatkozó előírások:

a) a termelés mindenkor mennyiségétől függően a létesítményeknek külön helyiségekkel vagy munkaterületekkel kell rendelkezni

— a csomagoló- és burkolóanyagok, valamint

— az élő csigák fogadására és átmeneti tárolására,

— a csigák mosására, forrázására, a csigaház eltávolításra és előkészítésre,

— a csigaházak tárolására, esetleges tisztítására és kezelésére,

— adott esetben a csigahús hőkezelésére,

— egyedi és gyűjtő csomagolására, továbbá

— a végtermék hűtőtárolására;

b) az élő csigákat forrázás előtt ellenőrizni kell. Az elpusztult csigákat tilos fogyasztás céljára elkészíteni.

7. A dobozott csigakonzervek tárolása során a létesítményeknek teljesíteni kell az 1. számú melléklet III. fejezet B) 4.4. pontjában előírt követelményeket.

8. Főtt és elkészített csigakészítményekre vonatkozó előírások:

a) a termelés mindenkor nagyságától függően az üzemeknek rendelkezni kell külön helyiségekkel vagy munkaterületekkel

— a házából eltávolított csigahús hűtőtárolására,

— a tisztított ház tárolására,

— az egyéb összetevők (például fűszer, ízesítő anyagok) tárolására,

— a töltelék elkészítésére,

— a főzésre, hőkezelésre, hűtésre,

— a hús és töltelék csigaházba töltésére és csomagolására ellenőrzött hőmérsékletű helyiségben,

— a szükség szerinti fagyasztásra,

— a végtermékek hűtőtárolására.

Az üzemeknek figyelembe kell venni a húsalapú készítményekre vonatkozó különleges feltételek rendelkezéseit is;

b) a csigaház megtöltésére felhasznált csigahúsra a főzés előtt meg kell felelnie a házából eltávolított csigahúsra vonatkozó feltételeknek.

9. Mikrobiológiai ellenőrzés

A csigahús és a csigakészítmény mikrobiológiai vizsgálatára, a mikrobiológiai szennyeződések megengedhető mértékéről szóló külön jogszabály hal és halkészítményekre vonatkozó előírásait [4/1998. (XI. 11.) EüM rendelet 4. számú melléklete] kell alkalmazni.

10. A csigahúst és csigakészítményeket az 1. számú melléklet V. és VII. fejezetében foglalt előírásoknak megfelelően kell csomagolni, tárolni és szállítani.

11. A csigahús és csigakészítmények közvetlen és gyűjtőcsomagolásán a következő jelölést kell alkalmazni:

— a feladó ország nevét nagybetűvel olvashatóan,

— a létesítmény hatósági engedélyezésének számát,

— az EGK jelzést.

12. A behozatalra vonatkozó előírások:

12.1. A házából eltávolított csigahús, csigakészítmények (főtt és elkészített) vagy dobozban tartósított csigakonzervek közvetlen és gyűjtőcsomagolását el kell látni olyan el nem távolítható jelöléssel, amely a származási ország nevét vagy ISO kódját és a gyártó létesítmény hatósági engedélyezési számát tartalmazza.

12.2. Minden harmadik országból érkező, házából eltávolított csigahús, csigakészítmény (főtt és elkészített) vagy dobozott csigakonzerv szállítmányt fogyasztathatósági bizonyítványnak kell kísérnie.

3. számú melléklet
a 40/2002. (V. 14.) FVM rendelethez

Az emberi fogyasztásra szánt békacomb előállításának és forgalomba hozatalának különös élelmiszer-higiéniai feltételei

A fogyasztásra szánt békacombnak az alábbi feltételeknek kell megfelelni:

1. A békát olyan létesítményben kell leőlni, kivézetni, előkészíteni és ha szükséges, hűteni, fagyasztani, feldolgozni, csomagolni, továbbá tárolni, amelyik

— teljesíti e mellékletben foglalt különleges előírásokat,

— a létesítményüzemeltetője kidolgozza és alkalmazza a termelési eljárások alapján a kritikus pontokra irányuló ellenőrzési módszereket és eljárásokat (HACCP),

— a termék jellegétől függően mintát vesz laboratóriumi vizsgálat céljára, és azt hatósági laboratóriumban vizsgálattja meg,

— a vizsgálatok eredményéről készült írásos dokumentációkat a hatósági állatorvos rendelkezésére bocsátja és két évig megőrzi,

— biztosítja a termékjelölés és címkézés előírászerű végrehajtását,

— tájékoztatja a hatósági állatorvost a laboratóriumi vizsgálatok eredményéről, súlyos állategészségügyi vagy élelmiszer-higiéniai veszély előfordulásáról, felderítéséről, valamint a rendelkezésére álló adatokról,

— kereskedelmi célra csak olyan okmánnyal ellátott terméket hoz forgalomba, amely feltünteti a termék jellegét, nevét és a létesítmény hatósági engedélyezésének számát.

2. A létesítmény megfelel az 1. számú melléklet III. fejezetében foglalt általános és különleges követelményeknek, és azt az állomás által kiadott engedély száma alapján nyilvántartásba vették.

3. A létesítmény az állomás felügyelete alatt áll, ellenőrzését e rendeletben foglaltak szerint végzik.

4. A hatósági ellenőrzés során a békacombot szűrőpróbaszerű mintavételezéssel érzékszervi vizsgálatnak vetik alá. Ha a vizsgálat során megállapítható, hogy a békacomb fogyasztásra alkalmatlan, akkor intézkedni kell a forgalomba hozatal megtiltásáról és a denaturálásról olyan módon, hogy az emberi fogyasztásra alkalmatlan legyen. Fogyasztásra alkalmatlan a friss nyüzött békacomb, ha annak izomzata

- tapadós, nyálkás felületű,
- kellemetlen (szúrós, idegen) szagú,

— penészfoltos,

— sárgásan vagy barnásan elszíneződött, továbbá

— mikrobás fertőzöttség és vegyi szennyezettség esetén, ha meghaladja a külön jogszabályban előírt határértéket.

5. Az élő békák tárolására, mosására és vágására, kivézetetésére külön helyiséget kell biztosítani. Ennek meg kell felelni a helyiség kialakítására vonatkozó általános higiéniai követelményeknek, és el kell különülnie a feldolgozó helyiségtől. A béka levágását csak az állomás által engedélyezett üzemben lehet elvégezni. Fogyasztásra alkalmatlan az a béka, amelyik a vágás előtt elpusztul.

6. Az előkészítés után a békacombot alaposan le kell mosni ivóvíz minőségű folyóvízzel és az olvadó jég hőmérsékletére azonnal lehűteni, illetve legalább $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ra lefagyasztani vagy haladéktalanul feldolgozni.

7. A békacomb feldolgozását az 1. számú melléklet III. fejezet B) pontjában foglalt különleges feltételeknek megfelelően kell elvégezni.

8. Mikrobiológiai ellenőrzés

A békacombok mikrobiológiai vizsgálatára, a mikrobiológiai szennyeződések megengedhető mértékéről szóló külön jogszabály hal és halkészítményekre vonatkozó előírásait [4/1998. (XI. 11.) EüM rendelet 4. számú melléklete] kell alkalmazni.

9. A békacombot az 1. számú melléklet V. és VII. fejezetében foglalt higiéniai előírásoknak megfelelően kell csomagolni, tárolni és szállítani.

10. A békacombok csomagolásán és a tartályokon (konténereken) a következő jelölést kell alkalmazni:

- a feladó ország nevét nagybetűvel olvashatóan,
- a létesítmény hatósági engedélyezésének számát,
- az EGK jelzést.

11. A behozatalra vonatkozó előírások

11.1. A békacombok közvetlen és gyűjtő-, illetve nagybani csomagolását el kell látni olyan el nem távolítható jelöléssel, amely a származási ország nevét vagy ISO kódját és a gyártó létesítmény hatósági engedélyezésének számát tartalmazza.

11.2. Minden harmadik országból származó békacomb szállítmányt fogyasztathatósági bizonyítványnak kell kísérnie.

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
41/2002. (V. 14.) FVM
rendelete**

**egyes, a számítógépes adatbázisból történő lekérdezés
útján szolgáltatható ingatlan-nyilvántartási adatok
igazgatási szolgáltatási díjáról és az adatátviteli vonalon
történő adatszolgáltatásról**

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 90. § (2) bekezdésében, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A rendelet hatálya kiterjed egyes, a számítógépes adatbázisból történő lekérdezés útján szolgáltatható ingatlan-nyilvántartási adatok szolgáltatására, az adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjára (a továbbiakban: díj) és kezelésére, az ingatlan-nyilvántartási adatbázishoz adatátviteli vonalon való csatlakozásra és a számítógépes hálózaton történő adatszolgáltatásra, valamint ennek díjára és a díjak kezelésére.

*Egyes, a számítógépes adatbázisból történő lekérdezés
útján szolgáltatható ingatlan-nyilvántartási adatok
szolgáltatása, az adatszolgáltatás díjainak kezelése*

2. §

(1) Papír alapú vagy számítógépes adathordozón (pl. mágneslemez) a következő ingatlan-nyilvántartási adatok szolgáltathatók:

- a) földkönyv vagy földkönyv kivonat,
- b) földkönyv vagy földkönyv kivonat tulajdonosi adatokkal kiegészítve,
- c) területi összesítő,
- d) csoportosított adatok,
- e) tulajdoni lap másolat.

(2) Ha a csoportosított adatok szolgáltatását természetes személy vonatkozásában kérik, a kérelemben meg kell jelölni azt a törvényhelyet, amelyre figyelemmel az adatszolgáltatás teljesíthető. Ennek hiányában az adatok csak az érintett személy közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt hozzájárulása esetén adhatók ki.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt szolgáltatásokért az e rendelet 1. számú mellékletének 1. táblázatában meghatározott díjat kell fizetni.

3. §

(1) A díjfizetés az adatigénylés helye szerint illetékes körzeti földhivatal — ideértve a Fővárosi Kerületek Földhivatalát is (a továbbiakban együtt: körzeti földhivatal) — pénztárába történő készpénzbefizetéssel vagy az illetékes megyei földhivatal — ideértve a Fővárosi Földhivalt is (a továbbiakban együtt: megyei földhivatal) —, illetőleg a Földmérési és Távérzékelési Intézet (a továbbiakban: FÖMI) az e rendelet 2. számú mellékletében felsorolt előirányzat-felhasználási keret számlájára történő átutalási megbízással teljesíthető.

(2) Az adatszolgáltatás csak akkor teljesíthető, ha a kérelmező a díjat befizette, illetve átutalási megbízással történő teljesítés esetén a fizetés tényét igazolja.

4. §

(1) A megyei földhivatalok az általuk beszedett adatszolgáltatási díj azon részét, amely nem saját illetékességi területükre vonatkozó adatállományukból való adatszolgáltatásból származik, a (2) bekezdésben meghatározottak szerint, kötelesek átutalni negyedévenként az adatszolgáltatásban érintett ingatlanok fekvése szerint illetékes megyei földhivatal számlájára.

(2) A bevétel 20%-a az adatszolgáltatás helye szerint illetékes megyei földhivatalt, 80%-a pedig az ingatlan fekvése szerint illetékes megyei földhivalt illeti meg.

(3) Amennyiben az adatszolgáltatás a FÖMI központi adatbázisából történik, a bevétel 80%-a a FÖMI-t, 20%-a pedig az ingatlan fekvése szerinti megyei földhivalt illeti meg.

(4) A FÖMI, illetve a megyei földhivatal a 2. § (1) bekezdése szerint szolgáltatott adatok díjának az ingatlan fekvése szerint illetékes megyei földhivalt megillető részét a negyedévet követő első hó tizenötödik napjáig átutalja a megyei földhivatal előirányzat-felhasználási keret számlájára.

5. §

(1) A díjat vissza kell téríteni, ha a kérelem visszavonásáról — az ügyfél szóbeli vagy írásbeli bejelentésének a földhivatalhoz történő beérkezése alapján — a földhivatal az érdemi intézkedést megelőzően tudomást szerzett.

(2) Ha a kérelem és a befizetést igazoló okiratok alapján megállapítható, hogy az ügyfél a törvényes mértéket meghaladó összegű díjat fizetett, a többletet vissza kell téríteni.

(3) A visszatérítést hivatalból kell elrendelni, és annak teljesítéséről harminc napon belül intézkedni kell.

6. §

(1) Díjmentes az adatszolgáltatás:

a) a statisztikai beszámolási rendszer keretében meghatározott adatokról;

b) a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény 4. § (3) bekezdésében meghatározott állami alapmunkák végzéséhez szükséges adatokról;

c) a földhivatal és a FÖMI hatósági feladatai ellátása során felhasznált ingatlan-nyilvántartási adatok vonatkozásában.

(2) Az adatszolgáltató által, külső szervezet részére megrendelésre végzett munkák esetében, az adatszolgáltatás díját a megrendelő részére külön tételként fel kell számítani.

Az ingatlan-nyilvántartási adatbázishoz adatátviteli vonalon való csatlakozás szabályai, számítógépes hálózaton történő adatszolgáltatás

7. §

(1) Az ingatlan-nyilvántartási adatbázishoz történő csatlakozásért — az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényben meghatározott esetek kivételével — egyszeri csatlakozási díjat kell fizetni.

(2) Az ingatlan-nyilvántartási adatbázishoz történő csatlakozás — azaz a hozzáférési jogosultság biztosítása — az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényben meghatározott csatlakozási engedély és digitális belépési igazolvány birtokában lehetséges. A digitális belépési igazolvány az egyszeri csatlakozás technikai megvalósítása.

(3) Az egyszeri csatlakozás díja 62 500 Ft, amely 1 darab digitális igazolvány előállítását foglalja magában.

8. §

(1) Az adatátviteli hálózatot a FÖMI üzemelteti.

(2) A hálózaton történő adatszolgáltatást csak abban az esetben lehet igénybe venni, ha a felhasználó a szükséges technikai feltételekkel rendelkezik, és a szolgáltatás igénybevételeinek feltételeit rögzítő szolgáltatási szerződést köt a FÖMI-vel. Ez a szolgáltatási szerződés a szolgáltatásoknak csak azon körére terjedhet ki, amit a felhasználónak a hatályos és idevonatkozó jogszabályok egyébként is lehetővé tesznek.

(3) A csatlakozási díjat a szolgáltatási szerződés megkötésekor FÖMI előirányzat-felhasználási keret számlájára történő átutalási megbízással kell megfizetni.

9. §

(1) Az adatátviteli vonalon keresztül a következő szolgáltatások vehetők igénybe:

- a) betekintés tulajdoni lapba,
- b) tulajdoni lap másolat,
- c) térképmásolat,
- d) egyéb beadvány.

(2) Az adatátviteli vonalon történő adatszolgáltatásért díjat kell fizetni, amely az adat-, illetve szolgáltatás díjából és a hálózat használati díjából tevődik össze. A díjat e rendelet 1. számú mellékletének 2. táblázata tartalmazza.

(3) Az adatátviteli hálózati szolgáltatások igénybevételeért esedékes díj megfizetését a FÖMI előirányzat-felhasználási keret számlájára történő átutalással kell teljesíteni.

(4) Az adatátviteli hálózat használatáért fizetett díjat — a találatok díjának kivételével — a FÖMI a hálózat üzemeltetésére és fenntartására fordítja.

(5) Találat alatt a lekérdezés feltételeit kielégítő válaszokat kell érteni. Intervallumban (helyrajzi szám, postai cím stb. tartományban) történő lekérdezés esetén több találat is lehet.

(6) Az adatátviteli hálózat használatáért járó díjat díjmentes adatszolgáltatás esetében is meg kell fizetni.

(7) A FÖMI a találatok díját, valamint az adatszolgáltatási díjat a negyedévet követő első hó tizenötödik napjáig az adatszolgáltatásban érintett, területileg illetékes megyei földhivatal előirányzat-felhasználási keret számlájára átutalja.

10. §

(1) Csatlakozási engedéllyel rendelkező felhasználónak a rendszerben folyószámlája van, amelyen a lekérdezések és annak költségei, valamint a költségek kiegyenlítése folyamatosan követhető. A felhasználót a számla egyenlegéről havonta a FÖMI írásban tájékoztatja, amely fizetési felhívásként is szolgál. Amennyiben a számla kézhezvételétől számított 15 naptári napon belül a felhasználó fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, tartozása rendezéséig a hálózati szolgáltatásokat nem veheti igénybe.

(2) Ha a szolgáltatási szerződés azonnali hatályú felmondással szűnik meg, az adatátviteli hálózaton keresztül történő újbóli adatszolgáltatás igénybevétele csak új csatlakozási engedély és szolgáltatási szerződés alapján történhet.

11. §

Az e rendeletben és mellékletében meghatározott igazgatási szolgáltatási díjak az általános forgalmi adót tartalmazzák. A díjak számlázásánál a mindenkor hatályos általános forgalmi adó törvény szabályait kell alkalmazni.

12. §

A díj visszatérítése és a mulasztási bírság tekintetében az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény

a) 32. §-ának (2) bekezdésében foglaltak a díj visszatérítése tekintetében,

b) 34. §-ának (2)—(4) bekezdéseiben foglaltak a díj fizetésének módja tekintetében,

c) 34. §-ának (5) bekezdésében, illetve a 84—85. §-aiban foglaltakat a jegyzőkönyvkészítés tekintetében,

d) 82. §-ában foglaltak a mulasztási bírság tekintetében,

e) 83. §-ában foglaltakat a díjfizetés ellenőrzése tekintetében

általános szabályként értelemszerűen kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az ott nevesített illetékhivatal helyett

földhivatalt, illeték helyett díjat, lelet helyett jegyzőkönyvet kell érteni.

13. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba. Rendelkezéseit a hatálybalépését követően kezdeményezett ügyekben kell alkalmazni.

(2) A rendelet hatálybalépésével hatályát veszti a 12/1995. (V. 4.) FM rendelet 1. számú melléklet IV. 6. táblázat 61—1., 61—2., 62., 64—1., 64. tételszámai, a táblázathoz tartozó megjegyzések a)—b) pontjai, továbbá 4. számú mellékletének 1. és 2. pontjai.

Dr. Vonza András s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet a 41/2002. (V. 14.) FVM rendelethez

1. Ingatlan-nyilvántartási adatok szolgáltatásának díja

Tétel-szám	Az adat megnevezése	Mennyiségi egység	Díjtétel
1.	A földkönyv vagy földkönyv kivonat	ingatlan/darab	250 Ft
2.	Földkönyv vagy földkönyv kivonat tulajdonosi adatokkal kiegészítve	ingatlan/darab	500 Ft
3.	Területi összesítő	település	6250 Ft
4.	Csoportosított adatok	ingatlan/darab	625 Ft
5.	Hitelesítés nélküli tulajdoni lap másolat	ingatlan/darab	625 Ft

a) A földrésztetek méréséhez, kitűzéséhez és megosztásához szükséges ingatlan-nyilvántartási tartalomért — ingatlanonként — az 5. tételszám alatti díjat kell felszámítani.

b) A területi összesítő díjtétele 5000 darabot meg nem haladó ingatlannal rendelkező település összesítő adataira vonatkozik. Ha a település ingatlanszáma az 5000 darabot meghaladja, a díjtételt minden további megkezdett 1000 ingatlan után 15% -kal kell növelni.

c) A csoportosított adatok leválogatása a technikai lehetőségek függvényében teljesíthető.

d) A táblázatban szereplő díjtételek papír alapú adathordozóra kerültek meghatározásra. Számítástechnikai adathordozón (pl. mágneslemez) történő adatszolgáltatás esetében 6250 Ft díjhatárig 20%-kal, 6250 Ft díjhatár felett 10%-kal növelhető a díj mértéke, amely nem haladhatja meg a 150 000 Ft-ot.

2. Adatátviteli vonalon történő szolgáltatás díja

Földhivatali szolgáltatás	Hálózati használat díja	Adat/szolgáltatás díja
1. Betekintés a tulajdoni lapba	375 Ft+25 Ft/találat	Díjmentes
2. Hiteles tulajdoni lap másolat	250 Ft+25 Ft/találat	1996. évi LXXXV. törvény 28. § (1) bekezdése szerint
3. Térképmásolat	250 Ft+25 Ft/találat	63/1999. (VII. 21.) FVM—HM—PM együttes rendelet szerint
4. Egyéb beadvány	250 Ft	125 Ft

2. számú melléklet a 41/2002. (V. 14.) FVM rendelethez

Név	Számlaszám
Földmérési és Távérzékelési Intézet	10032000—01474527—00000000
Baranya Megyei Földhivatal	10024003—01409330—00000000
Bács-Kiskun Megyei Földhivatal	10025004—01409347—00000000
Békés Megyei Földhivatal	10026005—01409354—00000000
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Földhivatal	10027006—01409361—00000000
Csongrád Megyei Földhivatal	10028007—01409378—00000000
Fejér Megyei Földhivatal	10029008—01409385—00000000
Győr-Moson-Sopron Megyei Földhivatal	10033001—01409392—00000000
Hajdú-Bihar Megyei Földhivatal	10034002—01409402—00000000
Heves Megyei Földhivatal	10035003—01409419—00000000
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földhivatal	10045002—01409464—00000000
Komárom-Esztergom Megyei Földhivatal	10036004—01409426—00000000
Nógrád Megyei Földhivatal	10037005—01409433—00000000
Pest Megyei Földhivatal	10032000—01409323—00000000
Somogy Megyei Földhivatal	10039007—01409440—00000000
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földhivatal	10044001—01409457—00000000
Tolna Megyei Földhivatal	10046003—01409471—00000000
Vas Megyei Földhivatal	10047004—01409488—00000000
Veszprém Megyei Földhivatal	10048005—01409495—00000000
Zala Megyei Földhivatal	10049006—01409505—00000000
Fővárosi Földhivatal	10032000—01409316—00000000

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
42/2002. (V. 14.) FVM
rendelete**

**a földhivatalokról szóló 62/1999. (VII. 21.) FVM rendelet
módosításáról**

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 89. §-ának (1) bekezdésében, valamint a földügyi szakigazgatási tevékenységről és szervezetről szóló 68/1990. (IV. 4.) MT rendelet 1. §-a (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a földhivatalokról szóló 62/1999. (VII. 21.) FVM rendeletet (a továbbiakban: R.) az alábbiak szerint módosítom:

1. §

Az R. mellékletében

a) 3/1. sorszám alatt megjelölt Bácsalmási Körzeti Földhivatal illetékességi területe felsorolás kiegészül „Bácsborsod” szövegrésszel;

b) 3/2. sorszám alatt megjelölt Bajai Körzeti Földhivatal illetékességi területe felsorolásnál „Bácsborsod” szövegrész hatályát veszti;

c) 3/3. sorszám alatt megjelölt Kalocsai Körzeti Földhivatal illetékességi területe felsorolásnál „Dunaegyháza” és „Újsolt” szövegrész hatályát veszti;

d) 3/4. sorszám alatt megjelölt Kecskeméti Körzeti Földhivatal illetékességi területe felsorolásnál „Jakabszállás” és „Kunbaracs” szövegrész hatályát veszti;

e) 3/6. sorszám alatt megjelölt Kiskunfélegyházai Körzeti Földhivatal illetékességi területe felsorolás kiegészül „Jakabszállás”, „Móricgát” és „Jászszentlászló” szövegrésszel;

f) 3/7. sorszám alatt megjelölt Kiskunhalasi Körzeti Földhivatal illetékességi területe „Móricgát” és „Jászszentlászló” szövegrész hatályát veszti;

g) 3/8. sorszám alatt megjelölt Kunszentmiklósi Körzeti Földhivatal illetékességi területe felsorolás kiegészül „Dunaegyháza”, „Újsolt” és „Kunbaracs” szövegrésszel.

2. §

(1) Az R. mellékletében 4/1. sorszám alatt megjelölt Békési Körzeti Földhivatal megnevezés helyébe a

„4/3. Gyulai Körzeti Földhivatal Békési Kirendeltsége” megnevezés lép. A Békéscsabai Körzeti Földhivatal sorszáma 4/1-re, a Gyulai Körzeti Földhivatal sorszáma 4/2-re módosul.

(2) Az R. mellékletében 4/4. sorszám alatt megjelölt Mezőkovácsházai Körzeti Földhivatal megnevezés helyébe a „4/5. Orosházai Körzeti Földhivatal Mezőkovácsházai Kirendeltsége” megnevezés lép. Az Orosházai Körzeti Földhivatal sorszáma 4/4-re módosul.

(3) Az R. mellékletében 14/2. sorszám alatt megjelölt Budakörnyéki Földhivatal Érdi Kirendeltsége megnevezés helyébe az „Érdi Körzeti Földhivatal” megnevezés lép.

(4) Az R. mellékletében 14/12. sorszám alatt megjelölt Váci Körzeti Földhivatal Dunakeszi Kirendeltsége megnevezés helyébe a „Dunakeszi Körzeti Földhivatal” megnevezés lép.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Dr. Vonza András s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, az egészségügyi miniszter és a gazdasági miniszter 43/2002. (V. 14.) FVM—EüM—GM együttes rendelete

az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló 1/1996. (I. 9.) FM—NM—IKM együttes rendelet, valamint a dohánytermékek előállításáról, forgalmazásáról és ellenőrzéséről szóló 36/1996. (XII. 11.) FM—NM—IKIM együttes rendelet módosításáról

Az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény 27. §-ának (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló 1/1996. (I. 9.) FM—NM—IKM együttes rendeletet (a továbbiakban: Vhr.), valamint a dohánytermékek előállításáról, forgalmazásáról és ellenőrzéséről szóló 36/1996. (XII. 11.) FM—NM—IKIM együttes rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítjuk:

1. §

A Vhr. 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„1. § E rendelet alkalmazásában

1. *élelmiszer-biztonság*: annak biztosítása a termelés, az előállítás és a forgalmazás teljes folyamatában, hogy az élelmiszer nem veszélyezteti a fogyasztó egészségét, ha azt a rendeltetési célnak megfelelően készíti el és fogyasztja;

2. *tápanyag-összetételre vonatkozó állítás*: az élelmiszer jelölésének bármely olyan eleme, amely azt állítja, sugallja, vagy arra utal, hogy az élelmiszernek valamilyen, az állítással megjelölt táplálkozási tulajdonsága van, például energia-, fehérje-, zsír-, szénhidrát-, vitamin-, ásványianyagtartalma vonatkozásában.”

2. §

A Vhr. a következő 1/A. §-sal egészül ki:

„1/A. § Feldolgozott élelmiszert előállító új élelmiszer-előállító hely létesítése esetén — a vendéglátás és közétkeztetés kivételével — vagy a meglévő élelmiszer-előállító hely olyan mértékű átalakítása esetén, amely az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény (a továbbiakban: ÉT) 3. §-ának (1) bekezdésében előírt feltételek lényeges megváltozásával jár, az építésügyi engedélyezési eljárás során az illetékes megyei (fővárosi) állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: Állomás), az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) illetékes intézete, valamint a környezetvédelmi felügyelőség, illetve nemzeti park igazgatóság szakhatósági hozzájárulását a rendelet 1. számú melléklete szerinti adatok alapján adja meg.”

3. §

(1) A Vhr. 2. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Állomás a feldolgozott élelmiszert előállító élelmiszer-előállító hely működési engedélyét — a vendéglátás és közétkeztetés kivételével — a Szolgálat illetékes intézete, valamint a környezetvédelmi felügyelőség, illetve nemzeti park igazgatóság szakhatósági hozzájárulásával adja meg.”

(2) A Vhr. 2. §-a (3) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) A működési engedély iránti kérelmet az előállítás megkezdése előtt legalább 30 nappal az Állomáshoz kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell:]

„a) az előállítani kívánt élelmiszerek körének meghatározását, egyben annak kijelentését, hogy az élelmiszerek gyártmánylapjai a rendelet 2. számú melléklete szerint elkészültek, és azok az előállítás helyén a hatósági ellenőrzés számára hozzáférhetőek,”

(3) A Vhr. 2. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az Állomás a működési engedély kiadásáról, illetve visszavonásáról, valamint az e körben hozott minden intézkedéséről köteles értesíteni a 2. § (1) bekezdése szerinti

szakhatóságokat, az illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőseget, valamint a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőséget.”

4. §

A Vhr. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § Az 1/A. §-ban, illetve a 2. § (1) bekezdésében felsorolt eljárásokban a hatóságok, amennyiben ez a kérelem elbírálásához, illetve a szakhatósági hozzájárulás megadásához szükséges, helyszíni szemlét tartanak.”

5. §

A Vhr. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § Az engedélyezett adalékanyagok, mosó- és fertőtlenítőszeres, technológiai segédanyagok, élelmiszerekkel érintkező anyagok, csomagolóanyagok, új élelmiszerek, különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek, beleértve az étrendkiegészítő, valamint a funkcionális készítményeket (a továbbiakban: különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek) engedélyét újra kell értékelni, amennyiben azt új tudományos eredmények vagy a megváltozott felhasználási körülmények indokolják. Indokolt esetben az engedélyt vissza kell vonni vagy módosítani kell.”

6. §

A Vhr. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § Az élelmiszer-előállítás folyamatában az előállításnak olyan minőségbiztosítási, illetve élelmiszer-biztonsági rendszereket kell alkalmazni, amelyek biztosítják az élelmiszerek közegészségügyi, élelmiszer-higiéniai és minőségi megfelelőségét.”

7. §

(1) A Vhr. 12. §-ának (2)—(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek főbb típusait és az ezekkel szemben támasztott követelményeket a rendelet 8. számú melléklete tartalmazza.

(3) A tápanyag-összetételre vonatkozó állításokat a rendelet 9. számú melléklete tartalmazza. A MÉ az egyes élelmiszerek/élelmiszercsoportok vonatkozásában a rendelet 9. számú mellékletétől eltérő termékspecifikus követelményeket is meghatározhat. A 9. számú mellékletben szereplő tápanyag-összetételre vonatkozó állításoktól eltérő állítás nem használható. A 9. számú melléklet szerinti „csökkentett ... tartalmú” állítás mellett használható a „light” szó is. A „diétás” jelzöt kizárólag a 8. számú melléklet I.4. és I.5. pontjában, illetve a 9. számú melléklet 1., 2. c), 3. a),

3. c) és 4—8. pontjában felsorolt élelmiszereken lehet feltüntetni.

(4) A vitaminok, valamint ásványi anyagok felnöttek számára fogyasztásra ajánlott napi mennyiségét a MÉ előírásai tartalmazzák.”

(2) A Vhr. 12. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A- és D-vitamin csak étrendkiegészítő és funkcionális készítmények, valamint olyan élelmiszerek dúsítására, kiegészítésére használható, amelyeket A- és D-vitamint természetesen tartalmazó élelmiszerek helyett fogyasztanak.”

8. §

A Vhr. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § (1) A különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszer előállítása és/vagy forgalomba hozatala iránti kérelmet a rendelet 10. számú melléklete szerint az OÉTI-nek kell benyújtani. Az eljárás díjmentes.

(2) Az OÉTI a kérelem elbírálásához mintát, illetve a kérelem további kiegészítését kérheti.

(3) Ha az OÉTI a külön jogszabály szerinti igazgatási szolgáltatási díj befizetését és a teljes dokumentáció rendelkezésre bocsátását követő 30 napon belül nem nyilatkozik (az előállítás, illetve forgalmazás feltételhez kötése, megtiltása, illetve a termék módosítása), azt — az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 42. §-ának (2) bekezdése alapján — úgy kell tekinteni, hogy a különleges táplálkozási igényeket kielégítő élelmiszer előállítását és forgalomba hozatalát engedélyezte.

(4) A különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszert kizárólag a kérelemben megjelölt, működési engedéllyel rendelkező élelmiszer-előállító helyen szabad előállítani.”

9. §

A Vhr. 14. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az új élelmiszer előállításának és az import új élelmiszer forgalomba hozatalának engedélyezése iránti kérelmet a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszternek címezve, a rendelet 11. számú mellékletének megfelelően kell elkészíteni.

(2) Az új élelmiszer előállításának engedélyezése iránti kérelmet az Állomáson kell benyújtani, az Állomás beszerzi az OÉTI szakhatósági hozzájárulását. Az import új élelmiszer forgalomba hozatalának engedélyezése iránti kérelmet a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges mennyiségű mintával együtt az importálónak kell benyújtani az OÉTI-nél. Ha a benyújtott adatok, dokumentáció és információ nem elegendő a kérelem elbírálásához, az Állomás, illetve az OÉTI további kiegészítéseket kérhet.”

10. §

A Vhr. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § (1) Élelmiszert kizárólag olyan létesítményben szabad ionizáló energiával kezelni, amely az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVII. törvényben előírt engedélyeken kívül a 2. § (1) bekezdése szerinti működési engedéllyel is rendelkezik.

(2) Ionizáló energiával kizárólag fűszereket és növényi szármányokat szabad kezelni. A kezelés és a kezelt élelmiszer forgalomba hozatala során be kell tartani a MÉ vonatkozó előírásait.

(3) Élelmiszernek ionizáló energiával való kezelése nem helyettesítheti az élelmiszer előállítás során alkalmazott jó gyártási gyakorlatot.”

11. §

A Vhr. 19. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A forgalmazó felelős az élelmiszer előírt, illetve vállalt megfelelőségéért, ha az élelmiszer jelölésén kizárólag saját nevét és címét tünteti fel.”

12. §

A Vhr. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § (1) Az élelmiszert importáló kötelessége és felelőssége annak biztosítása, hogy az általa importált élelmiszer biztonságos és dokumentálható módon minden tekintetben kielégíti a magyar előírásokat.

(2) Az élelmiszert importáló köteles dokumentálni — az exportáló ország hatóságának bizonylatával, saját vizsgálattal, akkreditált magyar laboratórium vagy a hatósági élelmiszer-ellenőrzés vizsgálatával —, hogy az általa importált élelmiszer minden tekintetben kielégíti a magyar előírásokat.

(3) Az élelmiszert importáló köteles nyilvántartást vezetni az általa importált élelmiszerekről. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell az import élelmiszer nevét, a csomagolási egységek nagyságát, az előállító nevét és címét, a beérkezett tételek nagyságát, a beérkezés időpontját, a forgalmazók nevét és címét, valamint a (2) bekezdés szerinti dokumentumot.

(4) Az élelmiszert importáló tevékenységét az élelmiszer-ellenőrző hatóságok az előállítókra és a forgalmazókra megállapított szabályok szerint ellenőrzik.”

13. §

A Vhr. 25. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg a 25. § a következő (4) bekezdéssel egészül ki, ennek megfelelően a

(4)—(6) bekezdés számozása (5)—(7) bekezdésre változik:

„(2) A csomagolóanyag méretének arányban kell lennie a csomagolt nettó tömeggel vagy térfogattal.

(3) Egyes csomagolt élelmiszereket kizárólag a külön jogszabályban meghatározott tömegű vagy térfogatú egyedi fogyasztói csomagolási egységekben lehet forgalomba hozni.

(4) Az élelmiszer csomagolása tulajdonságaival (méret, megjelenés, alak, térfogat) nem vezetheti félre a fogyasztót.”

14. §

(1) A Vhr. 27. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az ionizáló energiával kezelt élelmiszer vagy ilyen energiával kezelt összetevőt tartalmazó élelmiszer jelölésében az élelmiszer megnevezésével vagy az összetevők felsorolásával egy látómezőben, jól láthatóan fel kell tüntetni az „ionizáló energiával kezelt” kifejezést. Feltüntethető emellett a jelölésben az ionizáló kezelést jelképező, a rendelet 14. számú melléklete szerinti nemzetközi jel is.”

(2) A Vhr. 27. §-a (5) bekezdése a) pontjának 1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[a) A hazai előállítású élelmiszereken]

„1. az élelmiszer előállítóját és az előállítás helyének címét, vagy”
(*kell feltüntetni.*)

15. §

A Vhr. 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az e rendeletben előírt jelöléseken túl az élelmiszer-előállító, illetve a forgalmazó bármely — e rendelet korlátozásait nem sértő, a fogyasztóknak az adott élelmiszerral kapcsolatos jobb tájékoztatását segítő — jelölést is feltüntethet. Az élelmiszernek meg kell felelnie az így feltüntetett jellemzőknek.”

16. §

A Vhr. 36. §-a (1) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Az élelmiszer-ellenőrző hatóságok a feladat- és hatáskörüknek megfelelően ellenőrző tevékenységük során jogosultak, különösen:]

„g) az előállító, forgalmazó által kialakított (saját vagy külső) minőség-ellenőrző rendszer és az ezzel elért eredmények vizsgálatára,”

17. §

A Vhr. a következő 38/A. §-sal egészül ki:

„38/A. § Az élelmiszer forgalomból való visszavonásának elrendelése esetén a visszavonás költségei az előállítót, illetve a forgalmazót terhelik.”

18. §

(1) A Vhr. 40. §-a (3) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) Ez a jogszabály a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykerében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a következő irányelvekkel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:]

„*a*) az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelve az élelmiszerek jelöléséről, megjelenéséről és reklámozásáról szóló tagállami jogszabályok közelítéséről,”

(2) A Vhr. 40. §-ának (3) bekezdése a következő *i*) ponttal egészül ki:

[(3) Ez a jogszabály a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykerében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a következő irányelvekkel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:]

„*i*) az Európai Parlament és a Tanács 1999/3/EK irányelve az ionizáló energiával kezelhető élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájáról.”

19. §

A Vhr. 1., 2., 6. és 11. számú melléklete e rendelet *1. számú melléklete* szerint módosul.

20. §

A Vhr. 8—10. számú melléklete helyébe e rendelet *2—4. számú melléklete* lép.

21. §

Az R. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § (1) Dohányterméket előállító új üzem létesítése esetén vagy a meglévő üzem olyan mértékű átalakítása esetén, amely az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény 3. §-ának (1) bekezdésében előírt feltételek lényeges megváltozásával jár, az építésügyi engedélyezési eljárás

során az illetékes megyei (fővárosi) állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: Állomás), az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes intézete, valamint a környezetvédelmi felügyelőség, illetve nemzeti park igazgatóság szakhatósági hozzájárulását az 1. számú melléklet szerinti adatok alapján adja meg.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt hatóságok, amennyiben ez a szakhatósági hozzájárulás megadásához szükséges, helyszíni szemlét tartanak.”

22. §

Az R. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § Az előállítónak — az előállítás megkezdése előtt — valamennyi dohánytermékről a 2. számú melléklet szerinti gyártmánylapot kell kiállítania.”

23. §

Az R. 1. számú mellékletének címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„*A dohányterméket előállító üzem létesítéséhez szükséges szakhatósági hozzájáruláshoz benyújtandó adatok*”

24. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba; egyidejűleg a Vhr. 4. §-a, 16. §-a, 23. §-ának (1) és (3) bekezdése, 33. §-ának (2) bekezdése és 12. számú melléklete, az R. 1. §-ának 9. pontja, valamint a Vhr. 2. számú mellékletének és az R. 2. számú mellékletének „Az Állomás jóváhagyó záradéka.” szövegrésze hatályát veszti.

(2) E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(3) A Vhr. 12. §-ának (2) és (3) bekezdésében, 27. §-ának (4) és (5) bekezdésében, illetve a Vhr. 9. számú mellékletében meghatározott előírásoknak nem megfelelő jelölésű csomagolóanyagok 2003. július 1-jéig használhatók fel. Az előírásoknak meg nem felelő csomagolóanyagban lévő élelmiszerek a minőségmegőrzési idejük lejártáig tarthatók forgalomban.

Dr. Vonza András s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter

Dr. Mikola István s. k.,
egészségügyi miniszter

Dr. Matolcsy György s. k.,
gazdasági miniszter

1. számú melléklet a 43/2002. (V. 14.) FVM—EüM—GM együttes rendelethez

1. A Vhr. 1. számú mellékletének címe helyébe a következő cím lép:

„Az élelmiszer-előállító hely létesítéséhez szükséges szakhatósági hozzájáruláshoz benyújtandó adatok”

2. A Vhr. 2. számú mellékletének III. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„III. Az élelmiszer jelölése”

3. A Vhr. 6. számú mellékletének „Növényolaj-előállítás”, „Hentes és mészáros tevékenység”, „Húsfeldolgozás”, „Sütőipari tevékenység”, „Malomipari tevékenység” és „Szikvízgyártás” sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az élelmiszer-előállító tevékenységikör megnevezése)	Minimális képzés			
	az Országos Képzési Jegyzékszerint	a korábbi jegyzékek szerint	szakma mestere minősítés	egyéb)
„Növényolaj-előállítás	Élelmiszeripari technikus (növényolaj-ipari szak)	Növényolaj-ipari technikus		
Hentes és mészáros tevékenység	Hentes és mészáros	Hús- és baromfiipari technikus	Hentes és mészáros mester	
Húsfeldolgozás	Hentes és mészáros	Hús- és baromfiipari technikus	Hentes és mészáros mester	
Sütőipari tevékenység	Sütő- és cukrásztechnikus, Pék, Pék-cukrász	Sütőipari technikus	Pék mester	
Malomipari tevékenység	Molnár	Malomipari és keverék-takarmány-gyártó technikus	Molnár mester	
Szikvízgyártás	Szikkvíz- és szénsavas üdítőital-készítő	Szikvízgyártó, Szikvízgyártó szakmunkás”		

4. A Vhr. 11. számú mellékletének címe és 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az új élelmiszer gyártási és az import új élelmiszer forgalomba hozatali engedély kérelem tartalma

A kérelemhez csatolni kell:

1. az előállítani kívánt új élelmiszer gyártmánylapját, import új élelmiszer esetén a termék leírását.”

2. számú melléklet

a 43/2002. (V. 14.) FVM—EüM—GM együttes rendelethez

„8. számú melléklet

az 1/1996. (I. 9.) FM—NM—IKM együttes rendelethez

Különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek, beleértve az étrend kiegészítőket és a funkcionális készítményeket

1. Különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek

1. Testtömegcsökkentés céljára előállított csökkentett energiatartalmú élelmiszerek

Részletesen: Magyar Élelmiszerkönyv 1—3—96/8 előírása.

2. Csecsemők és kisgyermek számára készült bébiételek és feldolgozott gabonalapú élelmiszerek

Részletesen: Magyar Élelmiszerkönyv 1—3—96/5 előírása.

3. Nagy izomerő kifejtését elősegítő, elsősorban sportolóknak, testépítőknek, nehéz fizikai munkát végzőknek szánt élelmiszerek

Ezen termékek fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi anyag és egyéb biológiailag fontos anyag összetevőit úgy állították össze, hogy könnyen hasznosuló formában tartalmazzák a megnövekedett tápanyagszükséglet fedezéséhez szükséges anyagokat, és összetételük, valamint a dokumentált vizsgálati eredmények, szakvélemények alapján hozzájárulnak a kitűzött cél eléréséhez. Az ilyen élelmiszerek csak a MÉ szerinti vitaminokat és ásványi anyagokat tar-

talmazhatják kiegészítőként a 12. § (5) és (6) bekezdése figyelembevételével.

4. Szénhidrát anyagcserezavarokban szenvedők számára készült diabetikus élelmiszerek

a) Az élelmiszer szénhidrát tartalma sütő- és tésztaipari készítményeknél legalább 30%-kal, egyéb élelmiszereknél legalább 50%-kal kevesebb, mint a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszeré.

b) Csokoládéra az a) pontban foglaltak nem vonatkoznak, de hozzáadott cukorként csak fruktózt tartalmazhatnak.

c) A sörök szénhidrát tartalma legfeljebb 0,75 g/100 ml lehet.

d) Az egyéb élelmiszerek hozzáadott mono- és diszaharidot vagy ilyen tartalmú anyagot nem tartalmazhatnak és természetes mono- és diszaharid tartalmuk legfeljebb 3% lehet.

e) Az a) és d) pontban közölt előírások a fruktózra nem vonatkoznak.

5. Lisztérzékenységekben szenvedők részére készült gluténmentes élelmiszerek

Az élelmiszer előállításánál nem használható búza, tönkölybúza, árpa, rozs, zab és ezek hibridjei vagy ezekből származó készítmények (beleértve a keményítőt és élelmi rostokat is), és előállításuk során biztosítani kell, hogy az említett gabonafélékből származó anyagok nem kerüljenek az élelmiszerbe.

II. Étrend kiegészítők és funkcionális készítmények

1. Étrend kiegészítő készítmények

Az étrend kiegészítő készítmények vitaminokat vagy ásványi anyagokat, vagy természetes antioxidánsokat tartalmaznak külön-külön, vagy kombináltan, és megjelenésük eltér a hagyományos élelmiszerektől, például kapszulába zárt vagy tablettázott vitamin, ásványi anyag stb. A készítmények lehetőséget adnak az étrendből hiányzó nutritív anyagok pótlására.

A készítmények egyszeri alkalomra ajánlott fogyasztási mennyisége legalább egy vitaminból vagy ásványi anyagból tartalmazza a felnőttek számára ajánlott napi beviteli mennyiség 33%-át, de az élelmiszer napi fogyasztásra ajánlott adagjában a vitaminok és ásványi anyagok mennyisége nem haladhatja meg a MÉ-ben meghatározott mennyiséget.

Nem felnőttek számára készülő étrend kiegészítők esetén az adott korcsoport számára megállapított fogyasztásra ajánlott napi mennyiséget kell figyelembe venni.

A deklarált értékeknek megfelelő vitamin és ásványi anyag koncentrációnak (a mérési hibák által meghatáro-

zott eltéréseken belül) a minőség-megőrzési idő végéig meg kell maradnia.

Az esszenciális elemek külön elbírálás alá esnek, és a dúsítás/kiegészítés mértéke az adott elem fiziológiás hatásainak figyelembevételével korlátozható a napi ajánlásban rögzített mennyiségen belül.

2. Funkcionális készítmények

A funkcionális készítmények a hagyományos élelmiszerekben előforduló, nem létfontosságú (nem esszenciális) anyagokat természetes forrásból izolált vagy dúsított formában tartalmazzák és megjelenésük eltér a hagyományos élelmiszerektől, például kapszula, tableta. A hagyományos felhasználás mellett nincs káros mellékhatásuk és az egészségre gyakorolt jótékony hatásuk tudományosan igazolt. Nem tartalmazhatnak a fogyasztók egészségét veszélyeztető anyagokat és fogyasztásuk élettani szempontból nem lehet hátrányos.”

3. számú melléklet

a 43/2002. (V. 14.) FVM—EüM—GM együttes rendelethez

„9. számú melléklet

az 1/1996. (I. 9.) FM—NM—IKM együttes rendelethez

A tápanyag összetételre vonatkozó állítások

1. Energiatartalommal kapcsolatos állítások

a) *Energiaszegény*: energiatartalom kevesebb, mint 170 kJ/100 g szilárd élelmiszer (40 kcal), illetve 85 kJ/100 ml folyadék (20 kcal) és a vele összehasonlítható élelmiszer energiatartalma jelentős.

b) *Energiamentes*: energiatartalom kevesebb, mint 17 kJ/100 ml folyadék (4 kcal) és a vele összehasonlítható élelmiszer energiatartalma jelentős.

c) *Csökkentett energiatartalmú*: energiatartalom legalább 30%-kal kevesebb, mint a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszer energiatartalma.

2. Fehérjetartalommal kapcsolatos állítások

a) *Fehérjeforrás*: 100 g szilárd élelmiszer fehérjetartalma legalább 10% NRV*, 100 g folyékony élelmiszer fehérjetartalma legalább 5% NRV*, vagy legalább 5% NRV* az élelmiszer 100 kcal energiát adó mennyiségében, vagy legalább 10% NRV* az élelmiszer egyszeri fogyasztási mennyiségében.

b) *Fehérjében gazdag*: az a) pontban foglalt értékek legalább kétszerese.

* NRV = Nutrient Reference Values (Tápanyag referencia érték). Referencia érték fehérje esetén: 50 g.

c) *Csökkentett fehérjetartalmú:* az élelmiszer fehérjetartalma legalább 25%-kal kevesebb, mint a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszeré.

3. Szénhidráttartalommal kapcsolatos állítások

a) *Cukormentes:* az élelmiszerben lévő mono- és diszaharidok mennyisége nem több, mint 0,5 g/100 g szilárd élelmiszer vagy 100 ml folyadék, és a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszer cukrot tartalmaz.

b) *Hozzáadott cukrot nem tartalmaz:* az élelmiszer hozzáadott cukrot, illetve olyan összetevőt, amely hozzáadott cukorral készül, nem tartalmaz, és a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszer hozzáadott cukorral készül.

c) *Laktózmentes vagy tejcukormentes:* a tejtermék laktóztartalma a fogyasztásra kész állapotban kevesebb, mint 0,1 g/100 g, vagy 100 ml és az azzal összehasonlítható hagyományos élelmiszer jelentős mennyiségű laktózt tartalmaz.

4. Zsírtartalommal kapcsolatos állítások

a) *Zsírszegény:* az élelmiszer zsírtartalma kevesebb, mint 3 g/100 g szilárd élelmiszer, illetve 1,5 g/100 ml folyadék és a vele összehasonlítható élelmiszer jelentős mennyiségű zsírt tartalmaz.

b) *Zsírmentes:* az élelmiszer zsírtartalma kevesebb, mint 0,15 g/100 g, vagy 100 ml és a vele összehasonlítható élelmiszer jelentős mennyiségű zsírt tartalmaz.

c) *Csökkentett zsírtartalmú:* az élelmiszer zsírtartalma legalább 25%-kal kevesebb, mint a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszeré.

5. Telített zsírsavakkal kapcsolatos állítások

a) *Telített zsírsavakban szegény:* az élelmiszer telített zsírsavtartalma nem több mint 1,5 g/100 g szilárd élelmiszer, illetve 0,75 g/100 ml folyadék és az energiatartalom legfeljebb 10%-a származhat telített zsírsavakból.

b) *Telített zsírsavmentes:* az élelmiszer telített zsírsavtartalma nem több mint 0,1 g/100 g, vagy 100 ml.

c) *Csökkentett telített zsírsavtartalmú:* az élelmiszer telített zsírsavtartalma legalább 25%-kal kevesebb, mint a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszeré.

6. Koleszterintartalommal kapcsolatos állítások

a) *Koleszterinszegény:* az élelmiszer koleszterintartalma kisebb, mint 20 mg/100 g szilárd élelmiszer vagy 10 mg/100 ml folyadék és a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszer koleszterintartalma jelentős.

b) *Koleszterinmentes:* az élelmiszer koleszterintartalma kisebb, mint 5 mg/100 g szilárd élelmiszer vagy 5 mg/100 ml folyadék és a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszer koleszterintartalma jelentős.

c) *Csökkentett koleszterintartalmú:* az élelmiszer koleszterintartalma legalább 25%-kal kevesebb, mint a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszeré.

Mindhárom állítás esetén követelmény, hogy a telített zsírsavak mennyisége ne haladja meg az 1,5 g/100 g (szilárd élelmiszer), illetve a 0,75 g/100 ml (folyadék) értéket, és a telített zsírokból származó energia mennyisége legfeljebb 10 energia % legyen.

7. Só- vagy nátriumtartalommal kapcsolatos állítások

a) *Sószegény/nátriumszegény:* az élelmiszer nátrium tartalma legfeljebb 120 mg/100 g.

b) *Kifejezetten só- vagy nátriumszegény:* az élelmiszer nátriumtartalma nem több mint 40 mg/100 g.

c) *Só- vagy nátriummentes:* az élelmiszer nátriumtartalma legfeljebb 5 mg/100 g.

d) *Csökkentett nátriumtartalmú:* az élelmiszer nátrium tartalma legalább 25%-kal kevesebb, mint a vele összehasonlítható hagyományos élelmiszeré.

Az a)–c) pontokban foglalt állítások akkor alkalmazhatók, ha a velük összehasonlítható élelmiszerek jelentős mennyiségű só/nátriumot tartalmaznak.

8. Élelmi rosttartalommal kapcsolatos állítások

a) *Élelmi rost forrás:* az élelmiszer élelmi rost tartalma legalább 3 g/100 g vagy 1,5 g/100 kcal (0,375 g/100 kJ) és 3 g/egyszeri fogyasztási mennyiség.

b) *Élelmi rostban gazdag:* az élelmiszer élelmi rost tartalma 6 g/100 g vagy 3 g/100 kcal (0,714 g/100 kJ) és 6 g/egyszeri fogyasztási mennyiség.

9. Vitamin- és ásványianyag-tartalommal kapcsolatos állítások

a) *Vitamin/ásványi anyag forrás:* az élelmiszer vitamin-, ásványianyag-tartalma legalább 15 RDA %/100 g szilárd élelmiszer, 7,5 RDA %/100 ml folyadék vagy 5 RDA %/100 kcal (1,2 RDA %/100 kJ) és legalább 15 RDA % az egyszeri fogyasztási mennyiségben.

b) *Vitaminban/ásványi anyagban gazdag:* a vitamin/ásványi anyag forrásnál leírt értékek legalább kétszerese.

Az így jelölt élelmiszerek egyszeri fogyasztási mennyisége legalább egy vitaminból vagy ásványi anyagból tartalmazza a napi fogyasztási ajánlás a) pontban foglalt értékeit, de nem haladhatja meg a napi ajánlott mennyiséget.

A *multivitamin* jelző csak abban az esetben használható, ha a deklarált vitaminok száma legalább 4, és ezek közül legalább kettőnek a mennyisége — az egyszeri alkalommal fogyasztott adagban — eléri a felnőttek számára fogyasztásra ajánlott napi mennyiség a) pontban foglalt értékeit.

Nem felnőtteknek szánt élelmiszerek esetében az adott korcsoport számára megállapított fogyasztásra ajánlott napi mennyiséget kell figyelembe venni, pl. bébiételek, bébitalok.

A deklarált értékeknek megfelelő vitamin és ásványi anyag koncentrációnak (a mérési hibák által meghatározott eltéréseken belül) a minőségmegőrzési idő végéig meg kell maradnia.”

*4. számú melléklet**a 43/2002. (V. 14.) FVM—EüM—GM együttes rendelethez**„10. számú melléklet**az 1/1996. (I. 9.) FM—NM—IKM együttes rendelethez***A különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek (beleértve az étrend kiegészítőket, és a funkcionális készítményeket) előállítására és forgalomba hozatala iránti kérelem tartalma**

A különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerek előállítása és forgalomba hozatala iránti kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

1. Az élelmiszer-előállító/importáló nevét, címét.

2. Az élelmiszer-előállító hely címét.

3. Magyarországon való előállítás esetén az előállítani kívánt különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszer gyártmánylapját.

4. Import élelmiszer esetén az élelmiszer magyar nyelvű címketervét, összetételét, minőségi jellemzőit, esetleges besorolását, minősítését az előállító országban.

5. Hazai előállítású élelmiszer esetén az ÁNTSZ megyei, fővárosi intézetének szakhatósági állásfoglalását arról, hogy az előállítás közegészségügyi feltételei — gluténmentes élelmiszer esetén a szükséges elkülönítés is — biztosítva vannak.

Funkcionális készítmények esetében a következőket is csatolni kell:

1. Az élelmiszer rendeltetésének leírását.

2. Az élelmiszer várható hatásait, ismert mellékhatásait dokumentáló tudományos szakirodalmat, szakhatósági véleményt stb.”

—————

**A nemzeti kulturális örökség
miniszterének
15/2002. (V. 14.) NKÖM
rendelete**

**egyres ingatlanok műemlékké nyilvánításáról,
illetőleg műemléki védettség megszüntetéséről**

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 32. §-a alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest, VII. kerület Károlyi krt. 3/A. számú alatti 34522/A/2 hrsz.-ú filmszínház ingatlant.

(2) Műemléki környezetként a 34522 hrsz.-ú ingatlan többi részét jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket III. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja az 1911—13-ban emelt épületben Domány Ferenc tervei alapján 1938-ban létesített filmszínház építészeti, belsőépítészeti értékeinek védelme.

2. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest, VIII. kerület Salgótarjáni út 30. szám alatti 38821/5 hrsz.-ú temetőingatlant.

(2) Műemléki környezetet nem jelölök ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket II. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja az 1874-ben megnyitott és az 1950-es évek végén lezárt izraelita temetőben található tradicionális sírkövek, illetve a századfordulóra jellemző eklektikus és szecessziós sírművészet művészi igényességű síremlékeinek műemléki védelme, különös tekintettel a Lajta Béla által tervezett síremlékekre, kapuépítményre és szertartási épületre, valamint a Vidor Emil, Maróti Géza, Körössy Albert, Fellner Sándor, Alpár Ignác, Donáth Gyula, Gardos Aladár és Gerster Kálmán tervei alapján készült síremlékekre.

3. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest, XIII. kerület Váci út 172. szám alatti 25941 hrsz.-ú ingatlant.

(2) Műemléki környezetként a 26091 és 26092 hrsz.-ú ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket III. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja a Hőnig Dezső tervei alapján 1911 és 1913 között emelt Fertőtlenítő Intézet homlokzati, belsőépítészeti értékeinek védelme.

4. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest, XIV. kerület Kolumbusz utca 54/A, illetve 54/B szám alatti 31630/1, 2 hrsz.-ú ingatlanokat.

(2) Műemléki környezetként a 31631 és a 31629/1, 2 hrsz.-ú ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket III. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja az 1941—42-ben épült ikervilla építészeti értékeinek védelme.

5. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest, XXI. kerület, Szent Imre tér 22. szám alatti 209610 hrsz.-ú ingatlant.

(2) Műemléki környezetet nem jelölök ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket III. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja a Nyíri István tervei szerint 1949—51-ben épült Posta építészeti, belsőépítészeti értékeinek védelme, a pénztárterem falát díszítő freskónak, Szőnyi István alkotásának megőrzése.

6. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest, XXI. kerület, Szent Imre tér 23. szám alatti 209611 hrsz.-ú ingatlant.

(2) Műemléki környezetet nem jelölök ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket III. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja az 1950—53 között Szrogh György tervei szerint épült Rendőrkapitányság építészeti, belsőépítészeti értékeinek védelme, az előcsarnokban lévő, Medgyessy Ferenc által készített kerámia dombrómű megőrzése.

7. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1. szám alatti 248 hrsz.-ú ingatlant.

(2) Műemléki környezetet nem jelölök ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket II. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja az 1941—44 között Schmiédli Ferenc és Molnár Tibor tervei alapján épült kultúrház és a hozzá tartozó képzőművészeti alkotások, Metky Ödön Kézay Simont és Kálti Márkot ábrázoló szobra, Bory Jenő és B. Lőte Éva Ybl Miklóst ábrázoló reliefje, valamint Aba Novák Vilmos „Magyar—francia történelmi kapcsolatok” című pannója értékeinek védelme, együttesének megőrzése.

8. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Hajdú-Bihar megye, Debrecen város, Méliusz terén, 6465 hrsz. alatti ingatlanon álló református templomot. A műemléki védelem kiterjed az ingatlan egészére, valamint a templom berendezésére és a tartozékokra is.

(2) Műemléki környezetként a 6434, 6435, 6436, 6460, 6461, 6462/2, 6463, 6464, 6766, 6767, 6768, 6771, 6822, 6823, 6824, 6825, 6826, 6827/1, 6828, 8816, 8817 és 8818 hrsz.-ú ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket II. kategóriába sorolom.

(4) A védelem célja az 1887-ben Pecz Samu tervei alapján neogótikus stílusban épült református templom építészeti értékeinek megőrzése, berendezéseinek, orgonájának és falfestésének belsőépítészeti értékvédelme, továbbá a környezet hagyományos beépítésének, településképezetének megőrzése.

9. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Hajdú-Bihar megyei Hencida település, Kossuth u. 48. szám alatti 1 hrsz.-ú református templomot.

(2) Műemléki környezetként a 2, 3/1, 3/2, 4, 6, 15, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35/1, 35/2, 36, 37/1, 37/2, 37/3, 37/4, 38, 172/4, 173, 174 és 175 hrsz.-ú ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket a II. kategóriába sorolom.

(4) A védelem célja a 18. század végén épült református templom építészeti értékeinek, belső berendezésének védelme, valamint a környezetében kialakult település-szerkezet megóvása.

10. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Pest megyei Vác Spinyér hegyén lévő 20733 és 20734 hrsz.-ú ingatlanokat, a Szent Kereszt kápolnát, a keresztet és a szőlőlakot.

(2) Műemléki környezetként a 20659/2; 20660; 20731/2; 20731/18; 20735/1; 20735/2 hrsz.-ú ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket III. kategóriába sorolom.

(4) A műemléki védelem célja a XVIII. század közepén épült kápolna, szőlőlak és kereszt barokk együttese építészeti értékeinek megőrzése.

11. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Tákos község Bajcsy-Zsilinszky u. 53. szám 42 hrsz. alatti lakóépületet és magtár-sütőházat.

(2) Műemléki környezetként a 43 és 44 hrsz.-ú ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemléki bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket a III. kategóriába sorolom.

(4) A műemléki védelem célja a műemlék templom mellett álló közel 200 éves, gazdagon díszített módos gazdaház építészeti értékeinek megőrzése.

12. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Veszprém megyei Monoszló, 403. helyrajzi számú ingatlanon lévő pincét és présházat. A védelem a földrészlet egészére kiterjed.

(2) Műemléki környezetként a Monoszló 401/16, 401/17, 401/18, 401/19 helyrajzi számú ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket a III. kategóriába sorolom.

(4) A műemlékké nyilvánítás célja a jellegzetes Balatonfelvidéki gazdasági épület építészeti értékeinek megőrzése.

13. §

(1) Megszüntetem az Abony, Szolnoki u. 16/A. (hrsz.: 2392) szám alatti ingatlan műemléki védetségét.

(2) Az egykori klasszicista kúria — szabálytalan átépítés következtében — eredeti formáját és alkotóelemeit elvesztette, ezért a védelem fenntartása nem indokolt.

14. §

(1) Megszüntetem a Veszprém megyei Balatonkenese nagyközség, Kossuth u. 16. szám, 1059. helyrajzi szám alatti lakóépület 5445 törzsszámú, valamint a Kossuth u. 40. szám, 1086. helyrajzi szám alatti lakóépület 5446 törzsszámú műemléki védetségét.

(2) Az 1985-ös berhidai földrengés során a két népi lakóépület helyreállíthatatlan károkat szenvedett, megsemmisült.

15. §

(1) Megszüntetem a Veszprém megyei Bánd település, 050/11 helyrajzi szám alatti ingatlanon álló épületegyüttes

és a hozzá tartozó Szentgál, 062/4 helyrajzi szám alatti terület 5468 törzsszámú műemléki védetségét.

(2) Az egykori Lauer-féle fűrészmalom belső berendezését a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság 1982-ben gyűjteménybe helyezte, a malom épülete megsemmisült. A megmaradt, rossz műszaki állapotú és jelentősen átalakított melléképületek nem indokolják a védelem fenntartását.

16. §

Az e rendeletben műemléki védelem alá helyezett építmények fenntartásáról, jó karban tartásáról a műemlék tulajdonosa, vagy kezelője, illetve a tulajdonosi jogok gyakorlója, továbbá jogszabályban meghatározott esetekben ingyenes használója a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény szerint köteles gondoskodni.

17. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Rockenbauer Zoltán s. k.,
a nemzeti kulturális örökség minisztere

**A nemzeti kulturális örökség
miniszterének
16/2002. (V. 14.) NKÖM
rendelete**

felügyeleti jogok átruházásáról

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 13. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A Műemlékek Állami Gondnoksága és az Állami Műemlék-helyreállítási és Restaurálási Központ feletti — az R. 13. § (3) bekezdésének a) — d) pontjaiban foglalt — felügyeleti jogokat a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal részére mint középírányító szervre ruházom át.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Rockenbauer Zoltán s. k.,
a nemzeti kulturális örökség minisztere

III. rész HATÁROZATOK

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 62/2002. (V. 14.) KE határozata

határőr dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről

A belügyminiszter előterjesztésére *Seres József* határőr dandártábornok szolgálati viszonyát — érdemei elismerése mellett — a törvény erejénél fogva, 2002. május 11-i hatállyal megszüntetem, és nyugállományba helyezem.

Budapest, 2002. május 10.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

KEH ügyszám: V-5/1811/2002.

A Kormány határozatai

A Kormány 1050/2002. (V. 14.) Korm. határozata

a közoktatás tankönyvellátásához 2002. évben szükséges állami készfizető kezeségvállalásról

1. A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 33. és 42. §-ában, valamint a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján a közoktatás megfelelő időben történő tankönyvellátásához — 2002. naptári évben szükséges, kereskedelmi kamatú, legfeljebb összesen 496 millió forint összegű hitel és annak járulékai visszafizetésére — készfizető állami kezességet vállal. Az összeg a közoktatás közismereti és szakmai tankönyveinek kiadásához igénybe vehető hitelek egyaránt tartalmazza. A hitel kizárólag a

2002/2003. tanévi tankönyvek gyártására, a tankönyvjegyzéken szereplő művek első ízben történő megjelentetéséhez és utánnomlásához, valamint azokra az előkészületi munkálatokra használható fel, amelyek a 2003/2004. tanévi tankönyvjegyzékre felkerülő kéziratok szerzői jogot érintő tételeinek kifizetését szolgálják.

2. A készfizető kezességet (a továbbiakban: kezesség) a hitelintézetek ezáltal biztosítható hitelnyújtási szándéka, továbbá a várhatóan elérhető kedvezőbb kamatozás indokolja.

3. A kezességvállalás feltételei:

a) A kezességgel biztosított hitel felvevői azok a tankönyvet megjelentető, forgalmazó kiadók lehetnek, amelyek tankönyvei a közoktatás közismereti vagy szakmai tankönyvjegyzékén szerepelnek, és eleget tesznek a hitel-felvételhez szükséges adatszolgáltatási kötelezettségüknek. A kiadó az előző évi tankönyvforgalma (áfa nélküli) értékének maximum 60%-át kaphatja meg állami kezességvállalással biztosított hitelként. A kiadó által jelzett 2002/2003. évi tankönyvrendelésre vonatkozó adat $\pm 5\%$ -ban térhet el az Oktatási Minisztérium adatbázisában lévő megrendelés állománytól. Amennyiben 5%-nál nagyobb eltérés mutatkozik, a kiadónak igazolnia kell az Oktatási Minisztérium felé a tényleges megrendelés állományt.

b) Nem vehet fel hitelt állami készfizető kezességvállalás mellett az a kiadó, amely ugyanilyen jogcímen már költségvetési támogatásban részesült vagy részesülni fog, továbbá az előző tanév tankönyveinek gyártásához felvett hitelét 2002. november 30-áig nem fizette vissza, valamint amelyek a korábbi kezessége beváltásra került. Azon kiadók tekintetében, amelyek a könyveik előállításához az előző évben az ún. tartós tankönyv pályázat keretében vissza nem térítendő támogatást kaptak, és a támogatás összegének a kiutalása a hitelkérelem benyújtásáig megtörtént, az igénybe vehető hitel mértékét a pályázaton elnyert összeggel csökkenteni kell.

c) A kezességvállalási szerződésben minden esetben szerepelnie kell, hogy a hitelt mely tanév tankönyveihez vették fel.

d) A 3. pontban foglalt feltételek teljesítését a kezességvállalási szerződésben — a kezes aláírása előtt — az Oktatási Minisztérium ellenjegyzésével igazolja.

4. A hitelnyújtó hitelintézet csak Magyarországon működő, bejegyzett, hazai székhelyű bank lehet. Feltétel továbbá, hogy a hitel tényleges díja nem lehet magasabb a mindenkori jegybanki alapkamat $+0,5\%$ -ánál. A hitel tényleges díja alatt a hitel kamatát, egyéb költségeit — ideértve a kamatfizetés gyakoriságából adódó többletköltségeket — együttesen kell érteni. A hitel tényleges díja egy éven belül lejárató hitelek esetén lineáris diszkontálással kerül kiszámításra a 365 napos év alapján.

5. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 42. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kormány elrendeli, hogy a jelen határozat hatálya

alá tartozó — állami készfizető kezességvállalással biztosított pénzeszközökből végrehajtott — beszerzésekre a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

6. A Kormány a közoktatás tankönyvellátásának közfeladat jellegét figyelembe véve — a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 43. § (2) bekezdése és az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 151/1996. (X. 1.) Korm. rendelet 3. §-ának (4) bekezdése alapján — eltekint a kezességvállalási díj kikötésétől, valamint a külön biztosítékra vonatkozó szerződés aláírásától.

7. A Kormány a 151/1996. (X. 1.) Korm. rendelet 3. §-ának (2) bekezdésében lévő felhatalmazás alapján eltekint az ugyanazon bekezdésben a kiadóknak a hitelintézet kiválasztásának versenyeztetésére vonatkozó kötelezettség előírásaitól, mivel a közoktatási tankönyvellátás feladata ezt fokozottan indokoltá teszi.

Felelős: pénzügyminiszter
oktatási miniszter

Határidő: folyamatos

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

A Kormány 1051/2002. (V. 14.) Korm. határozata

**a cigányság életkörülményeinek
és társadalmi helyzetének javítására irányuló
középtávú intézkedéscsomagról szóló
1047/1999. (V. 5.) Korm. határozat végrehajtásának
egységes szakmai és pénzügyi utókövetési rendszeréről**

A Kormány egyetért azzal, hogy az 1073/2001. (VII. 13.) Korm. határozattal módosított, a cigányság életkörülményeinek és társadalmi helyzetének javítására irányuló kö-

zéptávú intézkedéscsomagról szóló 1047/1999. (V. 5.) Korm. határozat végrehajtására vonatkozóan épüljön ki egy egységesített szakmai beszámolórendszer, továbbá kerüljön kidolgozásra a feladatok megvalósítását értékelő egységes szakmai és pénzügyi utókövetési rendszer koncepciója. Ennek érdekében

1. a cigányság életkörülményeinek és társadalmi helyzetének javítására irányuló középtávú intézkedéscsomagról szóló 1047/1999. (V. 5.) Korm. határozatban foglalt feladatok végrehajtásáról az érintett tárcák az e határozat *mellékleteiben* foglalt adatlapokon kötelesek beszámolni a Cigányügyi Tárcaközi Bizottságnak;

Felelős: érintett miniszterek

Határidő: 2002. évi beszámolási kötelezettségnek megfelelően

2. felhívja a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnökét, hogy dolgozza ki a cigányság életkörülményeinek és társadalmi helyzetének javítására irányuló középtávú intézkedéscsomagról szóló 1047/1999. (V. 5.) Korm. határozattal kapcsolatos egységes szakmai és pénzügyi utókövetési rendszer koncepcióját;

Felelős: Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal
elnöke

Határidő: 2002. október 31.

3. felhívja a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnökét, hogy a 2. pont szerinti feladat hatékony előkészítése érdekében, az igazságügy-miniszterrel együttműködve vizsgálja meg egy, a cigányság életkörülményeinek és társadalmi helyzetének javítására irányuló középtávú intézkedéscsomagról szóló 1047/1999. (V. 5.) Korm. határozattal érintett valamennyi programbonyolítóra vonatkozó egységes adatszolgáltatást előíró jogszabály kidolgozásának lehetőségét és tartalmát.

Felelős: Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal
elnöke
igazságügy-miniszter

Határidő: 2002. október 31.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

2. számú melléklet az 1051/2002. (V. 14.) Korm. határozathoz

Adatszolgáltató intézmény megnevezése:

.....

Szakmai beszámoló

*a cigányság életkörülményeinek és társadalmi helyzetének javítására irányuló
középtávú intézkedéscsomagról szóló
1073/2001. (VII. 13.) Korm. határozattal módosított 1047/1999. (V. 5.) Korm. határozat,
illetve mellékletének ..... pontja szerinti feladat végrehajtásáról
(Egységesített adatlap)*

1. A konkrét feladat megvalósításának tartalmi elemei:

(A középtávú intézkedéscsomagban meghatározott feladat végrehajtásának lényegi, áttekinthető, vázlatos összefoglalója.)

2. A program időtartama:

(A feladat végrehajtása megkezdésének és befejezésének időpontja, ütemezése, a program folyamatos, rövid, közép- vagy hosszú távú-e.)

3. A program ütemezésének módosítása, áthúzódása:

4. Helyszín érintett romák célcsoportja, becült száma, aránya:

[Helyszín (megye, város, falu), érintett roma célcsoport meghatározása, becült száma, aránya (amennyiben nem csak romákat érintett a program, úgy a részt vevő romák becült százalékos aránya), mindhárom kérdésnél mind a tervezett, mind a ténylegesen megvalósult adatok.]

Tervezett	Tényleges
Célcsoport:	Célcsoport:
Becült szám, arány:	Becült szám, arány:

5. Felhasznált költségvetési és egyéb források, költségvetési hely megjelölésével:

(A felhasznált költségvetési forrásnál meg kell említeni a feladat végrehajtásának összköltségét, költségvetési helyét, megjelenítve a saját erőt, a támogatásokat, támogatók körét.)

Költségvetési hely:
Egyéb forrás (származás + összeg):
Összes költség:
Támogatók köre:
Támogatás módja:
Program támogatási formái (nyílt, meghívásos pályázat, vezetői döntés stb.):
Saját erő:
Bevont egyéb források (Európai Unió, PHARE, Világbank stb.):

6. A megvalósítás szervezeti/intézményi háttere, együttműködő partnerek:

[Fel kell tüntetni a program végrehajtásában közreműködő szervezeteket (pl. Munkaügyi Központ, önkormányzat, kisebbségi önkormányzat, Megyei Területfejlesztési Tanács, civil szervezetek, egyházak, közalapítványok, média).]

7. A program fenntarthatósága, folyamatos működésének garanciái:

[A program folyamatos végrehajtásának pénzügyi és intézményi garanciái, meglévő feltételei (pl. források, személyi, tárgyi feltételek, intézményi háttér, együttműködési megállapodás, új támogatók felkutatása).]

Források:
Személyi, tárgyi feltételek:
Intézményi háttér:
Új támogatók:

8. A következő években megvalósítható kapcsolódó feladatok, tervezett források:

[A feladatokhoz kapcsolódó egyéb programok végrehajtásának pénzügyi forrásigénye (továbbfejlesztés iránya, bővítés, új program stb.).]

9. A megvalósított feladat kommunikálása:

[A végrehajtott feladatra vonatkozó kommunikáció (országos napilap, helyi újság, konferencia, rádió, tv, közlemény, kiadvány stb.).]

10. A program szakmai ellenőrzésének módja, a végrehajtás megkezdésétől:

(A feladat végrehajtásának folyamatát a programfelelős milyen indikátorokkal segíti, ellenőrzi.)

11. A program végrehajtása során felmerült problémák:

[Fel kell tüntetni minden olyan felmerült problémát, ami akadályozhatja a sikeres megvalósítást (pl. pénzügyi, személyi).]

12. Szakmai értékelés:

(A programfelelős értékelése, intézményértékelés, a monitor értékelése, a célcsoport és a roma szervezet értékelése a feladat végrehajtásáról, annak hasznosulásáról, javaslatok a program jövőjére vonatkozóan.)

13. A program indikátorai önértékelése, a roma szervezet értékelése, hatékonyság, hatásosság mérésének módszerei:

14. Programért, illetve a végrehajtásért felelős személy neve, elérhetősége:

Dátum:.....

P. H.

.....
aláírás

**A Kormány
1052/2002. (V. 14.) Korm.
határozata**

**a Debrecenben felépítendő új, többcélú
rendezvénycsarnok felépítésével összefüggő egyes
beruházások finanszírozásához kapcsolódó pótlólagos
állami kezességvállalásról**

1. A Kormány a Debrecen Rendezvénycsarnok Beruházó Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye: 4028 Debrecen, Tüzér u. 4., cégjegyzékszám: 09 09 008449, adószáma: 12756162-2-09) (a továbbiakban: kötelezett) által a 2002. évi felnőtt tornász világbajnokság megrendezése feltételeinek biztosítása érdekében felvételre kerülő bankhitelt készfizető kezességvállalással biztosítja.

2. A Kormány a fenti célok megvalósítása érdekében az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 33. §-ának (1) bekezdése és a 42. §-a, illetve a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdése alapján, a 151/1996. (X. 1.) Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően készfizető kezességet vállal a Debrecenben felépítendő új, többcélú rendezvénycsarnok felépítésével összefüggő egyes beruházások finanszírozása céljából a kötelezett által felveendő 600 millió Ft hitel és a hozzá kapcsolódó kamat, valamint egyéb járulékos költségek erejéig a *mellékletben* foglaltak szerint.

3. A kötelezettnek a hitel nyújtására legalább három pénzügyintézet hitelajánlatát be kell kérni.

4. A készfizető kezességet a Debrecenben felépítendő új, többcélú rendezvénycsarnok felépítésének és a meglévő Hódos Imre Sportcsarnok felújításának finanszírozására vonatkozó, kedvező feltételek mellett megkötendő hitelszerződések megkötéséhez és teljesítéséhez, valamint a beruházás határidőben történő befejezéséhez fűződő érdekek indokolja.

5. A Kormány a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 43. §-ának (2) bekezdésében, valamint a 151/1996. (X. 1.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a kezességvállalási díj megfizetésétől eltekint.

6. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

Melléklet

az 1052/2002. (V. 14.) Korm. határozathoz

**Adatlap a Kormány központi költségvetés terhére
történő egyedi kezességvállalásaihoz**

1. Felhatalmazás megjelölése: 2000. évi CXXXIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdése.

2. Nemzeti érdekek megnevezése: a Debrecenben felépítendő többcélú rendezvénycsarnok felépítésének zökkenőmentes lebonyolításához, illetve az ezzel lehetővé váló, a 2002. évi felnőtt Tornász Világbajnokság megrendezéséhez fűződő nemzeti érdek.

3. Kezességvállalás indoka: Debrecenben felépítendő többcélú rendezvénycsarnok felépítésének és a meglévő Hódos Imre Sportcsarnok felújításának kedvező feltételekkel történő finanszírozása.

4. Kezességvállalás mértéke vagy összege: legfeljebb 600 millió Ft-os hitel és a hozzá kapcsolódó kamat, valamint egyéb járulékos költségek.

5. Kezességvállalás feltételei: a 151/1996. (X. 1.) Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően, kezességvállalási díj kikötése nélkül.

6. Közbeszerzésről szóló törvény alkalmazása: nem tartozik a Kbt. hatálya alá.

7. Hitelfelvevő vagy fizetésre kötelezett megnevezése: Debrecen Rendezvénycsarnok Beruházó Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye: 4028 Debrecen, Tüzér u. 4., cégjegyzékszám: 09 09 008449).

8. Hitelnyújtó megnevezése: versenyeztetés útján kerül kiválasztásra, legalább 3 ajánlat beszerzésével.

9. Kezesség típusa: készfizető kezesség.

10. A típus megválasztásának indoka: a beruházás határidőben történő befejezéséhez, valamint a kedvező feltételekkel történő hitelfelvételhez fűződő érdek indokolja.

11. A kezességvállalással biztosított fizetési kötelezettség tőkeösszegének esedékessége évenként: a versenyeztetés útján kiválasztandó pénzügyintézetel kötendő hitelszerződés szerint.

12. A kezességvállalással biztosított fizetési kötelezettség tőkeösszege és járulékaik együttes összegének esedékessége évenként: a versenyeztetés útján kiválasztandó pénzügyintézetel kötendő hitelszerződés szerint.

13. A kezesség érvényesítésének valószínűsége évenként: 0.

14. A kezességre vonatkozó szerződés aláírásának várható időpontja: kormánydöntést követően azonnal.

A Kormány 1053/2002. (V. 14.) Korm. határozata

a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról

1. A Kormány

a) megtárgyalta és elfogadta a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról szóló előterjesztést;

b) felhatalmazza az igazságügy-minisztert, hogy az Alapító Okirat módosításának bírósági nyilvántartásba vétele során az Alapító képviselőjében eljárjon.

Felelős: igazságügy-miniszter

Határidő: azonnal

2. A Közalapítványmódosított Alapító Okiratát a bírósági nyilvántartásba vételt követően a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Felelős: igazságügy-miniszter

Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

Határidő: a bírósági nyilvántartásba vételt követően

A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

Melléklet

a 1053/2002. (V. 14.) Korm. határozathoz

A Kormány a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány Alapító Okiratát (a továbbiakban: Alapító Okirat) a következők szerint módosítja:

1. Az Alapító Okirat I. fejezetében a Közalapítvány elnevezése az alábbiak szerint módosul:

„Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány”

2. Az Alapító Okirat II. fejezetében a Közalapítvány székhelye az alábbiak szerint módosul:

„1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 31. III/6.”

3. Az Alapító Okirat V. fejezet 1. pontja az alábbiak szerint módosul:

„A Közalapítvány legfőbb döntéshozó szerve, vagyonának kezelője a Kuratórium.”

4. Az Alapító Okirat V. fejezet 4/b) pontjában a kuratóriumi tagok névsora az alábbiak szerint módosul:

A Kuratórium elnökeként dr. Doncsev Toso helyére *Báthory János* kerül. A Kuratórium tagjai között a Bolgár Országos Önkormányzat delegáltjának neve helyesen *Encsev Vladimír*ra változik. Az Országos Horvát Önkormányzat delegáltjaként Blazsetin István helyére *Karagity István* kerül. A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata elnökének neve helyesen *Márk György*. Az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat delegáltjaként Stépán László helyére *Szymczak Judit* kerül. Az Ifjúsági és Sportminisztérium delegáltjának neve helyesen *dr. Pintér Györgyre* változik. A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt delegáltjaként Balláné Korondy Marica helyére *Dorogi Zsolt* kerül. A Külügyminisztérium delegáltjaként dr. Kovács Péter helyére *dr. Csuday Balázs* kerül.

5. Az Alapító Okirat V. fejezete az alábbi új, 7. ponttal egészül ki:

„A Kuratóriumi tagság megszűnik:

a) a Kuratórium elnöke tekintetében a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnökévé történt kinevezés visszavonásával,

b) a pártok delegáltjai tekintetében az Országgyűlési képviselőcsoport megszűnésével,

c) a delegálás visszavonásával,

d) abban az esetben, ha összeférhetetlenségi ok merül fel, és az összeférhetetlenséget a kurátor nem szünteti meg,

e) lemondással,

f) a kurátor halálával.

6. Az Alapító Okirat VI. fejezet 3. pontjának első mondata az alábbiak szerint módosul:

„A Közalapítvány működési költségeire a Kuratórium által évente meghatározott összeg, de legfeljebb a Közalapítvány mindenkori éves költségvetési támogatásának 8%-a fordítható. A működési költség tárgyévben fel nem használt összege a következő évre átvihető, ezen összeg felhasználásáról a Kuratórium dönt. A Kuratórium döntése alapján az adott évben felhasználható működési költségkeret ezzel az összeggel növelhető.”

7. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/c) pontja az alábbiak szerint módosul, egyidejűleg a IX. fejezet Záró rendelkezések 3. pontja hatályát veszti:

„A Kuratórium a Közalapítvány Alapító Okirat szerinti tevékenységének és gazdálkodásának legfontosabb adatait, szolgáltatásai igénybevételének módját, így különösen pályázati kiírásairól szóló tájékoztatást legalább egy postai terjesztésű országos napilapban közleményként, valamint Internet honlapján teljes terjedelemben közzé teszi. A Kuratórium határozatainak az érintettekkel való közléséről a Közalapítványi Iroda gondoskodik, a határozat elfogadásától számított 15 napon belül. A Közalapítvány a cél szerinti juttatásban részesítettek névsorát — az adatvédel-

mi szabályok keretei között — internet honlapján közzéteszi.”

8. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/d) pontja az alábbiak szerint módosul:

„A Kuratórium üléseit szükség szerint, de évente legalább négyszer tartja. A Kuratórium ülését legalább 8 nappal az ülést megelőzően, írásbeli meghívóval, az ülés helyének, idejének, a tervezett napirend és az egyes napirendi pontok tárgyalásához meghívott személyek megjelölésével, valamint az azokhoz kapcsolódó írásos dokumentáció megküldésével, az elnök hívja össze.”

9. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/e) pontja az alábbiak szerint módosul:

„A Kuratórium ülései nyilvánosak. A Kuratórium tagjain kívül a Kuratórium ülésén állandó meghívottként tanácskozási joggal részt vehetnek a Felügyelő Bizottság tagjai, az Alapító képviselője, a Közalapítványi Iroda Igazgatója (a továbbiakban: Igazgató), a Kuratórium tagjának akadályoztatása esetén meghívottként tanácskozási joggal a delegáló szervezetek által megválasztott, illetőleg kijelölt egy-egy személy, valamint az adott napirendi pont tárgyalásához szükség szerint meghívott személyek, továbbá közreműködőként a Közalapítványi Irodának az Igazgató által kijelölt munkatársai.

10. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/f) pontja az alábbi mondattal egészül ki:

„A határozatképtelenség miatt megismételt kuratóriumi ülés 10 kuratóriumi tag jelenléte esetén határozatképes.”

11. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/g) pontjának második mondata az alábbiak szerint módosul, illetve a VII. fejezet 1/g) pontja az alábbi új, harmadik és negyedik mondattal egészül ki:

„A Kuratórium az elnök egyszeri vagy tartós akadályoztatása esetére, tagjai közül minősített többséggel állandó levezető elnököt választ, aki az elnök helyett gyakorolhatja mind az ülések összehívásának, mind levezetésének jogát. Az elnök és az állandó levezető elnök egyidejű akadályoztatása esetén a jelen levő kuratóriumi tagok egyszerű szótöbbséggel maguk közül eseti levezető elnököt választanak. Az eseti levezető elnök személyéről titkos szavazást csak a jelen levő kurátorok egyszerű többségének kérésére kell elrendelni.”

12. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/h) pontjának negyedik mondata az alábbiak szerint módosul:

„Személyi kérdésekben titkos szavazást kell tartani, a titkos szavazás egyéb okból történő elrendeléséről a Kuratórium nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel dönt.”

13. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/k) pontja hatályát veszti.

14. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/l) pontjának első francia bekezdése „Ügyrendjének meghatározása” szövegrésze, valamint második és kilencedik francia bekezdése hatályát veszti.

15. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/l) pontjának nyolcadik francia bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„a könyvvizsgálói feladatokra pályázat kiírása és a könyvvizsgáló megbízása”

16. Az Alapító Okirat VII. fejezet 1/l) pontja az alábbi új, kilencedik francia bekezdéssel egészül ki:

„döntés a Közalapítvány alkalmazottjának képviseleti joggal való felruházásáról, valamint a képviseleti jog terjedelmének és módjának meghatározásáról”

17. Az Alapító Okirat VII. fejezet 2/b) pontja az alábbiakkal egészül ki:

„Az Igazgató felett a munkáltatói jogkört a Kuratórium elnöke gyakorolja. A Kuratórium elnöke gondoskodik az Igazgató személyére vonatkozó pályázati kiírásról.”

18. Az Alapító Okirat VII. fejezet 2/c) pontjának ötödik francia bekezdése hatályát veszti.

19. Az Alapító Okirat VII. fejezet 3/d) pontjában, a Felügyelő Bizottság tagjai között a Pénzügyminisztérium delegáltjaként dr. Papp Julianna helyére *Lilliné Fecz Ildikó* kerül.

20. Az Alapító Okirat VIII. fejezet 2. pontjának utolsó mondata hatályát veszti.

21. Az Alapító Okirat VIII. fejezet 6. pontja az alábbiak szerint módosul:

„A naptári évről éves beszámoló és közhasznúsági jelentés készül, amelyet a könyvvizsgáló jelentése és a Felügyelő Bizottság véleménye alapján a Kuratórium fogad el.”

22. Az Alapító Okirat VIII. fejezete az alábbi 8. ponttal egészül ki:

„Két kuratóriumi ülés között a Kuratórium elnöke — két, a Kuratórium által erre felhatalmazott kurátor írásos hozzájárulásával és a Kuratórium felé történő utólagos tájékoztatási kötelezettséggel — a Közalapítvány céljaival összhangban dönthet évente a Közalapítványmindenkori éves költségvetési támogatásának 1%-a erejéig terjedő keretösszeg felhasználásáról.

IRÁNYMUTATÁSOK, IV. rész JOGEGYSÉGI HATÁROZATOK

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata

2/2002. BJE szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának büntető jogegységi tanácsa Budapesten, a 2002. év április 26. napján tartott nem nyilvános ülésén a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesének indítványa alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

I. Nem valósítja meg a vámorgazdaság mellett az adócsalást, aki a vámorgazdaság útján birtokába került csempészett vámárura vonatkozó adóbevallási kötelezettségének nem tesz eleget.

II. Ha a csempészett vámárura egyben jövedéki termék is, annak megszerzője jövedéki orgazdaságot követ el.

INDOKOLÁS

A Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettese a Bszi. 29. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja és a 31. §-ának (1) bekezdése alapján az egységes ítélezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat hozatalát indítványozta abban a jogértelmezési kérdésben, hogy ha a vámorgazda nem tesz eleget a vámorgazdasággal megszerzett csempészett vámárura vonatkozó adóbevallási kötelezettségének, elköveti-e a vámorgazdaság mellett az adócsalás bűncselekményét is, vagy ez esetben a halmazat csak látszólagos.

Az indítvány az eltérő bírói gyakorlatra a következő döntéseket hozta fel:

A Szolnoki Városi Bíróság 6.B.89/1999/26. számú ítéletében megállapította a vámorgazdaság mellett az adócsalás bűncselekményét is, ezt a másodfokon eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság az 1.Bf.853/1999/5. számú másodfokú ítéletén helyesnek találta, kifejtve, hogy „ha vámárut legálisan birtoklónak a vámterheket meg kell fizetni, ezen kötelezettség alól az azok birtokába bűncselekmény elkövetése útján jutó sem mentesülhet”. A határozat utal a termékimporttal kapcsolatban az általános forgalmi adófizetési kötelezettséget megállapító 1992. évi LXXIV. törvény 13. §-a 22. pontjának (3) bekezdésére, mely szerint

az importált terméket birtoklót adófizetési kötelezettség terheli.

Ugyancsak halmazat megállapításra került sor a Karcagi Városi Bíróság 1.B.399/1998/4. számú, továbbá a Szolnoki Városi Bíróság 6.B.1809/1998/6. számú — első fokon jogerőre emelkedett — ítéleteiben. A rövidített indokolású ítéletek szükségképpen nem tartalmaznak részletes indokolást, a Szolnoki Városi Bíróság ítélete az alkalmazott jogszabályok között felsorolja az 1997. évi CIII. törvény 15. §-a (2) bekezdésének *b*) és 17. §-a (3) bekezdésének *e*) pontját, amely jogszabályhelyek a jövedéki adóval kapcsolatos kötelezettséget fogalmazzák meg.

A fentiekől eltérően a Pécsi Városi Bíróság a 2.B.1043/2001/6. számú ítéletében hasonló tényállású ügyben csak vámorgazdaság büntetében látta megállapíthatónak azoknak az elkövetőknek a bűnösségét, akik a jogellenesen importált jövedéki termék (dohányárura) vonatkozásában nem tettek eleget az általános forgalmi adó és jövedéki adó fizetési kötelezettségüknek, az adócsalásban nem. Az indokolás kifejti, hogy önmagában az adófizetési kötelezettség keletkezése, sőt még az adó meg nem fizetése még nem bűncselekmény, a vádlottak adóbevallási kötelezettségüknek csak olyképpen tudtak volna eleget tenni, ha feltárják a hatóság előtt a csempészett eredetű dohányárura külföldre szállítására irányuló tevékenységüket, ezért az adózatlan jövedéki termék megszerzésében testet öltő adókötelezettség eltitkolása büntetlen utócselkmény. Ezzel az állásponttal a másodfokon eljáró Baranya Megyei Bíróság is egyetértett, és a 3.Bf.712/2001/3. számú végzésében ezzel kapcsolatban — tankönyvekben megnyilvánuló jogirodalmi álláspontokra is hivatkozással — kifejtette, hogy „a vagyon elleni avagy más bűncselekmények elkövetéséből származó vagyoni előny vonatkozásában az adójogszabályokban előírt kötelezettségek elmulasztása és ezzel összefüggésben az adóbevétel csökkentése büntetlen utócselkmény, arra tehát az elkövetők büntetőjogi felelőssége — a látszólagos anyagi halmazatra figyelemmel — nem terjed ki”.

A jogegységi tanács a jogértelmezési probléma eldöntése során a következőkre volt figyelemmel:

I.

A Btk. 312. § (1) bekezdésének *a*) pontja a csempészett, míg *b*) pontja a vámorgazdaságot rendeli büntetni. A vámorgazdaságot az követi el, aki csempészett vámárut vagyoni haszon végett megszerez, elrejt vagy elidegenítésben közreműködik.

A vámorgazdaság „csempészett vámárura”, azaz vámellenőrzés alól elvont vámárura követhető el. A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámgazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: Vámt.) 21. pontjának *a*) pontja a következő rendelkezést tartalmazza: vámteher: a vám, a termékimportot terhelő általános forgalmi adó, a fogyasztási adó és a jövedéki adó (a továbbiakban együtt:

forgalmi adók), díjak és egyéb, jogszabályon alapuló — nem szolgáltatáshoz vagy mulasztáshoz kötött — kötelező befizetések, ha azokat a vámigazgatási eljárás során kell kivetni.

A csempész tehát az áru becsempészésekor egységesen — esetleg adókat is tartalmazó — „vámterhet” nem fizet, ezért a csempész cselekménye nem minősül a csempészet mellett egyúttal adócsalásnak is, azt a vámteher egységes jellege, az egységes eljárás kizárja, az alaki halmazat tehát csak látszólagos (a későbbi adó be nem vallás és nem fizetés hasonló jogértelmezési kérdéseket vet fel, mint a későbbiekben tárgyalandó vámorgazdaság esete).

A vámorgazda tehát csempészett vámáru vagyoni haszon végett megszerez, elrejt vagy elidegenítésében közreműködik. Ezáltal a vámorgazda tipikus esetben a csempészett vámáru megszerzőjévé, birtokosává válik. Mivel vannak olyan rendelkezések, amelyek a vámáru birtokosára nézve, illetve annak jogellenes megszerzőjére nézve is adózási (bevallási, adófizetési) kötelezettséget állapítanak meg — az általános forgalmi adóra és jövedéki adóra nézve a már hivatkozott rendelkezések —, felvetődik a vámorgazda adócsalásért való büntetőjogi felelősségének a kérdése.

E körben az vizsgálendő, hogy az elkövető miként tehet eleget a vámorgazdasággal összefüggő adófizetési kötelezettségének. Ha az adózással kapcsolatos jogszabályokban előírt magatartás esetén szükségképpen feltárná a bűncselekmény elkövetését a hatóság előtt, az önfeljelentés lenne, amelyre senki sem kötelezhető. A helyes jogértelmezés szerint tehát az elkövető büntetőjogi felelőssége csak a vámorgazdaságban állapítható meg, a halmazat csak látszólagos.

A fenti álláspont alátámasztására a következőkre utal a jogegységi tanács:

Bűnösség nélkül nincs büntetőjogi felelősség, ez következik a Btk. 10. §-ából. A bűnösségnek eleme a normának megfelelő magatartás elvárhatósága. A büntetendő cselekmények elkövetésétől mindenki köteles tartózkodni, a törvény elvárja, hogy az állampolgár magatartását a „közösségi motívum” befolyásolja. Vannak azonban olyan helyzetek, amelyekben ez a büntetőjogi felelősség terhével nem várható el. Az elvárhatóság a bűnösség értékelő (normatív) eleme, és mindig az elkövető javára érvényesül. Az önfeljelentés „nem várható el”, ezért a bűnösség hiányában bűncselekmény nem valósul meg.

Ezt az álláspontot támasztja alá az is, hogy a Btk. nem ír elő általános feljelentési kötelezettséget, az a törvény rendszerében csak kivételes. Önmaga feljelentésére sincs tehát törvényi előírás, tehát az önfeljelentés meg nem tétele nem valósíthat meg bűncselekményt.

Ennek az elvnek eljárásjogi vetülete is van: az önvádra kötelezés tilalma, amely szerint senki sem kötelezhető arra, hogy önmagát terhelő vallomást tegyen, és önmaga ellen bizonyítékot szolgáltatson.

Utal a jogegységi tanács arra is, hogy a fenti jogértelmezés a bírói gyakorlatban is már megfogalmazást nyert a BK 55. számú állásfoglalásban, amely szerint az üzérkedés

folytán elkövetett adóelvonás nem lehet alapja az üzérkedés mellett az adócsalás bűnhalmazatban való külön megállapításának. Bár ez az állásfoglalás már nincs hatályban — a BK 118. számú állásfoglalás hatályon kívül helyezte —, de az abban kifejtett elv, hogy a halmazat mellőzését az indokolja, hogy az adócsalás megállapítása önfeljelentési kötelezettséget írna elő, érdemben ma is helytálló. Ugyancsak helyesen hangsúlyozta az állásfoglalás, hogy az elv csak a halmazat mellőzésére vonatkozik, nem érinti az adójogi következményeket.

Az elkövető tehát nem követ el azzal adócsalást, ha nem tesz eleget adóbevallási és ezáltal adóbefizetési kötelezettségének.

További jogértelmezési kérdést vet fel, ha a vámorgazda adóbevallást tesz, és ebben az általa megszerzett vámáruval valótlant adatokat közöl.

Ebben az esetben a cselekmény megtételénél annak van jelentősége, hogy az elkövető magatartása megmarad-e a vámáruval kapcsolatos adó körében. Ha megmarad, éppúgy nem terheli büntetőjogi felelősség a valótlant adóbevallásért, mint annak elmulasztásáért.

Ha azonban ezt a keretet túllépi — például valótlant, hamis adatokkal, hamis beszerzési bizonylatokkal szerepelteti az általa megszerzett vámáruval valamely kedvezmény jogtalan igénybevétele céljából —, az adócsalásért való büntetőjogi felelőssége már nem zárható ki.

Ez esetben büntetőjogilag a „többlet magatartásért” felel, de büntetőjogi felelőssége az „eredeti” — tehát az eredetileg a vámteher részét képező adózási — kötelezettség vonatkozásban nem éled fel, felelős lehet azonban a további jogtalan előnyre, kedvezmény igénybevételeire irányuló jogellenes magatartásért, a magatartás ezen részéért.

Az esetleges magánokirat-hamisítás vonatkozásában — például hamis származási bizonylatok felhasználása — a büntetőjogi felelőssége szintén megállapítható.

II.

Mivel a példaként szereplő bírósági határozatokban a csempészett vámáru egyben jövedéki termék is volt (dohányáru), felvetődik a vámorgazdaságnak és a Btk. 311/A. §-ában szabályozott jövedéki orgazdaság bűncselekménye viszonyának kérdése. E bűncselekményt a Btk.-ba 2001. július 20-i hatállyal a 2001. évi LIX. törvény 2. §-a iktatta be, a jövedéki orgazdaság bűncselekményét az követi el, aki vagyoni haszonszerzés céljából más által jövedéki adózás alól elvont terméket megszerez, tart, felhasznál, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik.

Az adott törvényi tényállás alapján mindkét absztrakt törvényi tényállás alkalmazhatónak látszik.

A halmazat azonban csak látszólagos, csak az egyik bűncselekményért való felelősség állapítható meg, a „specialitás” elve alapján.

A jövedéki orgazdaság a vámorgazdasághoz képest konkrétan határozza meg a büntetőjogi felelősségre

vonás feltételeit, mert elkövetési tárgya nem bármely, a vámmellenőrzés alól elvont áru, hanem — ezen belül — csak a jövedéki adózás alól elvont áru lehet, emellett a jövedéki orgazdaság további elkövetési magatartásokat is meghatároz.

Kizárólag a súlyosabb megítélésű jövedéki orgazdaság megállapítására kerülhet tehát sor.

Ha azonban az elkövető a csempészett jövedéki terméken kívül egyúttal további olyan csempészett vámárut is megszerz, amely nem jövedéki termék, terhére a jövedéki termékre nézve jövedéki orgazdaság, a nem jövedéki termékre nézve vámorgazdaság állapítandó meg, tehát a két bűncselekmény miatt halmozat megállapításának van helye.

A kifejtettekre figyelemmel a jogegységi tanács a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében (Bszi. 27. §) a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a döntését a Bszi. 32. §-ának (4) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Budapest, 2002. április 26.

Dr. Kónya István s. k.,
a tanács elnöke

Dr. Katona Sándor s. k.,
előadó bíró

Dr. Berkes György s. k.,
bíró

Dr. Domokos Jenő s. k.,
bíró

Dr. Bíró András s. k.,
bíró

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Az Országos Rádió és Televízió Testület k ö z l e m é n y e

Az Országos Rádió és Televízió Testület 2001. szeptember 1-jén hatályba lépett Ügyrendjének 4. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„4. § (1) Az ORTT a szavazati jogosultságok egyszerű többségével (a továbbiakban: egyszerű többséggel) elfogadott — az elnök által a féléves munkaterv alapján előkészített — heti munkaterv alapján tart rendes üléseket. A péntek délig megérkezett előterjesztések kerülnek fel automatikusan az előterjesztés megérkezését követő második heti munkatervbe. A Panaszbizottság döntésével szemben a Testülethez érkezett jogorvoslati kérelem alapján készült előterjesztés a kiosztását követő héten kerül napirendre.

A heti munkaterv tartalmazza az adott héten megtartandó ülések kezdetének időpontját és tervezett napirendjét. Az elnök gondoskodik arról, hogy a heti munkaterv legkésőbb a tárgyhatet megelőző hét pénteki napján eljusson a tagokhoz.”

Az Ügyrend módosított rendelkezése a Magyar Közlönyben történt megjelenés napjával lép hatályba.

Tájékoztató a közigazgatási szakvizsga kötelező vizsgatárgyának 2002. május 1-jétől hatályos követelményrendszeréről

A közigazgatási szakvizsgáról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet 3. számú melléklete a közigazgatási szakvizsga kötelező és választható vizsgatárgyait — 2002. május 1-jei hatállyal — az alábbiak szerint állapította meg:

A szakvizsga kötelező vizsgatárgya az Általános közigazgatási ismeretek, amely az alábbi témaköröket foglalja magában:

1. a Magyar Köztársaság alkotmányos berendezkedésének és működésének átfogó, részletes ismerete, az állam-szervezet — ideértve az önkormányzati rendszert is — tagozódása, az egyes állami szervek funkciója és működésük jellemzői, az államigazgatás szervezetrendszer és működése, az államigazgatás feladatai;

2. az államháztartás általános szabályainak ismerete, különös tekintettel az államháztartási jog alapvető rendelkezéseire és a költségvetési szervek gazdálkodásának főbb jellemzőire;

3. közigazgatás-szervezési és vezetési alapismeretek, különös tekintettel a közigazgatási menedzsment és közszolgálati ismeretek témakörökre;

4. jogalkotási és jogalkalmazási ismeretek, különös tekintettel a jogalkotási eljárási és szakmai kodifikációs, illetve államigazgatási eljárásjogi ismeretekre;

5. az Európai Unió szervezeti rendszere, jogrendszere, az Európai Unió és a nemzeti közigazgatások viszonya.

A szakvizsga választható szakmai vizsgatárgyai:

Bel- és igazságügyi ágazat

Kül- és biztonságpolitikai ágazat

Gazdasági igazgatás

Pénzügyi és költségvetési igazgatás

Közszolgáltatások szervezése és igazgatása

Államigazgatás

Önkormányzati közigazgatás

Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság Elnöksége — 2002. május 1-jétől — az alábbiak szerint állapította meg a szakvizsga kötelező vizsgatárgyának követelményrendszerét.

Az új követelményrendszer közzétételével a közigazgatási szakvizsga kötelező vizsgatárgyának a Magyar Közlöny 2001. évi 107. számában közzétett követelményrendszere hatályát veszti.

Általános közigazgatási ismeretek
Követelmények

I. A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEK RENDSZERE

A tantárgy rendeltetése, hogy a közigazgatási szakvizsga alapozó tantárgyaként olyan átfogó, de ugyanakkor célra orientált alkotmányjogi, illetőleg közigazgatási ismeretekkel lássa el a vizsgázókat, amelyekre azután ráépülhet a többi kötelező, illetőleg választható tantárgy.

Rendeltetésének megfelelően a tantárgy elméleti, de nem öncélúan tudományoskodó: a vizsgázók által elsajátított fogalmaknak, csoportosításoknak meg van a gyakorlati jelentősége, amely a többi tantárgy körében is hasznosul.

A tananyag a középpontba a magyar szabályozást állítja ugyan, de azt beágyazza a nemzetközi jogfejlődés tendenciáiba, s ekként érzékelteti a meglévő fogyatékoságokat, illetőleg az előrelépés kívánatos irányait.

1. A Magyar Köztársaság alkotmányos berendezkedése

A vizsgázó legyen képes értelmezni az alkotmány fogalmát, ismerje azok típusait, szabályozási tárgyköréit és a magyar alkotmányfejlődés legfontosabb állomásait.

A vizsgázó ismerje meg a Magyar Köztársaság Alkotmányában meghatározott alapvető jogokat és kötelezettségeket, tudja azokat csoportosítani, legyen képes azok tartalmát a tananyagban kifejtettek szerint értelmezni, és ismerje meg az alapjogok érvényre juttatására, korlátaira és védelmére vonatkozó, az Alkotmányban meghatározott főbb rendelkezéseket, illetőleg az azokhoz kapcsolódó alkotmánybírói gyakorlat legfontosabb elemeit. A köztisztviselő ismerje az államszervezet felépítésének alkotmányos elveit.

2. Az állami szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk

A köztisztviselő e tananyag rész elsajátításával ismerje meg az állami szervek típusait, azok fő feladatait és kapcsolatrendszerét; legyen képes felismerni az állami szervek irányítási viszonyait. A vizsgázó e tárgykör keretében ismerje meg a helyi önkormányzatokra vonatkozó, az Alkotmányban meghatározott szabályokat.

3. A közigazgatás szervezetrendszere, működése és a közigazgatási feladatok

A vizsgázó ismerje meg az államigazgatás központi szerveit (kormány, minisztériumok, nem minisztériumi formában működő központi államigazgatási szervek, a területi — dekoncentrált és decentralizált szervek — és helyi szervek rendszerét, és legyen képes e szervtípusok főbb jellegzetességeit bemutatni. A vizsgára készülők sajátítsák el a közigazgatási szervek működésére vonatkozó alapvető ismereteket, és ismerjék a közigazgatási szervek által ellátandó legfontosabb feladatsportokat, legyenek képesek elhatárolni az államhatalmi, igazságszolgáltatási, önkor-

mányzati és államigazgatási feladatokat. A vizsgázó ismerje a közigazgatási tevékenységfajták osztályozását, különös tekintettel a rendszerváltás után kibontakozott, illetőleg napjainkban kibontakozó tendenciákra. A köztisztviselők ismerjék az e körbe tartozó tevékenységi fajtákat, legyenek tisztában a hatósági ellenőrzés, engedélyezés, kötelezés és szankcióalkalmazás lényegével, ezek egymáshoz való viszonyával; sajátítsák el azokat az elméleti és módszertani alapokat, amelyek nélkülözhetetlenek a tananyag későbbi, egy-egy tárgykört részletesen tárgyaló részeinek megtanulásához.

Tananyag:

A vizsgaanyagot a Magyar Közigazgatási Intézet által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom:

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk a figyelmébe:

— Ficzer Lajos (szerk.): Magyar közigazgatási jog, Általános rész. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.

— Kukorelli István (szerk.): Alkotmánytan. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

— Kilényi Géza (szerk.): Alkotmánybíráskodás, Unió Kiadó, Budapest, 1993.

— Kilényi Géza: Az alkotmány egyes (alapelvi, alapjogi) rendelkezéseinek jogi jellege. Társadalmi Szemle, 1995. évi 11. szám.

— Ádám Antal: Alkotmányi értékek és alkotmánybíráskodás. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

— Sólyom László: Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon. Osiris Kiadó, Budapest, 2001.

Szövegi kérdések:

1. Ismertesse az alkotmány fogalmát, szabályozási tárgyköréit; és mutassa be a Magyar Köztársaság állam-szervezete felépítésének alkotmányos alapjait.

2. Határozza meg az alapvető jogok fogalmát és csoportosítsa ezeket a jogokat. Ismertesse az alapvető jogok korlátozására és védelmére vonatkozó fontosabb rendelkezéseket a hatályos Alkotmány alapján.

3. Mutassa be a szabadságjogokat és részletezze három, a vizsgabizottság által meghatározott szabadságjog tartalmát.

4. Mutassa be a politikai alapjogokat és ismertesse három — a vizsgabizottság által meghatározott — politikai alapjog tartalmát. Ismertesse az alapvető kötelezettségeket a hatályos Alkotmány alapján.

5. Jellemezze a gazdasági, szociális és kulturális jogokat, és fejtse ki a vizsgabizottság által meghatározott alapjog tartalmát.

6. Az Országgyűlés jellege, főbb feladat- és hatáskörei, a szervezetére és működésére vonatkozó alapvető szabályok.

7. Határozza meg a tananyag alapján a kormányzás fogalmát, ismertesse a kormány fontosabb feladat- és hatásköreit, szervezetét, megbízatását és működésének főbb szabályait.

8. Határozza meg a köztársasági elnök helyét az államszervezetben, ismertesse főbb feladat- és hatásköreit.

9. Mutassa be a bíróság és ügyészség jogállását, e szervezetek főbb feladat- és hatásköreit, szervezeti rendszerét.

10. Mutassa be az országgyűlési biztosok jogállását, fontosabb feladat- és hatásköreit.

11. Ismertesse az Alkotmánybíróság jogállását, főbb feladat- és hatásköreit, mutassa be az AB működését.

12. Határozza meg a tananyag alapján a közigazgatás fogalmát, helyét a hatalmi ágak rendszerében. Ismertesse a közigazgatás főbb feladatcsoportjait.

13. Határozza meg a közigazgatási szerv fogalmát, ismertesse jogállását, és mutassa be az államigazgatás szervezetrendszerét.

14. Mutassa be a helyi önkormányzás alkotmányos garanciáit, valamint az önkormányzat és az állami szervek kapcsolatát. Ismertesse az önkormányzat feladat- és hatásköri csoportjait, az önkormányzat szervezetének és gazdálkodásának alapvető szabályait.

15. Ismertesse a közigazgatási szervek tevékenységi típusait, és mutassa be részletesen a hatósági jogalkalmazó tevékenységeket: hatósági engedélyezés, hatósági kötelezés, szankció.

II. ÁLTALÁNOS ÁLLAMHÁZTARTÁSI ISMERETEK

A tantárgy rendeltetése, hogy a magyar államháztartási rendszer felépítését és működését, valamint a költségvetési szervek jogállását és gazdálkodását illetően valamennyi felsőfokú végzettségű köztisztviselő olyan általános jellegű ismeretanyagra tegyen szert, amely alapján — a speciális ismeretek megszerzését követően — alkalmassá válik a közigazgatás valamennyi szintjén, illetve valamennyi ágazatában a döntés-előkészítési, a döntéshozatali, valamint a döntés-végrehajtási tevékenységek érdemi és hatékony gyakorlására.

1. Az államháztartás közgazdasági szerepe és jelentősége

A vizsgázó ismerje meg az államháztartásnak a modern polgári jogállamokban betöltött szerepét és jelentőségét, a makrogazdaság egyes tényezői által való meghatározottságát.

2. Az államháztartás jogi fogalma és alapelvei

A vizsgázónak el kell sajátítania az államháztartás jogi definícióját, és ismernie kell azokat a törvényi alapelveket, amelyek az államháztartást meghatározzák. A jelölt legyen képes bemutatni az államháztartás rendszerének (alrendszerének) felépítését.

3. Az államháztartási rendszer központi alrendszerének működése

A vizsgázó rendelkezzen átfogó ismeretekkel az államháztartás központi alrendszeréről, ismerje az alrendszer elemeit és azok főbb jellemzőit, bevételi forrásszerkezetét, kiadásai rendszerét és az alrendszerhez tartozó szervezeti típusok költségvetési döntéshozatali mechanizmusának általános szabályait. A jelölt átfogóan ismerje a központi költségvetés előkészítését és a költségvetés elfogadásának rendjét, továbbá ismerje a költségvetés végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozó főbb szabályokat. A köztisztviselő legyen képes bemutatni a költségvetési ciklus fázisait és a kincstári vagyon fogalmát, főbb tárgyait, valamint rendelkezzen alapvető ismeretekkel a kincstári vagyon jellemzőiről.

4. Az államháztartási rendszer helyi alrendszerének működése

A vizsgázónak értelmeznie kell a helyi önkormányzat relatív gazdasági önállóságának tartalmát, a helyi költségvetés, illetve az önkormányzati tulajdon ebben betöltött szerepét. A köztisztviselő legyen képes röviden bemutatni a helyi önkormányzatok bevételeit és a gazdálkodásuk legfontosabb szabályait.

5. A költségvetési szervek jogállása

A vizsgázó ismerje a költségvetési szerv meghatározó fogalmi ismérveit, tudja csoportosítani és egymástól elhatárolni a különféle költségvetési szerveket. A jelölt ismerje a költségvetési szervek alapítására jogosultak körét és az alapítással (megszüntetéssel) kapcsolatos legfontosabb szabályokat.

6. A költségvetési szervek gazdálkodása

A vizsgázó legyen képes bemutatni a költségvetési szervek gazdálkodásának meghatározó elemeit, értelmezze az elemi költségvetést, és tudja bemutatni tartalmát, ismerje az annak elkészítésére, elfogadására és végrehajtására vonatkozó alapvető szabályokat. A köztisztviselő ismerje a költségvetési gazdálkodás folyamatát (kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés) és áttekintő módon ismerje a gazdálkodás jogi korlátait, szervezetét és a helyi önkormányzatok költségvetési szerveinek főbb jellegzetességeit.

7. A költségvetési szervek ellenőrzése

A vizsgázó értelmezze a költségvetési szervek ellenőrzésének indokát és szerepét, tudja meghatározni az ellen-

őrzés jogszerűségi és célszerűségi tartalmát, ismerje az egyes ellenőrzési típusok főbb jellemzőit.

Tananyag:

A tananyagot a Magyar Közigazgatási Intézet által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok:

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat és jogszabályokat ajánljuk figyelmébe:

— Pénzügyi jog — egyetemi tankönyv. Szerkesztette: Földes Gábor, Osiris Kiadó, 2001.

— 1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról

— 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról, IX. fejezet

— 2000. évi CXXXIII. törvény a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről

— 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről

Szövebeli kérdések:

1. Jellemezze az államháztartás közgazdasági szerepét és jelentőségét.

2. Melyek az államháztartás funkciói és alapelvei?

3. Mutassa be az államháztartás rendszerét.

4. Mutassa be az államháztartási rendszer központi kormányzati alrendszerét.

5. Mutassa be az államháztartási rendszer társadalombiztosítási alrendszerét.

6. Mutassa be az államháztartási rendszer helyi önkormányzati alrendszerét.

7. Ismertesse a költségvetési szerv fogalmát és jogállását.

8. Csoportosítsa a költségvetési szerveket az előirányzatok feletti rendelkezési jogosultságuk, illetve a gazdálkodásuk megszervezésének módja alapján, mutassa be ezek főbb jellemzőit.

9. Mutassa be a költségvetési szervek gazdálkodásának fontosabb szabályait.

10. Ismertesse a költségvetési szervek ellenőrzésének fontosabb jogszabályi rendelkezéseit.

III. JOGALKOTÁSI ÉS JOGALKALMAZÁSI ISMERETEK

A tantárgy célja, hogy a vizsgázó megalapozott ismereteket szerezzen a közigazgatás két alapvető közhatalmi tevékenységéről, és képes legyen eligazodni a jogalkotás,

illetve a jogalkalmazás követelményeiben. A tananyag alapozó ismereteket ad a kodifikációhoz, és megismerteti a köztisztviselőt a jogalkalmazási tevékenység elemeivel, összefüggéseivel, elmélyíti a hatósági jogalkalmazással kapcsolatos ismereteit.

1. Jogállam és jogalkotás

A vizsgázó ismerje meg a jogalkotás helyét és szerepét a jogállam szervezeti és működési rendjének kialakításában és megerősítésében. Ismerje meg a Magyar Köztársaság jogforrási rendszerét, legyen képes elhelyezni és jellemezni az egyes jogforrásokat; hasonlóképpen szerezzen jártasságot a jogforrási rendszer belső koherenciáját biztosító követelmények megismerésében és alkalmazásában. Ismerje meg a szabályozási szintek és szabályozási tárgyak összhangjának követelményeit. Szerezzen ismereteket a jogalkotás tipikus tartalmi és formai hibáiról. Sajátítsa el készségszinten a jogszabály-előkészítési és jogalkotási eljárás folyamatát, illetőleg a jogszabály(tervezet) szerkezeti elemeinek alkalmazását. Ismerje meg a jogszabály(tervezet) szövegezésével kapcsolatos elvárásokat és követelményeket. Szerezzen jártasságot a jogszabályok deregulációja tárgyában, a jogalkotási folyamatba beépített dereguláció alkalmazásában, és ismerje meg a hatályos joganyag karbantartásával kapcsolatos feladatokat, technikákat.

2. Jogalkotás és piacgazdaság

A köztisztviselő e tananyagrészt elsajátításával ismerje meg a jogalkotás helyét és szerepét a piacgazdasági környezet kialakításában és megerősítésében. Szerezzen jártasságot a „beavatkozó” és „szolgáltató, szükségletkielégítő” állam joganyagának sajátosságai tárgyában, legyen képes a „piacgazdaság”-barát jogalkotási technikák és módszerek felismerésére és — kodifikációs eljárásban résztvevőként — alkalmazására.

3. Jogalkotásunk az EU-csatlakozás küszöbén

A vizsgázó sajátítsa el az EU jogalkotási mechanizmusának lényeges összetevő elemeit: ismerje meg és legyen képes jellemezni az elsődleges és másodlagos EU-normákat, ezek hatását a magyar jogalkotásra és jogforrási rendszerre. Sajátítsa el azokat az elveket és elvárásokat, amelyeket az EU-csatlakozás kötelezően megjelenít a magyar jogalkotásban.

4. Általános jogalkalmazási ismeretek

A köztisztviselő e tananyagrészt elsajátításakor tudja értelmezni a jogalkalmazás fogalmát. Átfogóan ismerje a jogalkalmazás folyamatát, ismerje meg a jogalkalmazást végző szerveket, sajátosságaikat; részletesen ismerje meg a jogértelmezés fajtáit. A vizsgázó átfogóan ismerje a hatósági jogalkalmazó tevékenység tartalmát, jellemzőit, tudja bemutatni az önkormányzati hatósági jogalkalmazás sajátosságait, és ismerje a közigazgatási eljárásjog főbb forrásait.

5. A közigazgatási eljárás és eljárásjog

A vizsgázó legyen képes értelmezni a közigazgatási eljárást (a közigazgatási aktusok kiadására irányuló tevékenység), az általános és különös eljárási szabályok egymáshoz való viszonyát. A jelölt ismerje meg a jogi alapelvek jelentőségét és az államigazgatási eljárás alapelveit, továbbá rendelkezzen beható ismeretekkel a hatáskör és illetékesség tartalmáról, az azokkal kapcsolatos szabályokról. Tudja értelmezni a jogerő fogalmát és érvényesülését az államigazgatási eljárásban.

6. Az államigazgatási eljárás tagozódása, szakaszai

A vizsgázó ismerje meg az államigazgatási eljárás folyamatát, illetve aktualizálja a közigazgatási alapvizsgán szerzett ismereteit az eljárás szakaszairól. Az alapismereteken túlmenően ismerje meg a jogorvoslati eljárás formáit, főrumait, szerezen átfogó ismereteket a különböző jogorvoslatok egymáshoz való viszonyáról, a jogorvoslati eljárás menetéről. Bővítsé a végrehajtásról az alapvizsgán már megszerzett tudását az egyes ügytípusokra jellemző végrehajtási formákkal a különös eljárási szabályok alapján.

Tananyag:

A tananyagot a Magyar Közigazgatási Intézet által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok:

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenően ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat és jogszabályokat ajánljuk figyelmébe:

Jogalkotási ismeretek:

- Horváth József (szerk.): Emberi jogok — jogszabályokban (BM Kiadó, Budapest, 1997.)
- Kampis György: Kodifikáció — Elmélet és gyakorlat (UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft., Budapest, 1998.)
- Kampis György—Szép György—Vida István: A jogszabály előkészítése (Kódexpress Kiadó, Budapest, 1998.)
- Mezey Barna (szerk.): Hatalommegosztás és jogállamiság (Osiris Kiadó, Budapest, 1998.)
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan (Osiris Kiadó, Budapest, 2000.)
- Holló András—Balogh Zsolt: Az értelmezett Alkotmány (Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2000.)
- Kiss László—Gyergyák Ferenc: Helyi kodifikátor I—III. (PTE Távközponti Központ, Pécs, 2001.)
- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény
- a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (Jat.)

— a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.)

— a jogszabályszerkesztésről szóló 12/1987. (XII. 29.) IM rendelet

— a jogszabályszerkesztésről szóló 7001/1988. (IK. 11.) IM irányelv

— 64/1991. (XII. 17.) AB határozat

— 25/1992. (IV. 30.) AB határozat

— 28/1992. (IV. 30.) AB határozat

— 11/1994. (III. 2.) AB határozat

Jogalkalmazási ismeretek:

— Takács Albert: A jogértelmezés alapjai és korlátai (Jogtudományi Közlöny, 1993/3.)

— Paulovics Anita: Az államigazgatási ügy intézésére feljogosított egyéb szervek az Áe. tükrében (Magyar Közigazgatás, 2000/2.)

— Kilényi Géza: A közigazgatási eljárásjog átfogó tudományos elemzése (Magyar Közigazgatás, 2000/3.)

— Kiss László: Méltányosság és/vagy törvényesség a közigazgatási jogalkalmazásban (Korszerű közigazgatás, 1995., 277—284.)

— Mónus Lajos: A jogorvoslati lehetőségek helyzete a központi közigazgatási szervek eljárásainál (Magyar Közigazgatás, 1995/4.)

— Lomniczi Zoltán: A bírói jogorvoslat lehetőségei a közigazgatási eljárások tekintetében (Magyar Közigazgatás, 2000/4.)

— Gelencsér József: A Fejér Megyei Közigazgatási Hivatal ellenőrzési tapasztalatai (Korszerű Közigazgatás, 1995., 222—231.)

— 1957. évi IV. törvény az államigazgatási eljárás általános szabályairól

— 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről

— 1990. évi XCI. törvény az adózás rendjéről

— 2001. évi XXXIX. törvény a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról

— 32/1990. (XII. 22.) AB határozat

— 38/1991. (VII. 2.) AB határozat

— 53/1992. (X. 29.) AB határozat

— 29/1993. (V. 6.) AB határozat

— 72/1995. (XII. 15.) AB határozat

— 3/1998. (II. 11.) AB határozat

— 10/1998. (IV. 8.) AB határozat

Szóbeli kérdések:

1. Határozza meg a társadalmi, erkölcsi és jogi normák fogalmát, egymáshoz való viszonyukat.

2. Mutassa be és jellemezze a jogforrási rendszer elemeit és az állami irányítás egyéb jogi eszközeit.

3. Ismertesse a jogszabály-előkészítési és jogalkotási eljárás főbb elemeit.

4. A jogszabálytervezet szerkesztése, szövegezése.

5. Ismertesse a jogszabályok érvényességére, hatályára, és nyilvántartására vonatkozó szabályokat. Értelmezze a dereguláció fogalmát, és ismertesse a dereguláció tartalmát, formáit.

6. Ismertesse a hatósági jogalkalmazás fogalmát, mutassa be a hatósági szervek típusait és ismertesse a hatósági cselekményeket.

7. Az államigazgatási eljárási törvényhatálya, alapelvei; a hatáskör és illetékesség fogalma, megállapítása.

8. Az államigazgatási alapeljárás menete, az ügyfél jogai és kötelezettsége az eljárásban.

9. Az államigazgatási jogorvoslati rendszer fórumai. Mutassa be az egyes jogorvoslati formákat.

10. A végrehajtás fogalma, feltételei, a végrehajtási eljárás menete és a végrehajtási módok.

IV. KÖZIGAZGATÁS-SZERVEZÉSI ÉS VEZETÉSI ISMERETEK

A szakvizsga e részének célja, hogy a köztisztviselő megismerkedjen a vezetés alapjaival, a vezetéselmélet főbb területeivel, módszereivel és eszközeivel. A tananyag elsajátításával a vizsgázó megkezdi a felkészülést a vezetői karrierre.

1. A szervezési és vezetési tudományos gondolkodás fejlődése

A vizsgázó ismerje meg a szervezési és vezetési alapfogalmakat; legyen képes rendszerezni a különböző tudományos irányzatokat.

Legyen tájékozott a globalizáció és az információs társadalom építésével kapcsolatos alapvető kérdéseiben.

2. A vezetés funkciói, gyakorlata, a szervezés formái és módszerei

A köztisztviselő ismerje a vezetés funkcióit, a tananyagban kifejtettek szerint értelmezze a funkciók közötti logikai összefüggéseket, sajátítsa el a vezetés jogi és nem jogi eszközeit, legyen képes elhatárolni az egyszemélyi vezetést a testületi vezetéstől.

3. A közszolgálati menedzsment

A vizsgázó ismerje meg a közszolgálati menedzsment alapvető elemeit; legyen ismerete az emberi erőforrás stratégia alapelveiről, sajátítsa el a munkakörrel kapcsolatos vezetői feladatokat; legyen jártas a továbbképzés koncepcionális témaköreiben; ismerje a közszolgálati érdekegyeztetés fórumrendszerét és eljárási rendjét. Sajátítsa el és legyen képes a gyakorlatban alkalmazni a közszolgálati jog általános munkajogi követelményeit. Ismerje meg a közszolgálati jog felelősségi rendszerét.

4. A közigazgatási szervezet jellemzői, működési sajátosságai és a szervezetek fejlesztése

A köztisztviselő ismerje meg a közigazgatási szervezet fajtáit, legyen képes értelmezni a munkamegosztás, a struktúra, a technológia, a méret és a szervezeti kultúra hatását a szervezet működésének eredményességére, ismerje meg a szervezetfejlesztés modelljeit, tudjon különbséget tenni a közigazgatási szervezési formák között. Sajátítsa el a stratégiai menedzsment alapjait, és ismerje fel a stratégiai menedzsment folyamatlemeinek logikai összefüggését. Szerezzen jártasságot a szervezeti változások vezetésének alapkérdéseiről.

5. A közigazgatás működési folyamatai és a minőség

A vizsgázó ismerje a közigazgatási folyamatok alapvető jellegzetességeit, sajátítsa el a tananyag által bemutatott szervezet átvilágítási technikákat. Legyen képes bemutatni a csoportos szellemi alkotó technikák innovációs jellemzőit. Ismerje meg az ügyfélfogadás új, korszerű módszereit, sajátítsa el a közigazgatási minőségbiztosítás alapelveit. Legyen jártas a tananyag által bemutatott teljesítményértékelési módszerekben.

6. Az információtechnológia hatása a közigazgatás működésére

A köztisztviselő ismerje meg a papíralapú és elektronikus technológia összehasonlításának problémáit, azok megoldási módozatait, legyen képes a különböző típusú elektronikus aláírások megkülönböztetésére; a tananyag alapján értelmezze a közigazgatási szervezet működésében bekövetkezett változásokat az elektronikus ügyintézési technológia hatása alapján.

Tananyag:

A tananyagot a Magyar Közigazgatási Intézet által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet tartalmazza.

Ajánlott irodalom:

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk figyelmébe:

1. Vezetés-szervezés I—II.

Szerkesztették: Bakacsi Gyula, Balaton Károly, Dodák Miklós, Máriás Antal
Aula Kiadó, 1996.

2. Horváth Imre: Közigazgatási szervezés és vezetéstan Dialog Campus Kiadó, Budapest—Pécs, 1969.

3. Gáspár Máttyás: Helyi önkormányzati menedzsment Közigprint-Közigkonzult, 1995.

4. Dudás Ferenc—Hazafi Zoltán: Közigazgatási auditálás Novorg, Budapest, 1996.

5. Nemes Ferenc: *Vezetési ismeretek és módszerek* BKÁE Vezetőképző Intézet, Budapest, 1999.
6. Davis Osborne—Ted Gabler: *Új utak a közigazgatásban* Kossuth Kiadó, Budapest, 1994.
7. Dobák Miklós: *Szervezeti formák és vezetés* KJK-KERSZÖV, Budapest, 2000.
8. James G. March: *Bevezetés a döntéshozatalba* PANEM Kiadó, Budapest, 2000.
9. Elbert—Karolyvny—Farkas—Poór: *Személyzeti/emberi erőforrás menedzsment. Kézikönyv* KJK-KERSZÖV, Budapest, 2000.
10. Ladó László: *Szervezés elmélet és módszertan*

Szóbeli kérdések:

1. A vezetés lényege, fogalma; határolja el a vezetéstől az irányítás, felügyelet és ellenőrzés tartamát.
2. A vezetés funkciói, stílusa és módszerei.
3. Ismertesse a vezetés jogi és nem jogi eszközeit. Mutassa be a vezetés szervezeti formáit.
4. Mutassa be az új „közmenedzsment” általános vonásait; ismertesse a stratégiai menedzsment és a változás-menedzsment főbb jellemzőit.
5. Mutassa be a folyamatközpontú közigazgatás-szervezés lényegét és technikáit.
6. Ismertesse a vezető feladatait az emberi erőforrás menedzsmenttel kapcsolatban (tervezése és ösztönzési rendszere).
7. Az emberi erőforrás fejlesztése és a teljesítményértékelés a közszolgálatban. A közszolgálati érdekegyeztetés főbb szabályai.
8. Ismertesse a közszolgálati jogviszony létesítésére, megszűnésére vonatkozó fontosabb szabályokat.
9. A vezetői megbízás, a főtisztviselőkre vonatkozó jogi szabályok fontosabb elemei a közszolgálati jogban.
10. A közszolgálati jogviszony tartalma.
11. A közszolgálati felelősségi rendszer és a jogvita, valamint ennek feloldási módjai.

V. AZ EURÓPAI UNIÓ

A tantárgy célja, hogy — figyelemmel Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozására — a vizsgázó átfogóan megismerje az Unió szervezetrendszerét, működését, jogrendszerét és a csatlakozás várható következményeit a magyar közigazgatásra.

1. Az Unió szervezetrendszer, működése és döntéshozatali eljárása

A vizsgázó — a közigazgatási alapvizsga ismereteire is támaszkodva — ismerje az európai integráció elméleti

alapjait és az európai integráció folyamatának alakulását. A vizsgázó ismerje az EU három pillérének különbségeit, azok egymáshoz való viszonyát, és lássa át az EU fő fejlesztési irányait.

A vizsgázó ismerje az Európai Tanács, az Európai Unió Tanácsa, az Európai Bizottság, az Európai Parlament, az Európai Közösség Bírósága céljait, alapvető feladatait, az egyes szervezetek felépítésére vonatkozó alapvető megoldásokat és e szervezetek egymáshoz való viszonyát, valamint az intézmények működésének fő elveit. A vizsgázó ismerje a döntéshozatali módok fő jellemzőit, és pontosan ismerje a szubszidiaritás fogalmát, szerepét és annak működését. A vizsgázó az általánosság szintjén ismerje a közös és a közösségi politikák céljait, szerepét, működési mechanizmusait.

2. Az EU költségvetése és a támogatási rendszer

A vizsgázó ismerje az EU költségvetésének alapelveit, a költségvetés forrásait és főbb kiadásait, továbbá ismerje a költségvetés elfogadásával, végrehajtásával és ellenőrzésével kapcsolatos legfontosabb szabályokat. A köztisztviselő ismerje az EU támogatási rendszerének céljait, formáit, legyen képes ismertetni a Strukturális Alapok és az előcsatlakozási alapok egyes elemeinek rövid tartalmát.

3. Az EU jogrendszere

A vizsgázó ismerje a közösségi jog szerepét, céljait, tudja megkülönböztetni a nemzeti jog — nemzetközi jog — közösségi jog fogalmakat. A vizsgázó ismerje a közösségi jog forrásait (elsődleges és másodlagos jogforrások, egyéb jogforrások), ismerje az *acquis communautaire* fogalmát.

A köztisztviselő ismerje a közösségi jog jellemzőit (elsőbb-ség, közvetlen és közvetett hatály, közvetlen alkalmazhatóság) és a jogharmonizáció fogalmát, szerepét, eszközeit.

A vizsgázó ismerje a Közösség Bíróságának szerepét a közösségi jog alakulásában és értelmezésében, ismerje a Bíróság döntéseinek hatását és következményeit.

A vizsgázó ismerje a Közösség gazdasági célkitűzéseit, a közös piac és a belső piac lényegét, a négy szabadság fogalmát, illetve a Közösség versenyjogának lényeges elemeit.

4. Az Unió és a magyar közigazgatás viszonya

A vizsgázó ismerje Magyarországot és az EU kapcsolatának történetét, annak főbb állomásait, valamint legyen képes röviden bemutatni a csatlakozással kapcsolatos legfontosabb magyar feladatokat, illetve a bővítések kapcsán az EU-ra háruló feladatokat. A vizsgázó ismerje a csatlakozás, illetve a bővítés legnagyobb, még feltétlenül megoldandó problémáit. A vizsgázó ismerje a nemzeti közigazgatás szerepét és feladatait az EU-n belül, mind központi, mind regionális szinten, és alkosson képet arról, hogy a tagságból fakadó feladatokat az EU-n belül milyen jellemző közigazgatási szervezetrendszerrel és gyakorlattal oldják meg. A vizsgázó ismerje az EU „saját” közigazgatási struktúráját és működését, ismerje az Európai Közigazgatási Térség fogalmát, szerepét, céljait, és ismerje általában a magyar közigazgatásra háruló feladatokat a csatlakozásig.

Tananyag:

A tananyagot a Magyar Közigazgatási Intézet által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok:

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat és jogszabályokat ajánljuk a figyelmébe:

Európai közjog és politika, Szerk.: Kende Tamás, OSIRIS Kiadó, 1998

Európai intézmények és a jogharmonizáció, Szerk.: Dr. Lomnici Zoltán, 1998.

Az európai integráció alapszerződésai, Szerk.: Dr. Fazekas Judit, 2000.

Európai integráció az önkormányzatok szemszögéből, Szerk.: Horváth M. Tamás, 1998.

Vörös Imre: Az európai versenyjogok kézikönyve. Logod Bt. 1996.

Az Európai Közösség kereskedelmi joga, Szerk.: Király Miklós, Közg. és Jogi Kk.

1994. évi I. törvény

8002/1999. (IK. 10.) IM tájékoztató a jogharmonizációs ügyek intézéséről

4/1997. (I. 22.) AB határozat

30/1998. (VI. 25.) AB határozat

Szövebeli kérdések:

1. Az európai integráció történetének fontosabb fejezetei a kezdetektől az ezredfordulóig.

2. Az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság szervezeti felépítése, fő feladatai és működése.

3. Az Európai Parlament szerepe, szervezete és működése; az EU egyéb intézményei.

4. Az Európai Bíróság feladata, összetétele és eljárása, szerepe és jelentősége a közösségi jog érvényesítésében.

5. A döntéshozatal menete és a jogalkotási eljárások az EU-ban.

6. Az EU első pillérének közös politikái és közösségi tevékenységei.

7. Az EU költségvetésének alapelvei, szerkezete és jóváhagyásának rendje.

8. A közösségi jog szerepe és célja, elsődleges és másodlagos jogforrásai, viszonya a nemzeti és nemzetközi joghoz.

9. Az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad áramlása; a közösségi versenyjog.

10. Magyarország és az EU kapcsolata alakulásának főbb állomásai.

11. A magyar közigazgatásra háruló feladatok az EU csatlakozásig.

12. Az „uniós közigazgatás” szintjei, fő funkciói a döntés-előkészítés, a koordináció és a közösségi jog érvényesítése területén.

Magyar Közigazgatási Intézet

VI. rész NEMZETKÖZI SZERZŐDÉSEK

Sorszám: 7.

A külügyminisztertől

Szabadkereskedelmi Megállapodás a Magyar Köztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság között*

* A nemzetközi szerződést a Magyar Közlöny 2002. évi 64. számának II. kötete tartalmazza, melyet az előfizetők kérésére megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönnyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

02.0893 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.